

**T.C.
HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SINIF EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**



**MUSTAFA YOĞURTÇU’NUN ÇOCUK KİTAPLARININ SÖZ
VARLIĞI UNSURLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Şirvan BUDANCAMANAK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GAZİANTEP - 2025



LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ KABUL VE ONAY FORMU

Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Şirvan BUDANCAMANAK** tarafından hazırlanan “**Mustafa Yoğurtçu’nun Çocuk Kitaplarının Söz Varlığı Unsurları Açısından İncelenmesi**” başlıklı tez, **17/01/2025** tarihinde yapılan savunma sınavı sonucu **başarılı** bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

<u>Görevi</u>	<u>Unvanı, Adı ve Soyadı</u>	<u>Kurumu/Üniversitesi</u>	<u>İmzası:</u>
Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Sakine HAKKOYMAZ	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	
Jüri Başkanı	Doç. Dr. Süleyman FİDAN	Gaziantep Üniversitesi	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Özlem Üzümcü	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	

Bu tez Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile onaylanmıştır.

Enstitü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Bu tezdeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

DECLARATION PAGE

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Şirvan BUDANCAMANAK

Tarih:

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SINIF EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MUSTAFA YOĞURTÇU’NUN ÇOCUK KİTAPLARININ SÖZ
VARLIĞI UNSURLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Şirvan BUDANCAMANAK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Sakine HAKKOYMAZ

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarındaki söz varlığı öğelerini; özel isimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yansıma sözcükler, kalıp ifadeler, terimler, yöresel ifadeler bağlamında incelemek ve bu unsurların sıklıklarını tespit etmektir. Bu çalışmada, Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitapları incelenerek söz varlığı unsurlarının analiz edilmesi amaçlandığından, nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Bu araştırmada Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarındaki söz varlığı öğelerini incelemek amacıyla yazara ait 3 yazma masal kitabı, 1 fantastik romanı ve 5 adet kitaptan oluşan ilk okuma seti araştırmanın veri seti olarak ele alınmıştır. Araştırmada kullanılmak için uzman görüşüne sunulmuş ve oluşturulan değerlendirme formunda araştırmanın söz varlığı öğeleri belirlenmiştir. Belirlenen öğelerin (özel isimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yansıma sözcükler, kalıp ifadeler, terimler, yöresel ifadeler sıklıkları tablolarla gösterilmiş ve en yüksek frekanslı bulgular kitaplardan doğrudan alıntılar yapılarak sunulmuştur. Araştırma sonucu çocuk edebiyatının dil öğretimi üzerindeki etkilerini ortaya koymakta ve Mustafa Yoğurtçu’nun eserlerinin söz varlığı unsurları açısından zengin olduğunu göstermektedir. Bu uyum, çocuk edebiyatının eğitimdeki rolünü daha belirgin hale getirirken, Yoğurtçu’nun eserlerinin Türkçe öğretiminde nasıl daha etkin kullanılabilceği konusunda yol gösterici bilgiler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Söz varlığı, çocuk kitapları, çocuk edebiyatı, Mustafa Yoğurtçu

**HASAN KALYONCU UNIVERSITY
GRADUATE EDUCATION INSTITUTE
DEPARTMENT of PRIMARY EDUCATION**

**EXAMINATION OF VOCABULARY ELEMENTS IN MUSTAFA
YOGURTÇU'S CHILDREN'S BOOKS**

Şirvan Budancamanak

MASTER THESIS

**Advisor
Assoc. Prof. Dr. Sakine Hakkoymaz**

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the vocabulary elements in Mustafa Yoğurtçu's children's books within the context of proper nouns, idioms, proverbs, reduplications, onomatopoeic words, formulaic expressions, terms, and regional expressions, and to determine the frequencies of these elements. Since the study focuses on analyzing the vocabulary elements in Mustafa Yoğurtçu's children's books, the qualitative research method was preferred. The document analysis technique was used as the data collection tool. For this research, the data set consisted of three handwritten fairy tale books, one fantasy novel, and a five-book early reading set authored by Mustafa Yoğurtçu. To identify the vocabulary elements, an evaluation form was prepared and finalized based on expert opinions. The identified elements (proper nouns, idioms, proverbs, reduplications, onomatopoeic words, formulaic expressions, terms, and regional expressions) were presented in tables showing their frequencies, and the findings with the highest frequencies were illustrated with direct quotations from the books. The results of the study reveal the impact of children's literature on language teaching and demonstrate that Mustafa Yoğurtçu's works are highly aligned with the learning outcomes outlined in the Turkish Language Teaching Curriculum. This alignment not only highlights the role of children's literature in education but also provides insightful guidance on how Yoğurtçu's works can be more effectively utilized in Turkish language instruction.

Keywords: Vocabulary, children's books, children's literature, Mustafa Yoğurtçu

ÖNSÖZ

Dil, bir toplumun kültürel ve düşünsel birikimini kuşaktan kuşağa aktaran en önemli araçlardan biridir. Söz varlığı ise bu aktarımı mümkün kılan temel unsurlardan biri olarak bireylerin ve toplumların dilsel ve zihinsel gelişimlerinde büyük bir rol oynamaktadır. Özellikle çocuk edebiyatı, bireylerin kelime hazinelerinin gelişmesine katkıda bulunurken aynı zamanda hayal dünyalarını besleyen ve kültürel değerleri kazandıran önemli bir edebi alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, çağdaş çocuk edebiyatı yazarlarından Mustafa Yoğurtçu'nun eserleri söz varlığı unsurları açısından incelenmiş, yazarın dil kullanımının çocukların kelime dağarcığı üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Mustafa Yoğurtçu'nun kaleme aldığı masallar, hikâyeler ve romanlar, çocuklara dilin zengin anlatım olanaklarını sunarak dil becerilerini geliştirmelerine önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda, yazarın eserlerinde yer alan özel isimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yansıma sözcükler, kalıp ifadeler, terimler ve yöresel sözcükler detaylı bir şekilde analiz edilerek çocukların dil öğrenme sürecine nasıl katkıda bulunduğu incelenmiştir.

Araştırmamın her aşamasında bana yol gösteren, değerli bilgileriyle çalışmama katkıda bulunan ve akademik desteğini hiçbir zaman esirgemeyen danışmanım sayın Dr. Öğr. Üyesi Sakine Hakkoymaz'a en içten teşekkürlerimi sunarım. Yoğun çalışma programım ve yüksek lisans derslerimi yetiştirmekte zorlandığım zamanlarda pes etmeyi ve bırakmayı düşünürken beni fikrimden döndürüp devam etmem konusunda cesaretlendiren sayın Prof. Dr. Şener Büyüköztürk'e en derin teşekkürlerimi sunarım.

Lisansüstü eğitim sürecindeki katkıları ve tez savunma jürisinde bulunarak yaptığı görüş ve önerileriyle katkı sunan sayın Doç. Dr. Özlem ÜZÜMCÜ'ye ve yine tez savunma jürisinde bulunarak, çalışmama değerli katkılarda bulunan sayın Doç. Dr. Süleyman FİDAN'a çok teşekkür ederim.

Bu çalışma, hayatım boyunca bana sevgisini, desteğini ve fedakârlığını esirgemeyen ailemin katkıları olmadan tamamlanamazdı.

Öncelikle, varlığıyla her zaman güç ve ilham kaynağım olan canım anneme en derin teşekkürlerimi sunuyorum. Sabrın, şefkatin ve sonsuz sevginle beni bugünlere getiren sensin. Hayatta karşılaştığım her zorlukta senin öğretilerinle güç buldum.

Sevgili babam... Çocukluğumu hikâyelerle süsleyen, kelimelerin büyülü dünyasına olan sevgimi besleyen ilk anlatıcım... Bize anlattığın her masal, bugün yazdığım her satırın ilhamı oldu. Bana ve kardeşlerime hayal kurmayı, kelimelerle dünyalar inşa etmeyi öğrettin. Tüm öğrettiklerin ve sonsuz desteğin için minnettarım.

Beni kitapların büyülü dünyasıyla tanıştıran, 7 yaşımda elimi tutarak ilk kitabımı seçmeme izin veren canım abim Mehmet Sami'ye en derin minnettarlığımı sunuyorum. O gün seçtiğim "Nasreddin Hoca Fıkraları" sadece bir kitap değil, içimde büyüyen kelimelerin, hayallerin ve düşüncelerin kahkahalı başlangıcıydı.

Her duygusal fırtınada yanımda olan, sevgileriyle beni her zaman güçlü hissettiren güzel yürekli kız kardeşlerim Alev, Aynur, Semra, Betül ve Sevgi... Siz benim ruhumu besleyen en sağlam köklerim, en güvenli limanlarımsınız.

Ve sevgili yeğenlerim Ahmet Kerem, Yiğit Eren, Ömer Asaf ve Eliz Ronya... Sizin neşeniz, saf gülüşleriniz, merak dolu sorularınız ve sonsuz hayal gücünüz sayesinde hep çocuk kalmayı başardım. Sayenizde, kelimelerin sihrini ve masalların gücünü yeniden keşfetme şansı buldum ve hep ilhamım oldunuz.

Bu tezin, çocuk edebiyatının dil öğretimi ve söz varlığı gelişimi üzerindeki etkilerine dair literatüre katkı sağlamasını ve gelecekte yapılacak çalışmalara ışık tutmasını temenni ederim.

Bu çalışmayı, hayatıma dokunan, sevgileri ve destekleriyle beni ben yapan tüm aileme ithaf ediyorum.

Şirvan BUDANCAMANAK
Gaziantep - 2025

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	viii
ÇİZELGE LİSTESİ	xi
ŞEKİL LİSTESİ	xiv
KISALTMALAR	xv
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Problem Cümlesi	2
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.6. Tanımlar	4
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. Söz Varlığı	5
2.2. Söz Varlığı Unsurları	6
2.2.1. Kelimeler.....	6
2.2.2. Özel isimler	6
2.2.3. İkilemeler	7
2.2.4. Deyimler.....	7
2.2.5. Atasözleri	8
2.2.6. Yabancı sözcükler	8
2.2.7. Argo İfadeler	9

2.2.8. İlişki Sözcükler	9
2.2.9. Ünlemler.....	9
2.2.10. Terimler.....	9
2.2.11. Yansıma Sözcükler	10
2.2.12. Kalıp İfadeler	10
2.2.13. Yöresel İfadeler.....	10
2.3. Söz Varlığının İki Yönü.....	11
2.3.1. Alıcı Söz Varlığı	11
2.3.2. Üretici Söz Varlığı	11
2.4. Söz Varlığının Önemi	12
2.5. Söz Varlığı ve Çocukluk Dönemi	14
2.6. Ülkelerin Kendi Dillerinin Gelişimi ve Aktarımı Açısından Söz Varlığının Önemi	15
2.7. 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Söz Varlığı.....	17
2.8. Söz Varlığı ve Sıklık Çalışmaları.....	19
2.9. Çocuk Kitapları	20
2.10. Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Dilsel Özellikler.....	23
2.11. Çocuk Kitaplarındaki Söz Varlığı.....	26
2.12. Çocuk Edebiyatının ve Çocuk Kitaplarının Söz Varlığı Gelişimine Etkisi	28
2.13. Mustafa Yoğurtçu'nun Hayatı ve Eserleri	29
2.14. Söz Varlığı ile İlgili Yurt İçi ve Yurt Dışı Araştırmaların Değerlendirilmesi.....	30
2.14.1. Söz Varlığı ile İlgili Yurt İçi Araştırmaların Değerlendirilmesi.....	30
2.14.2. Söz Varlığı ile İlgili Yurt Dışı Araştırmaların Değerlendirilmesi ..	32
3. YÖNTEM.....	34
3.1. Araştırmanın Modeli	34
3.2. Araştırmanın Veri Seti	34
3.3. Verilerin Toplanması	37
3.4. Verilerin Analizi	37
3.5. Geçerlik ve Güvenilirlik.....	38

4. BULGULAR	39
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	104
5.1. Tartışma	104
5.2. Sonuç.....	118
5.3. Öneriler	119
KAYNAKLAR	120
EKLER	128



ÇİZELGE LİSTESİ

Tablo 3. 1. Araştırmanın Veri Seti Olarak Kullanılan Kitaplar ve Kitaplara Ait Bilgiler	34
Tablo 4. 1. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	39
Tablo 4. 2. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	41
Tablo 4. 3. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	43
Tablo 4. 4. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	43
Tablo 4. 5. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	44
Tablo 4. 6. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	45
Tablo 4. 7. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	46
Tablo 4. 8. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	48
Tablo 4. 9. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	48
Tablo 4. 10. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	50
Tablo 4. 11. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	51
Tablo 4. 12. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	55
Tablo 4. 13. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	55
Tablo 4. 14. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	56

Tablo 4. 15. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	57
Tablo 4. 16. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	58
Tablo 4. 17. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	60
Tablo 4. 18. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşakını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	60
Tablo 4. 19. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	61
Tablo 4. 20. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	63
Tablo 4. 21. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	70
Tablo 4. 22. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	70
Tablo 4. 23. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	72
Tablo 4. 24. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	73
Tablo 4. 25. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	73
Tablo 4. 26. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	76
Tablo 4. 27. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	76
Tablo 4. 28. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	77
Tablo 4. 29. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	80
Tablo 4. 30. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	84

Tablo 4. 31. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	86
Tablo 4. 32. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	88
Tablo 4. 33. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	89
Tablo 4. 34. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	89
Tablo 4. 35. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	92
Tablo 4. 36. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	92
Tablo 4. 37. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	93
Tablo 4. 38. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	95
Tablo 4. 39. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	96
Tablo 4. 40. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	97
Tablo 4. 41. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	97
Tablo 4. 42. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	98
Tablo 4. 43. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	98
Tablo 4. 44. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	101
Tablo 4. 45. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	101

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 3. 1. Veri seti olarak kullanılan kitaplar.....	36
Şekil 4. 1. Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	49
Şekil 4. 2. Mustafa Yoğurtçu'nun “Gökkuşayı Gören Köpek” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	60
Şekil 4. 3. Mustafa Yoğurtçu'nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	77
Şekil 4. 4. Mustafa Yoğurtçu'nun “Köpek Oteli” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları	93
Şekil 4. 5. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları	102
Şekil 4. 6. İncelenen kitaplardaki söz varlığı öğelerinin sıklıklarına ilişkin sayısal veriler	103

KISALTMALAR

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

TDK: Türk Dil Kurumu

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

K1: Ablanın Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?

K2: Ailenin Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?

K3: Annenin Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?

K4: Babanın Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?

K5: Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?



1. GİRİŞ

Söz varlığı, bir dildeki tüm kelime ve anlam birimlerinin toplamını ifade eder ve dilin zenginliği ile ifade gücünü belirler (Karadağ, 2024). Bir bireyin ya da toplumun söz varlığı, dilin etkin kullanımını ve iletişim becerilerini doğrudan etkiler. Dil öğreniminde ve öğretiminde söz varlığı öğrenme çıktıları, bireylerin dil becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynar. Bu bağlamda, söz varlığının çeşitliliği ve kapsamı, bir dil programının başarısını ve öğrenci gelişimini önemli ölçüde etkiler. Eğitim programlarında hedeflenen söz varlığı öğrenme çıktılarının öğrencilere kazandırılması, dil öğrenme sürecinde büyük önem taşır (Karaağaç, 2012). Bu doğrultuda, çocuk edebiyatının rolü önem arz etmektedir.

Çocuk Edebiyatı; erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır (Sever, 2010). Ayrıca, çocukların yaş ve gelişim seviyelerine uygun olarak kaleme alınmış eserlerden oluşan, eğitici ve öğretici işlevler taşıyan bir edebiyat türüdür. Çocuk edebiyatının temel amacı, çocuklara dil becerileri kazandırmak ve onların zihinsel, sosyal, duygusal gelişimlerine katkıda bulunmaktır (Güleryüz, 2006). Aynı zamanda çocuk edebiyatı, çocukların hayal güçlerini geliştiren ve onların duygusal dünyalarını zenginleştiren eserler sunar. Bu eserler, çocukların günlük yaşamda karşılaşılabileceği sorunlar karşısında çözümler üretmelerine ve empati yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olur (Yardelen, 2019). Çocuk edebiyatı, sadece eğlence amaçlı değil, aynı zamanda eğitimsel bir rol de üstlenir. Çocukların duygusal gelişimlerine yönelik güçlü temalar işlenirken, aynı zamanda eğlenceli dil kullanımıyla onların okuma motivasyonlarını artırır. Masallar, fabllar, şiirler ve hikâyeler gibi çocuk edebiyatı türleri, çocukların dünyayı tanıma süreçlerinde kritik bir rol oynar. Özellikle bu türlerin içerdiği semboller, imgeler ve metaforlar, çocukların bilişsel gelişimlerini desteklerken, dilsel becerilerinin de güçlenmesini sağlar (Sever, 2003).

Çocuk kitaplarının, genç okuyucuların dil becerilerini ve genel bilgi seviyelerini geliştirmede büyük bir rol oynadığı açıktır (Yapıcı, 2004). Bu kitaplar, çocukların kelime dağarcığını zenginleştirir ve onların dil kullanımını teşvik eder. Ayrıca, çocuk kitapları farklı konular ve temalar aracılığıyla çocuklara dünyayı tanıma, sosyal değerleri öğrenme ve hayal güçlerini geliştirme fırsatları sunar. Bu nedenle, çocuk

kitaplarının içerdiği dil ve anlatım biçimleri, çocukların eğitiminde ve kişisel gelişiminde önemli bir yer tutar (Tekşan vd., 2019). Eğitim programlarının bu kitapların sunduğu söz varlığını nasıl entegre edebileceği, çocukların dil öğrenme süreçlerini daha etkili hale getirmek için kritik bir konudur.

1.1. Problem Durumu

Eğitim sistemlerinde dil öğretimi, bireylerin iletişim becerilerinin geliştirilmesinde ve kültürel birikimlerinin aktarılmasında kritik bir öneme sahiptir. Türkçe Dersi Öğretim Programında söz varlığı öğrenme çıktıları, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeyi ve bu öğrenme çıktıları aracılığıyla zengin bir kelime hazinesi oluşturmalarını hedeflemektedir. Bu bağlamda, çocuk kitapları, dil öğreniminde önemli bir kaynak olarak öne çıkmakta ve öğrencilerin söz varlığını geliştirmede etkili bir rol oynamaktadır.

Mustafa Yoğurtçu, çocuk edebiyatı alanında eserler vermiş bir yazar olarak, eserlerinde çocukların gelişim düzeylerine uygun dil kullanımı ve kelime hazinesi sunmaktadır. Ancak, bu eserlerin Türkçe Dersi Öğretim Programındaki söz varlığı öğrenme çıktılarıyla ne derece örtüştüğü ve öğretim sürecine nasıl bir katkı sağladığı bilinmemektedir. Eğitim programında belirlenen söz varlığı öğrenme çıktılarının, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye yönelik hedeflerle örtüşmesi gerekmektedir. Yoğurtçu'nun eserlerinin dilsel zenginliği ile eğitimde hedeflenen bu öğrenme çıktıları ile uyumlu olup olmadığına dair yapılacak incelemeler, hem eğitim programının etkinliği hem de çocuk edebiyatının pedagojik işlevi açısından önem arz etmektedir.

Bu bağlamda, Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında yer alan söz varlığının incelenmesi-ve dil öğretiminde ne ölçüde etkili olduklarını belirlemek açısından önemli bir araştırma alanıdır. Böylece, çocuk edebiyatının eğitimdeki rolü daha net bir biçimde ortaya konulabilir ve dil öğretiminde çocuk edebiyatından nasıl yararlanılabileceği konusunda yol gösterici bilgiler elde edilebilir.

1.2. Problem Cümlesi

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında yer alan söz varlığı, içerik ve çeşitlilik açısından hangi niteliklere sahiptir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Çocuk edebiyatı, edebiyatın içerdiği hemen her niteliği taşımakla beraber eğitici yanıyla da öne çıkan bir sanat dalıdır. Amacı doğrudan doğruya eğitmek olmasa da çocuğun dil becerisini, hayal gücünü ve yaratıcı düşünme yeteneğini geliştirmek, çocuk edebiyatının amaçları arasındadır. Çocuk duyarlılığını yitirmemiş her yazar, çizer ve şairin meydana getirdiği çocuk edebiyatında temel kaygı, kullanılan dil ve seçilen temalar ‘çocuğa görelilik’ ilkesi çerçevesinde şekillenir (Fidan, 2019, s. 3). Literatürdeki eserlerin çoğunda, çocuk edebiyatı eserlerinde bulunması gereken özelliklerden olan çocuğa görelilik ilkesine ve söz varlığına gereken özen gösterilmemektedir. Eserlerde bulunan atasözü, ikileme, deyim, terim gibi söz varlığı unsurlarının, çocukların söz varlığı gelişimine nasıl katkı sağladığı ile ilgili çalışmalar son yıllarda yapılmaya başlanmış fakat bu çalışmalar henüz nitelikli ve yeterli düzeye ulaşmamıştır (Fidan, 2019, s. 3). Literatür incelemesinde Mustafa Yoğurtçu’ya ve eserlerine yönelik herhangi bir çalışmanın henüz yapılmadığı görülmüştür.

Bu çalışmanın amacı; Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarında söz varlığı öğelerini özel isimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yansıma sözcükler, kalıp ifadeler, terimler, argo sözler ve yöresel ifadeler bağlamında incelemek ve bu unsurların kullanım sıklıklarını tespit etmektir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Çocuk edebiyatının önemli çağdaş yazarlarından biri olan Mustafa Yoğurtçu, hikâye, masal ve roman türlerinde kaleme aldığı eserlerle çocukların dünyasına hitap eden nitelikli eserler sunmaktadır. Yazar, çocuk gerçekliğini ve bakış açısını merkeze alarak, dilin zengin anlatım olanaklarını çocuk okura aktarmayı hedeflemektedir. Bu çalışma, Mustafa Yoğurtçu’nun Türkiye’de çocuklar tarafından en çok okunan kitaplarında yer alan söz varlığı unsurlarını incelemek ve bu unsurların sıklıklarını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, çocuk edebiyatının dil öğretimindeki rolü ve çocukların dil bilincinin gelişimine olan katkısı tartışılacaktır.

Çocukların gelecekte toplumun şekillenmesinde oynayacakları önemli rol göz önüne alındığında, erken yaşlarda edinilen söz varlığının dil gelişimi üzerindeki etkisi büyük bir öneme sahiptir. Mustafa Yoğurtçu’nun eserlerinin bu bağlamda incelenmesi,

çocukların dil farkındalığını artırarak, ana dil becerilerinin gelişimine katkı sağlayacaktır. Çalışmanın bulgularının yayınevlerine, yazarlara ve bu alanda araştırma yapacak olan akademisyenlere öneri niteliğinde bir kitap listesi sunarak rehberlik etmesi, araştırmanın önemini daha da pekiştirmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmada; Mustafa Yoğurtçu'ya ait Yaratıcı Yazarlık Atölyesi ve Yaratıcı Drama Atölyesi kitapları çalışmamızın inceleme türüne uygun olmadığından elenmiştir.

1.6. Tanımlar

Söz Varlığı: Söz kavramının genişliği içinde dilde kelime ve kelime üstü birimler olan ikileme, deyim, atasözü vb. anlamlı dil birimlerinin oluşturduğu birikimin bütünüdür. Bu yönüyle söz varlığı, dünyadaki anlamların dildeki göstergeleri olarak varlık, olgu, olay ve eylemleri karşılayan dil birimlerinin tümünü içine almaktadır (Karadağ, 2024).

Çocuk Edebiyatı: Çocuk Edebiyatı; erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır (Sever, 2010).

Çocuk Kitabı: Çocukluk sürecinden başlayıp yetişkinliğe kadar devam eden bir dönemde, çocukların dil ve kavrama gelişimine uygun olarak oluşturulmuş, sanatsal değer taşıyan, öykü ve görselliklerle zenginleştirilmiş, beğeni düzeyini yükselten genel eserler olarak tanımlanmaktadır (Sever, 2010).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Söz Varlığı

Türk Dil Kurumu Sözlüğü incelendiğinde TDK (2024), söz varlığı: “Bir dildeki sözlerin bütünü; söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler.” olarak tanımlanmaktadır. Söz varlığı, yalnızca semboller olarak değil, aynı zamanda bir dilin konuşulan toplumunun düşünce dünyasını, kültürünü ve dünya görüşünün bir yansıması olarak ele alınmalıdır (Aksan, 2004). Çotuksöken (1992) söz varlığını, “Bir dilde kullanılan tüm sözcükler”, “Belirli bir bilgi alanına ait terimlerin tamamı”, “Bir sözlükte yer alan sözcüklerin toplamı”, ve “Bir kişinin, yazarın ya da edebiyatçının kullandığı sözcüklerin bütünü” olarak dört farklı şekilde ifade etmektedir. Karaağaç (2013) ise söz varlığını; “Bir dilin, bir alanın veya bir eserin söz varlığı, söz hazinesidir.” şeklinde tanımlamıştır.

Türkçenin söz varlığı ilgili ilk çalışma olarak Dîvânu Lugâti't-Türk adlı eser öne çıkar. Kaşgârlı Mahmud, bu eserde 7.500'den fazla kelimeyi tanımlamış ve örneklerle desteklemiştir. Her madde için detaylı bilgiler sunmuştur. Aksan (2004) yapmış olduğu araştırmada, Göktürk kitabelerinden günümüze söz varlığının özelliklerini ifade etmektedir:

1. Türkçe, güçlü bir türetme ve birleştirme yeteneğine sahip olduğundan hem somut hem de soyut farklı kavramları kolayca ifade etme yetisine sahiptir.
2. Türkler, farklı toplumlarla etkileşim halinde oldukları zamanlarda, yabancı dillerin etkisi altında kalmışlardır. Bu süreçte, genellikle yerli Türkçe sözcükler yerine yabancı kökenli sözcükler tercih edilmiştir. Bu tercihler sonucunda, birçok yerli sözcük kaybolmuş ve yerlerine yabancı kökenli sözcükler kullanılmıştır.
3. Türkçede, kavramlar genellikle somut nesnelere ve doğaya dayandırılarak anlamlandırılmıştır. Bu yaklaşım sayesinde, kavramlar daha canlı bir hale gelir ve insanların anlamaları kolaylaşır.
4. İkilemeler, anlatıma güç katmak için sıkça kullanılır. Bu kullanım biçimi, ikilemelerin dilde bir tür kalıplaşmış öge haline gelmesine neden olmuştur. Anlamca benzer kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşturulan ikilemeler, unutulmaya yüz tutmuş öğelerin tekrar hatırlanmasına yardımcı olmuştur.

5. Türkçe kelimelerin Göktürkçe döneminde birden çok anlama sahip olmaları, Türk yazı dilinin köklü bir geçmişe sahip olduğunu gösteren bir işarettir.
6. En eski belgelere baktığımızda, benzer anlamlı sözcüklerin sıklıkla karşımıza çıktığını görmekteyiz. Bu sözcüklerin bir kısmı, anlam bakımından birbirine oldukça yakın eş anlamlılar oluşturur. Bu durum, dilin zenginliğini ve esnekliğini gösterir, çünkü bir kavramı ifade etmek için birden fazla sözcük kullanılabilir ve bu sözcükler arasında ince anlamsal farklılıklar bulunabilir.
7. Çok sayıda etken, Türkçenin çeşitli lehçelerinde ve Anadolu'daki ağızlarında hala mevcutken, Türkiye Türkçesi yazılı dilinde unutulmuş durumdadır.

Söz varlığı, bir dilin zenginliğini ve derinliğini yansıtan bir kavramdır. Bu kavram, sadece kelimelerden ibaret değildir; aynı zamanda atasözleri, deyimler, ilişki sözcükleri ve diğer ifade kalıplarını da içerir. Dolayısıyla, bir milletin kültürel mirasının bir parçası olarak görülebilir. Bir dilin söz varlığı, o milletin yaşam tarzını, değerlerini, insanlar arası ilişkilerini, doğa ile olan etkileşimlerini ve genel kültürel değerlerini yansıtır (Aytan, 2016). Bu nedenle, bir dilin söz varlığını korumak ve geliştirmek, o milletin kültürel mirasını ve kimliğini gelecek nesillere aktarmada büyük önem taşır.

2.2. Söz Varlığı Unsurları

2.2.1. Kelimeler

Kelimeler, söz varlığı çalışmalarının temel unsurları arasında yer alır; çünkü onlar, bir eylemi, bir durumu, bir varlığı, bir olguyu veya bir kavramı zihnimizde canlandırmak için kullandığımız seslerin birleşimidir (Onan, 2016, s. 21). Söz varlığı araştırmalarında, kelimelerin sınıflandırılması konusunda farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu çerçevede, bazı araştırmalarda kelimeler çekim ekleriyle birlikte ele alınırken, bazı araştırmalarda ise gövde halinde incelenmiş ve diğerlerinde ise sadece kök haliyle sınıflandırılmıştır (Çavdar, 2018).

2.2.2. Özel isimler

Özel isimler, benzerlerinden farklı özellik taşıyan varlıklara verilen isimlerdir (TDK, 2024). Türk Dil Kurumunun resmi web sitesinde yer aldığı gibi özel isimler, benzerlerinden farklı nitelikte olan; kişi isimleri, hayvan isimleri, millet, devlet,

topluluk, boy ve aşiret isimleri, kıta, ülke, yer, şehir, ırmak vb. isimleri, dil, din, mezhep ve tarikat isimleri, kurum, kuruluş, dernek, okul, makam vb. isimleri, gazete, dergi, ansiklopedi, kitap, roman isimlerine verilen adlardır (Korkmaz, 2009).

2.2.3. İkilemeler

İkilemeler, benzer ya da aynı kelimelerin yan yana kullanılmasıdır. Bu ifadeler, anlamı güçlendirir, vurgular ve konuşmayı akıcı kılar. İkilemeler, aynı kelimenin tekrarıyla oluşturulanlar, eş veya benzer anlamlı kelimelerle oluşturulanlar, zıt anlamlı kelimelerle oluşturulanlar ve aynı kelimenin ön eklerinin değiştirilmesiyle oluşturulanlar olmak üzere dört farklı türde bulunabilir (Korkmaz, 1992). Vardar (2002) ikilemeyi, “anlama güç katmak amacıyla bir birimi, seslemi yineleme aralarında benzerlik bulunan birimleri art arda kullanma” olarak ifade etmektedir. İkilemeler ayrıca, ifadenin gücünü artıran ve vurgulayan kelimelerdir. Bir olayı ya da durumu açıklarken İkilemeler kullanmak, metne uyum sağlar ve ifadeyi canlandırır. Bu şekilde, metne estetik bir dokunuş ekler (Burhanlı, 2023). İtiş kakış, çoluk çocuk, eski püskü, tatlı tatlı gibi kelimeler ikilemelere örnek olarak gösterilebilir.

2.2.4. Deyimler

Sözcük varlığının bir parçası olan deyimler, iletişimde istediklerimizi daha canlı ve etkili bir şekilde ifade etmemizi sağlar. Çünkü deyimler, bir durumu veya olayı belirli bir sözcük grubuyla daha etkileyici bir biçimde aktarır. Deyimler, kullanım açısından her dilde bulunabilir ve oldukça yararlıdır (Apaydın, 2010).

Deyimler, bir toplumun kültürünü, tarihini ve geleneklerini yansıtır. Atasözlerinde kullanılan mecazlar, sözlü sanatların inceliklerini ve benzetmelerin dilin çeşitliliğini ve derinliğini gösterir. Deyimler, yaygın olarak kullanılan ifadelerdir. Özlü ve etkili bir şekilde anlatımı sağlarlar. Bir durumla ilgili olarak söylendiklerinde, anlatımı güçlendirir ve metne uyum katarlar. Bir dildeki atasözü çeşitliliği, o dilin ifade gücünü yansıtır (Aksoy, 1988).

Türk Dil Kurumu (2024) deyimleri “Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği; tabir.” olarak tanımlamaktadır. Çotuksöken (2009) ise deyimleri “En az iki sözcükten kurulan deyimler, anlam aktarımı yoluyla oluşmuş söz öbekleridir.” şeklinde tanımlamaktadır. Ağzında bakla

ıslanmamak, karnı zil çalmak, göze çarpmak, burnundan kıl aldırılmamak, deyimlere örnek olarak gösterilebilir.

2.2.5. Atasözleri

Atasözleri, bir toplumun yaşam tarzını yansıtan, kendi öz kültürlerine ait izleri taşıyan, insanlara tavsiyelerde bulunan kısa ve yaygın kullanılan sözlerdir. Türk Dil Kurumu sözlüğünde yer alan tanıma göre atasözleri, “Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte söz; deme, mesel, sav, darbimesel.” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2024). Atasözleri, bir toplumun derin bilgeliğini, zekâsını ve duygusal zenginliğini yansıtan bir kültürel miras olarak tanımlanabilir. Uzun süren gözlemler ve deneyimler sonucunda oluşan atasözleri, bir milletin karakterini en etkili şekilde ifade eden sözcüklerdir. Genellikle anonim olan ve kuşaklar boyunca aktarılan atasözleri, kültürel bir miras olarak değerlendirilir ve nesiller arasında öğütler vererek eğitici bir rol oynar (Pilav, 2008).

Atasözleri, deyimler gibi özlü ve kapsamlı bir anlatım biçimine sahiptir. Ancak, atasözlerinin deyimlerden farklı olarak ders niteliği taşıması öne çıkar. Bu özelliği sayesinde insanlar, hayatlarıyla ilgili karşılaştıkları çeşitli zorluklarda atasözlerinden faydalanmışlardır. Zira atasözleri, geçmişteki insanların deneyimlerinden yola çıkarak objektif bir bakış açısıyla olayları yorumlayıp sonuca ulaştırır (Yalçın, 2005). Dilimizdeki bazı atasözleri: “Bal tutan parmağını yalar”, “İyi dost kara günde belli olur”, “Sakla samanı gelir zamanı”, “Terzi kendi söküğünü dikemez.”

2.2.6. Yabancı sözcükler

Yabancı sözcükler, “Bir dilin kendi kökünden gelmeyen ve yabancı dillerden alınmış olan sözcükler.” olarak tanımlanmaktadır (Korkmaz, 1992). Toplumlar, sosyal, siyasal, sanatsal ve kültürel özellikler açısından, çevrelerinin doğal sonucu olarak çeşitli değişimlere uğramaktadır. Bu değişimlerin büyük bir kısmı, toplumların diğer toplumlarla olan etkileşimleriyle gerçekleşir. Tarih boyunca, toplumlar başka toplumlarla ilişki kurarak varlıklarını sürdürmüşlerdir. Bu ilişkilerin sonucunda, diller arasında karşılıklı etkileşimler yaşanmıştır. Bu nedenle, bir dilin içinde yabancı dillerden alınmış sözcüklerin bulunması doğal bir durum olarak kabul edilir (Özkan ve Musa, 2004).

2.2.7. Argo İfadeler

Argo ifadeler, her dilde belirli bir toplum kesimi tarafından kabul görmüş özel bir yapıya sahiptir. Sıklıkla küfürlü sözlerle karıştırılan argo ifadeler, dilbilimciler tarafından dilin çeşitliliğine katkı sağlayan bir unsurlar olarak değerlendirilir. Suçun işlendiği ortamlardan kahvehane gibi yerlere kadar geniş bir kullanım alanına sahip olan argo ifadeler, zaman içinde standart dilin bir parçası haline gelmiştir (Demirel, 2018). Bu ifadelere, kafayı bulmak, külhanbeyi, dandik, cukka kelimeleri örnek olarak gösterilebilir.

2.2.8. İlişki Sözcükler

İlişki sözcükleri, insan ilişkilerinde çeşitli durum ve olaylar için kullanılan ifadelerdir. Bu ifadeler, kişilerin kendilerini daha hızlı ve etkili bir şekilde ifade etmelerini sağlar. Örneğin, “Yaptığın yemeği çok beğendim” demek yerine “Eline sağlık” demek, iletişimi daha akıcı hale getirir (Aslan, 2022).

2.2.9. Ünlemler

Ani duygusal tepkileri ifade etmek için kullanılan dil öğelerine ünlem denir. Ünlemler, sadece duyguları değil, aynı zamanda seslenme ve hitap ifadelerini de içerir. Bu ifadelere “ah, oley, ya, tüh, be, ey, bre, hu” gibi örnekler verilebilir (Aslan, 2022).

2.2.10. Terimler

Çotuksöken (2012) terimleri, bilim, kültür, sanat gibi alanlarla ilgili kavramları ifade eden ve genellikle tek anlamlı birimler olarak tanımlamaktadır. Başka bir ifadeyle, terimler yalnızca ilgili oldukları alanlara özgü olarak oluşturulmuş kelimelerdir ve bu alanların dilinde kullanılırlar. Türkçenin terimler açısından zengin bir dil olduğu ve bu terimlerin Türkçenin genel kelime hazinesinde önemli bir yer tuttuğu söylenebilir.

Terimler, belirli uzmanlık alanlarıyla ilgili teknik kelimelerdir. Örneğin, futbol branşında şut, taç, penaltı; tıp alanında atardamar, toplardamar, hücre, kan basıncı; toplum biliminde ise birey, toplum, aile gibi terimler kullanılmaktadır. Terimlerin belirgin özelliği, tek anlamlı olmalarıdır; yani, anlamları kişiden kişiye değişmez ve herkes tarafından aynı şekilde anlaşılır. Duygusal değerleri ya da anlamları oldukça sınırlıdır (Özdemir, 2002). Terimler, genel söz varlığından beslenirler ve bazen bir terim, anlam alanı genişleyerek genel dilde de kullanılabilir.

2.2.11. Yansıma Sözcükler

Yansıma sözcükler, doğada bulunan canlı ve cansız varlıkların çıkardığı sesleri, gürültüleri ve hareketleri dil yoluyla ifade eden kelimelerdir (Koca, 2012). İnsanlar, doğanın bu dinamikliğini ve çeşitliliğini, tatma, koklama, duyma, görme ve dokunma gibi duyularını kullanarak algılar ve bu algılara dayanan izlenimleri sözcüklerle ifade etmeye çalışır. Zamanla, bu izlenimler dilden dile aktararak, doğadaki ses ve hareketlerin söz biçiminde somutlaşmasını sağlar. Yansıma sözcükler, sahip oldukları uyumlu ve belirgin ses özellikleriyle dikkat çeker ve dilin yapısına özgü bir sistem içinde yer alarak zengin ve renkli anlatımlara katkıda bulunur (Zülfikar, 1995). Yansıma sözcüklere örnek olarak; “şırıl şırıl, cıvıl cıvıl, gümbür gümbür, pat, küt, miyav, hav” gibi örnekler verilebilir.

2.2.12. Kalıp İfadeler

Kalıp ifadeler, dilin günlük kullanımı içinde sıkça kullanılan ifade unsurlarıdır. Bu tür sözler, genellikle niyet ve dilek bildiren ifadeler olup, toplumun hemen her bireyinin alışkanlık hâline getirdiği ifadelerdir. Aksan’a (2004) göre, kalıp ifadeler toplumun kültürel yapısını, inançlarını ve insan ilişkilerinde kullanılan geleneksel davranışları yansıtmaktadır. Konuşma eğitimi açısından, bu tür sözlerin öğrencilere aktarılması oldukça önemlidir. İnsanların karşılaşmalarında kullandıkları “günaydın” ve “iyi günler” gibi selamlaşma ifadeleri, kalıp ifadeler arasında yer alırken; “güle güle” ve “hoşça kal” gibi vedalaşma sözleri de bu kategoriye dâhildir. Günlük yaşamda insanlar arasındaki nezaketin korunması ve güvenin sürdürülmesi açısından bu tür ifadeler kritik bir rol oynamaktadır (Karadağ, 2024).

2.2.13. Yöresel İfadeler

Yöresel ifadeler, belirli bir bölge veya topluluk tarafından kullanılan ve standart dilde bulunmayan ya da farklı anlamlar kazanan kelime, deyim ve ifadeler bütünüdür. Bu ifadeler, bölgenin kültürel ve coğrafi özelliklerini yansıtır (TDK, 2024). Yöresel ifadeler, belirli bir bölgeye veya topluluğa ait kültürel, coğrafi ve sosyal özellikleri yansıtan sözcükler ve deyimlerdir. Standart Türkçede karşılığı bulunmayan veya farklı anlam kazanan bu ifadeler, halkın günlük yaşamında sıkça kullanılır ve o yöreye özgü

bir kimlik oluşturur (Karadağ, 2024). Örneğin, Ege Bölgesi'nde "çiğdem" kelimesi "ayçekirdeği" anlamına gelirken, Karadeniz Bölgesi'nde "fasulye turşusu kavurması" o bölgeye özgü bir yemeği tanımlar. Bu tür ifadeler, yerel kültürün dildeki yansıması olarak önem taşır.

2.3. Söz Varlığının İki Yönü

Dil, iletişim aracı olarak, anlam birimlerinden oluşan geniş bir söz varlığına sahiptir ve farklı kullanıcılar tarafından çeşitli şekillerde kullanılır (Karaağaç, 2013). Dil becerileri alıcı ve üretici dil becerileri olmak üzere ikiye ayrılır. Alıcı dil becerileri, dinleme ve okuma; üretici dil becerileri ise konuşma ve yazma becerileridir. Alıcı becerilerde kişi daha edilgin gibi görünse de bu süreçte zihinsel etkinlik gereklidir. Üretici becerilerde ise, dilin anlamlarını ifade etmek için zihnin daha aktif bir şekilde kullanılması gerekir. Her bir dil becerisi, farklı bir sözcük dağarcığı ve kullanım biçimi gerektirdiğinden, beceriler arasında tam bir örtüşme yoktur; her beceri, söz varlığını farklı şekillerde kullanır ve bu da iletişimin çok yönlü doğasını ortaya koyar (Karadağ, 2024).

2.3.1. Alıcı Söz Varlığı

Dilin iletişimde kullanımı, alıcı söz varlığı ile desteklenir. Alıcı söz varlığı, dinleme ve okuma gibi alıcı dil becerilerinde kullanılan anlam birimlerini kapsar. Anlama süreci, dil ediniminde öğrenilen dinleme ve özellikle okulda eğitimle geliştirilen okuma becerileriyle gerçekleşir (Karadağ, 2024). Kişiler, çevrelerinden gelen anlamları bu alıcı dil becerileri aracılığıyla kavrayabilirler. Bu süreçte, bireyin sahip olduğu geniş söz varlığı belirleyici bir rol oynar ve alıcı söz varlığı, genellikle bireyin bildiği en geniş sözcük dağarcığını ifade eder. Bu nedenle, alıcı söz varlığı doğal olarak üretici söz varlığını da içerir. Alıcı söz varlığının bu kadar geniş kapsamlı olması, belleğin bilgileri depolama ve gerektiğinde kullanma yeteneğiyle ilgilidir (Onan, 2012).

2.3.2. Üretici Söz Varlığı

Dilin üretici yönü, konuşma ve yazma becerileriyle ortaya konur ve bu beceriler, anlam birimlerinin aktif kullanımıyla gerçekleştirilir (Karadağ, 2005). Konuşma ve

yazma, dil edinimi sırasında geliştirilen konuşma becerisi ve okul ortamında öğrenilen yazma yeteneği sayesinde ortaya çıkar. Üretici söz varlığı, alıcı söz varlığının bir parçası olmasına rağmen, konuşma ve yazma eylemlerinde özellikle önemli bir yer tutar. Bu becerilerin etkili bir şekilde kullanılabilmesi için, insan zihninde güçlü bağlarla yerleşmiş kelimelerin aktif bir şekilde hatırlanması gerekir. Konuşma ve yazma süreçleri, zihinsel hazırlık aşamasıyla başlar ve fiziksel bir ifade süreciyle tamamlanır. Anlamın zihinde oluşarak konuşma ya da yazı biçiminde ifade edilmesi ise ses ve semboller kullanılarak gerçekleştirilir (Karadağ, 2024).

2.4. Söz Varlığının Önemi

Bir dilin öğrenilmesindeki esas amaç; dört temel dil becerisini kullanarak bireyin iletişim ihtiyaçlarını giderebilmesidir. Bu aşamada dört temel dil becerisiyle, yani okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerileriyle yakından ilişkili olan kelime bilgisi devreye girmektedir (Eroğlu, 2022). Susanto (2017) dil öğrenme sürecinde kelime ediniminin en kritik unsur olduğunu savunmuştur. Her ne kadar dildeki kelime sayısı sınırlı olsa da birey zihinsel yeteneklerini kullanarak kelimelerle sonsuz sayıda anlam ifade edebilir. Dilin sağladığı imkânlar, insanların duygu ve düşüncelerini geçmişte olduğu gibi günümüzde ve gelecekte de özgürce ifade etmelerine olanak tanır. İnsanı diğer canlılardan ayıran özelliklerden biri, düşünebilme yeteneği ve kendine özgü bir iletişim dili geliştirebilme becerisidir (Aslan, 2013). Bu nedenle dil becerilerinin ve kelime bilgisinin gelişimi, bireyin yaşamında daha etkili bir iletişim kurmasını sağlamaktadır.

İnsanlık tarihinde en güçlü araç olarak kabul edilen dil, duyguları ve düşünceleri ifade etmenin en etkili yoludur. İnsanın sosyal bir varlık olarak diğerleriyle etkileşim kurabilmesi, duygularını ve düşüncelerini iletebilmesi dil sayesinde gerçekleşir. Dilin etkili bir şekilde yazılı ve sözlü iletişimde kullanılabilmesi, bireyin sahip olduğu çeşitliliğiyle doğrudan ilişkilidir (Türkben, 2018). Bu nedenle, dilin zenginliği ve kullanımdaki çeşitlilik, bireyin kendini ifade etme ve başkalarıyla anlamlı ilişkiler kurma kapasitesini belirler.

Bir dilin kapsamlı bir kelime haznesine sahip olması, o dilin konuşanlarının iletişim yeteneklerini artırır. Ayrıca bir dildeki yazılı ve sözlü ifade gücü, o dilin toplumunun genel gelişim seviyesini yansıtır. Bir toplumun uzun yıllar boyunca biriktirdiği kültürel mirası ve dünya görüşünü yansıtan en önemli belirleyicilerden biri,

dildeki kelime çeşitliliğidir (Eroğlu, 2022). Bir milletin bireyleri, ana dillerindeki kelime dağarcığıyla büyürler ve bu da onlara toplum içinde daha fazla yer edinme imkânı sağlar. Sözcük haznesini geliştirip gelecek nesillere aktaran bir millet, varlığını ve etkisini her zaman sürdürecektir (Baş, 2010). Dolayısıyla dilin zenginleştirilmesi ve korunması, bir milletin kültürel mirasını ve kimliğini geleceğe taşımada hayati bir rol oynamaktadır.

Bir toplumun söz varlığı hazinesi, o toplumun geçmişini, kültürünü, inançlarını ve dünyayı algılama biçimini yansıtır. Toplumların bu değerlerini muhafaza etmeleri ve gelecek kuşaklara aktarmaları için, kelimelerini etkili bir şekilde kullanmaları ve her yeni nesle bu kavramları öğretmeleri önemlidir (Eğilmez, 2010). Bireylerin dil ve zihinsel yeteneklerinde gelişme sağlamaları, iletişim becerilerini güçlendirmeleri için kelime dağarcıklarını genişletmeleri önemlidir. Söz varlığı, bir toplumun düşünce yapılarını ve kültürel mirasını yansıtmaktadır. Bu nedenle, toplumlar, kültürel kimliklerini sürdürmek ve gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla kelime dağarcıklarını korumalı ve geliştirmelidir (Maden, 2020). Böylece, dilin zenginliği, bir toplumun sürekliliğini ve tarihsel derinliğini sağlamada kritik öneme sahiptir.

İnsanlar arasındaki iletişimde, karşılıklı anlayış ve kendini ifade etme süreçleri büyük önem taşır. Bu süreçlerin başarılı olması, temel dil becerilerinin etkili bir şekilde kullanılmasına bağlıdır. Bireyin kelime haznesi ve dil becerileri birbirini etkiler. Konuşma, dinleme, okuma ve yazma gibi temel dil becerilerinin sağlıklı bir şekilde gelişebilmesi için geniş bir kelime haznesine sahip olmak önemlidir. Ayrıca, bireylerin kelime dağarcığını artırmak için temel dil becerilerini kullanacakları fırsatlar ve etkinlikler önemlidir (Aslan, 2013). Bu nedenle, dil becerilerini geliştirecek etkinlikler ve fırsatlar sunmak, bireylerin kendini ifade etme yeteneklerini ve karşılıklı anlayışı güçlendirecektir.

Söz varlığı, konuşma becerisi kadar dinleme becerisi için de hayati öneme sahiptir. Ana dilin söz varlığını etkili bir şekilde kullanan kişiler, sadece düşüncelerini daha iyi ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda başkalarının söylediklerini daha iyi anlarlar. Bu yüzden, ana dilin kelime dağarcığına hâkim olmak, iyi bir dinleyici olmak için son derece önemlidir (Türkben, 2018). İletişim kurmaya çalışanlar, dilin kelime haznesine hâkim olmadıkları takdirde sadece duyduklarını işitirler, ancak gerçekten anlamazlar. Geniş bir kelime dağarcığına sahip olmak, dinleme becerilerini geliştirmenin yanı sıra iyi bir dinleyici olmanın da yolunu açabilir (Esen, 2016). Bu

sebeple kelime dağarcığını sürekli olarak zenginleştirmek, etkili iletişimin ve derinlemesine anlamamanın anahtarıdır.

Söz varlığı, bir toplumun düşünce yapısı, tarihi ve yaşam tarzının bir yansıması olarak kabul edilebilir. Bu nedenle, kelime dağarcığının korunması ve gelecek nesillere bozulmadan aktarılması son derece önemlidir. Bu hedefe ulaşmanın en etkili yolu, çocuklara nitelikli bir eğitim verilmesidir (Baş, 2010). Çocukların, aileleri ve çevrelerinden rastgele edindikleri kelime dağarcığının, okul yaşamının başlangıcından itibaren planlı bir şekilde geliştirilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin geniş bir kelime dağarcığına sahip olmaları, temel dil becerilerini en iyi şekilde kullanabilmelerini sağlayacaktır (Aslan, 2022). Bu nedenle, çocukların eğitim sürecinde kelime dağarcıklarını zenginleştirmeye yönelik etkinlikler ve stratejiler, onların dil gelişimine ve akademik başarılarına önemli katkılar sağlayacaktır.

2.5. Söz Varlığı ve Çocukluk Dönemi

Çocuk psikolojisi alanı özellikle 19. yüzyılın başlarından itibaren önem kazanmıştır. Bu zaman diliminden sonra çocuk gelişimi ve çocuğa sağlanan eğitimin değeri artmıştır. Çocukluk kavramı ile ilgili araştırmalar çoğaldıkça, çocukluk yıllarının ilerideki yaşlar için ne kadar hayati olduğu anlaşılmıştır (Baumann vd., 2013). Bu dönemde çocukların her alandaki gelişimine destek olacak ortamların sağlanması gerekliliği vurgulanmıştır. Dil de çocukların gelişimini sağlaması gereken alanlardan biridir (Chomsky, 2001; Tekşan vd., 2019). Doğumdan itibaren edinilen dil yetenekleri, iletişim kurma açısından son derece önemlidir. Çocukların dil becerileri, kullandıkları ana dil kelime hazinesinden ne kadar yararlandıklarıyla doğru orantılı olarak gelişecektir (Arısoy, 2014). Dolayısıyla çocukların erken yaşlardan itibaren zengin bir kelime hazinesiyle tanışmaları, dil gelişimleri ve iletişim yetenekleri açısından büyük önem taşımaktadır.

Çocuklar, ana dillerindeki kelimeleri ilk olarak ailelerinden ve çevrelerinden öğrenirler. Okula başladıklarında ise derslerdeki aktivitelerden ve arkadaş çevrelerinden faydalanarak kelime dağarcıklarını geliştirebilirler. Kelimelerin yanı sıra dilin inceliklerinden olan tekrar, deyim, atasözü ve mecazlı ifadeleri de kelime dağarcıklarına ekleyebilirler. Kelime dağarcığı gelişimi; çocuğun yaşına, coğrafi konumuna, kültürel

yapıya ve çevresel koşullara bağlı olarak değişim gösterebilir (Erkul, 2008). Bu etkenler, çocuğun dilsel ve bilişsel gelişiminde belirleyici rol oynamaktadır.

Okul çağındaki çocukların kelime dağarcığının geniş olması, okuduklarını ve dinlediklerini anlama açısından son derece kritiktir. Aynı zamanda, çocukların konuşurken ve yazarken kendilerini daha iyi ifade edebilmeleri için de kapsamlı bir kelime dağarcığına sahip olmaları gereklidir. Çocukların derslerde başarılı olmaları için okuduklarını ve dinlediklerini derinlemesine anlamaları önemlidir. Anlama sürecinde ise çocukların ana dillerindeki kelimeleri iyi bilmeleri ayrı bir önem arz eder (Aktaş, 2016). Sonuç olarak, geniş bir kelime dağarcığı, çocukların akademik ve sosyal başarılarını destekleyen temel unsurlardan biridir.

Çocuklar, ikinci çocukluk öncesi evrelerde ana dillerini daha basit düzeyde kullanırlar. Ancak ikinci çocukluk döneminde dil kullanımı, zihinsel gelişimleriyle uyumlu olarak daha karmaşık bir hal alır. İkinci çocukluk döneminden itibaren çocuklara sunulan eğitim, ana dillerini etkili bir biçimde kullanmaları için büyük önem taşır. Bu nedenle ikinci çocukluk dönemi, dil öğrenimi sürecinde kritik bir rol oynar. Dil öğrenimindeki en etkili faktör, çocukların ana dillerindeki kelimeleri içselleştirmeleridir. Bu dönemde çocuklara ana dillerindeki kelime dağarcıklarını geliştirecek etkinlikler düzenlenmeli ve öğrendikleri kelimeleri kullanabilecekleri ortamlar oluşturulmalıdır (Bulundu, 2016).

Söz varlığı, çocukların temel dil yeteneklerinin gelişiminde önemli bir rol oynar. Dinleyerek, okuyarak ve araştırarak kelime dağarcığını artıran çocuklar, iletişimde kendilerini daha rahat ifade edebilirler. Çocukluk döneminde kendilerini kolayca ifade edebilen ve iletişim becerilerini başarılı bir şekilde kullanan çocuklar, ilerleyen yaşlarda daha fazla özgüvene sahip olabilirler (Baş, 2016). Böylece, geniş bir kelime dağarcığına sahip olan çocuklar, kendilerini daha iyi ifade edebilir ve iletişim becerilerini etkin bir şekilde kullanabilirler (Gardner ve Davies, 2014).

2.6. Ülkelerin Kendi Dillerinin Gelişimi ve Aktarımı Açısından Söz Varlığının Önemi

Bir ülkenin dilinin gelişimi ve aktarımı, o ülkenin kültürel kimliğini ve iletişimini şekillendiren önemli unsurlardır. Bir dilin sözlüğü olarak bilinen söz varlığının zenginliği ve çeşitliliği bu süreçte temel rol oynar. Sözlük, bir dilin sahip

olduğu, o dili konuşanların benzersiz tarihini, değerlerini ve deneyimlerini yansıtan tüm sözcük ve ifade dizisini kapsar (McCray, 1998). Diller zaman içinde geliştikçe, sözlükleri de insan iletişiminin dinamik doğasını yansıtan yeni kavramlara, teknolojilere ve toplumsal değişimlere uyum sağlayacak şekilde genişler (Steels, 1997).

Sözlük geliştirme üzerine yapılan araştırmalar, dillerin nasıl büyüdüğünü ve uyum sağladığını etkileyen çeşitli faktörleri araştırdı. Araştırmalar, kelime dağarcığı genişledikçe sözcüksel temsillerin benzer sesli sözcükleri ayırt etmek için daha ayrıntılı bilgi içerecek şekilde geliştiğini göstermiştir (Gruenenfelder ve Pisoni, 2009). Girdi miktarı, ebeveynlerin dil yeterliliği, yeni bir dile başlama yaşı, zeka ve sosyo-ekonomik durum gibi faktörler, miras konuşanlar arasında sözlüklerin geliştirilmesinde temel belirleyiciler olarak belirlenmiştir (Czapka vd., 2021; Tellier, 2008). Ek olarak, dil ve bilişsel süreçlerin birlikte evrimini simüle etmek için hesaplamalı modeller kullanılmış olup, sözlük, iletişim bağlamı ve bireysel bakış açıları arasındaki karmaşık ilişkiyi vurgulamaktadır (Woensdregt vd., 2020).

Dilin evrimi ve söz dizimi gibi karmaşık dilsel yapıların ortaya çıkışı, sözlüklerin ilk kez nasıl ortaya çıktığını anlamak için yoğun çalışmalara konu olmuştur (Fujita ve Fujita, 2021). Söz dizimi ile sözlük arasındaki etkileşim, konuşmacıların anlamı etkili ve verimli bir şekilde aktarmalarını sağlamada çok önemlidir. Örneğin Japon dillerinin renk sözlüğünde, sözlükteki istikrar ve değişim, daha geniş anlamsal değişimleri ve kültürel etkileri yansıtır (Huisman vd., 2021). Benzer şekilde Endonezce gibi dillerde türemeye bağlı biçimbirimlerin incelenmesi, sözcük oluşumu mekanizmalarına ve sözlüğün genişletilmesinde eklerin rolüne ışık tutmaktadır (Sukri et al., 2024).

Ayrıca sözlüklerin kültürel önemi, yalnızca sözcük dağarcığının ötesine geçerek belirli topluluklara özgü kavramların, varlıkların ve olguların adlandırılmasını da kapsar (Graves, 2016). Örneğin Menyali köyünde kullanılan Tabuh Rah sözlüklerinde törensel uygulamalara gömülü anlamlar, kültürel dokuyu zenginleştiren psikolojik ve varoluşsal boyutları yansıtmaktadır (Kusuma vd., 2020). Benzer şekilde, Batı Kalimantan'daki Iban Kapuas Hulu'nun Pantun'undaki çevre sözlüğü, dillerin doğal dünya ve insanın çevreyle etkileşimi hakkındaki bilgileri nasıl kodladığını göstermektedir (Sulissusiawan vd., 2022).

Sözlük oluşturma ve sürdürme süreci konuşulan dillerle sınırlı değildir, aynı zamanda uzmanlaşmış alanları ve dil analizini de kapsar. Çalışmalar, otomatik

metodolojiler ve makine öğrenme araçları kullanılarak Portekizce ve Türkçe de dahil olmak üzere çeşitli diller için duygu sözlüklerinin oluşturulmasını araştırmıştır (Dehkharghani, 2018; Melo, 2022). Bu sözlükler duygu analizi, fikir madenciliği ve doğal dil işleme uygulamalarında önemli bir rol oynayarak metinsel verilerin ve kullanıcı duygularının daha derin anlaşılmasını sağlar (Molea, 2010; Zou, 2017).

Dans hareketleri veya isimlendirme gelenekleri gibi dile özgü uygulamalar bağlamında sözlüklerin incelenmesi, dil, kültür ve somutlaşmış deneyimler arasındaki karmaşık ilişkiyi vurgulamaktadır. Pendet dans hareketleri veya Ajisaka dansındaki sözlükleri analiz etmek, dilsel unsurların performans sanatlarıyla nasıl iç içe geçtiğini, kültürel normları, değerleri ve estetik ifadeleri yansıttığını ortaya çıkarır (Kolang, 2023; Pradnyani, 2023). Benzer şekilde, insan anatomisinin ve hastalıklarının Maanyan dilinde adlandırılmasının araştırılması, belirli dil toplulukları içinde uzmanlık bilgisinin ve tıbbi terminolojinin aktarılmasında sözlüklerin önemini altını çizmektedir (Septiana ve Yulianti, 2022).

Sonuç olarak, dillerin gelişimi ve aktarımında sözlüklerin önemi göz ardı edilemez. Sözlükler, bireylerin dünyayı nasıl algıladıklarını ve birbirleriyle nasıl etkileşime girdiklerini şekillendirerek kültürel mirasın, bilgi sistemlerinin ve iletişimsel uygulamaların deposu olarak hizmet eder. Araştırmacılar sözlüklerin evrimini, yapısını ve kültürel yerleşikliğini inceleyerek dilin, bilişin ve toplumun karmaşık dinamikleri hakkında değerli içgörüler kazanırlar (Gunning, 2008). Dil bilim, bilgisayar bilimi, psikoloji ve antropoloji gibi alanlardan yararlanan sözlük araştırmasının disiplinler arası doğası, sözlüklerin insan iletişimini ve kültürel kimliği şekillendirmedeki çok yönlü rolünün altını çiziyor.

2.7. 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Söz Varlığı

Bilgi çağı, teknolojinin hızlı gelişimi ve toplumların evrimi ile eğitimin de dönüşümünü zorunlu hale getirmiştir. Özellikle metaverse, yapay zekâ, artırılmış gerçeklik gibi teknolojilerin eğitim süreçlerine dâhil edilmesi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) öğretim programlarını yeniden gözden geçirmesini sağlamıştır. Bu bağlamda MEB, Nisan 2024'te kamuoyuna sunduğu taslak programları geri bildirimler doğrultusunda revize ederek Mayıs 2024'te onaylamış ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli adı altında güncellemiştir (MEB, 2024a).

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrenci profili, beceriler çerçevesi, erdem-değer-eylem modeli gibi çeşitli bileşenlerden oluşan bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır. Bu modelde ulusal değerlerle evrensel unsurlar bir araya getirilerek eğitim programlarının, teknoloji ve toplumun gereksinimlerine uyumlu hale getirilmesi hedeflenmiştir (MEB, 2024a). Güncellenen programlar, içeriklerinde yeni teknolojilere ve değişen toplum dinamiklerine uygun becerileri geliştirme hedefini taşıyor.

Öğretim programlarının güncellenme nedenleri arasında teknolojik ilerlemeler, iş gücü ihtiyaçları, yenilikçi eğitim yaklaşımları, bilimsel gelişmeler ve toplumsal değişimler öne çıkmaktadır. Özellikle Erol, Yurdakal ve Tekin Karagöz'ün (2023) vurguladığı gibi metaverse, yapay zekâ, artırılmış gerçeklik gibi teknolojik gelişmelerin eğitime olan etkileri güncel programların oluşturulmasında önemli bir rol oynamıştır. Yurdakal'a (2023) göre 21. yüzyıl becerileri de bu dönemde önem kazanmış, öğrenci profillerinin bu becerilere göre şekillendirilmesi gerektiği dile getirilmiştir.

Öte yandan, Z ve Alpha kuşaklarının dijital dünyaya olan yakınlıkları ve toplumsal yapılarındaki farklılıklar da dikkate alınarak, programlar kültürel ve sosyal değişimlere uyumlu hale getirilmiştir. Yurdakal (2023), dijital öğrenmenin hızla klasik öğrenme yöntemlerinin önüne geçtiğini belirterek bu duruma dikkat çekmiştir. Ayrıca, uluslararası standartlara uyum sağlama amacıyla da programların güncellenmesi gerektiği savunulmuş, MEB (2024a) bu kapsamda milli ve manevi değerlerle evrensel değerlerin harmanlandığı bir maarif modelini benimsediğini ifade etmiştir.

2024 İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı, bu geniş kapsamlı yeniliklerden biridir ve özellikle değerler eğitimi üzerine yoğunlaşmaktadır. Öğrenci başarısı ve performans değerlendirmesi süreçlerinde sürekli iyileştirici ölçme-değerlendirme yöntemlerinin kullanılması hedeflenmiş, öğrenme süreçlerinin derinleşmesi ön plana çıkarılmıştır (MEB, 2024a). Tarihi gereklilikler ve öğretim programlarının dönemsel olarak yeniden düzenlenmesi de bu değişikliklerde etkili olmuştur (MEB, 2024b).

Yeni öğretim programlarıyla birlikte öğrencilerin bireysel farklılıklarının daha fazla dikkate alındığı ve her bireyin öğrenme stiline uygun içerikler geliştirilmesine yönelik adımlar atıldığı görülmektedir. MEB (2024a) bu kapsamda, sadece bilişsel becerilere değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal gelişime de odaklanan bütüncül bir eğitim anlayışının benimsenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Özellikle, bu yeni programlar çerçevesinde çocukların hem teknolojiyi etkin kullanma becerileri

kazanmaları hem de değerler eğitimi ile erdemli bireyler olarak yetişmeleri hedeflenmiştir.

2.8. Söz Varlığı ve Sıklık Çalışmaları

İstatistik alanında kullanılan sıklık terimi, dilbilim açısından belirli bir uzunluktaki bir metinde ya da sözlü anlatımda aynı dilsel ögenin kaç kez geçtiğini ifade eder (Aydın, 2007). Başka bir ifadeyle sıklık, bir kelimenin diğer kelimelere kıyasla yazılı Türkçede (kitap, dergi, gazete vb.) ne kadar yaygın veya nadir kullanıldığını belirtir (Tekcan ve Göz, 2005). Özetle, sıklık, bir kelimenin metinde kaç kere tekrarlandığını gösteren bir kavramdır. Bir dilde veya metinde hangi kelimelerin diğerlerine göre daha sık kullanıldığı, öğrencilere hangi kelimelerin öğretileceği gibi konular sıklık ölçümleri ile tespit edilmektedir. Sıklık analizi, yazılı bir metinde bulunan kelimeler, deyimler, atasözleri, sabit ifadeler ve ikilemeler gibi dil unsurlarının ne kadar ve hangi biçimlerde kullanıldığını belirleme sürecidir. Bir eserdeki bu dil unsurlarının kullanım frekansı, söz varlığı çalışmalarının temelini oluşturur (Yardelen, 2019).

Bir kitabın içerdiği dil unsurlarının nicelik ve nitelik açısından ne seviyede olduğunun incelenmesi, o eser ve yazarı hakkında çeşitli değerlendirmeler yapma imkânı sunar. Bir eserde en sık kullanılan dil unsurları, yazarın okuyucusuna vermek istediği mesajın ipuçlarını taşır (Fidan, 2019, s. 3). Bir kitaptaki dil unsurları, yazarın dünya görüşünü ve edebî anlayışını yansıtır. Yazılı eserlerin dil unsurlarını inceleyen sıklık analizleri, özellikle çocuk edebiyatı eserlerinde daha büyük bir önem taşır. Çocuk edebiyatı ürünlerinin hedef yaş grubunu dikkate alarak dil unsurlarının özenle seçilmesi gerekmektedir. Çocuk edebiyatı alanında yapılan sıklık analizleri, çocuk kitaplarının dil zenginliğini ve kalitesini değerlendirmeyi hedefler (Yardelen, 2019). Bu analizler, çocukların dil gelişimini destekleyen ve onların ilgisini çeken kitapların seçilmesine yardımcı olur.

Sıklık çalışmaları, kitapların okuyucularına kazandırabileceği kelime hazinesini belirlemek için kullanılabilir. Eğitimciler ve ebeveynler, çocuklar için kitap seçerken bu kitapların kelime çeşitliliğini dikkate almalıdır; bu açıdan sıklık analizleri büyük önem taşır. Ayrıca, sıklık çalışmaları ders kitaplarında ve sözlüklerde bulunacak dil unsurlarının belirlenmesine, yabancı dil öğretiminde kullanılacak temel kelime hazinesinin tespit edilmesine de yardımcı olur (Uyar, 2012). Sıklık analizlerinde,

incelenmek istenen yazarın eserlerinden bir veri seti oluşturulur. Bu veri setindeki kelime hazinesi unsurları belirli kriterlere göre kategorize edilir. Farklı kategoriler altında toplanan kelime hazinesi unsurları, en sık olandan en az kullanılanına doğru sıralanır. En çok tekrar eden kelime hazinesi unsurları, yazarın edebi üslubunu ve okuyucusuna iletmek istediği mesajı ortaya koyan en önemli göstergelerdir (Şen, 2009). Sıklık analizlerinde, en yaygın kullanılan kelime hazinesi unsurlarının listelenmesi, ana dil eğitiminde hangi öğelerin öncelikli olarak öğretilmesi gerektiği konusunda eğitimcilerle rehberlik eder. Sıklık analizlerinden verimli sonuçlar elde edebilmek için yazarın kelime hazinesi geniş olmalıdır. Bu nedenle, yazara ait birden fazla kitabın aynı çalışma kapsamında analiz edilmesi gerekmektedir (Pilav, 2008). Bu şekilde, dil eğitimi programları daha etkili bir şekilde tasarlanabilir ve çocukların dil becerileri daha kapsamlı bir şekilde geliştirilebilir.

2.9. Çocuk Kitapları

Çocuk kitapları çocukların kültürel anlayışını, eğitimsel gelişimini ve değerlerini şekillendirmede önemli araçlardır. Çocuklara model olacak çok çeşitli anlatılar, inançlar, düşünceler ve davranışlar sunarlar (Çetinkaya ve Durmaz, 2020). Çocuk kitaplarının tasarımı genç okuyucuların ilgisini çekmek ve onların öğrenme deneyimlerini geliştirmek açısından çok önemlidir (Erdal ve Erdal, 2023). Kitap satış asistanları, çocukların gelişim aşamalarına uygun, yaşa uygun materyallerin seçilmesinde ve çocuk kitaplarının sahip olması gereken temel fiziksel, içerik ve anlatım özelliklerinin anlaşılmasında önemli bir rol oynamaktadır (Çetinkaya vd., 2020). 0-10 yaş grubuna yönelik çocuk şiir kitaplarının fiziksel ve içerik özelliklerini anlamak, küçük çocuklara yönelik ilgi çekici ve gelişimsel açıdan uygun okuma materyalleri oluşturmak açısından çok önemlidir (Bağçeli Kahraman ve İbşiroğlu Bayram, 2022).

MEB Kültür Yayınları'nın çocuk kitapları serisi incelenerek öykü kitaplarının türlerine, temalarına, temel değerlerine, yapı biçimlerine ve çatışma türlerine ışık tutulmuş, yayınevleri ve Milli Eğitim Bakanlığı gibi kurumların sunduğu çeşitlilik sergilenmiştir (Delican, 2022). Araştırma, çocukların gelişim alanlarıyla uyum sağlamak için okul öncesi hikâye kitaplarını araştırmış ve bu edebi eserlerde biçim ve içeriğin önemini vurgulamıştır (Darga vd., 2021). “Çocuk Kitaplarıyla Bilime

Yolculuk” gibi programların okul öncesi öğretmenleri tarafından tanıtılmasının ardından 60-72 aylık çocukların bilimsel süreç becerilerini olumlu yönde etkilediği kanıtlanmıştır (Koç ve Uyanık, 2023).

Türkiye’de çocuk edebiyatı teması katalog analizleriyle incelenerek çocuk kitaplarının eğitimdeki sözel beceri ve yeterliliklere uygunluğu vurgulanmıştır (Turhan vd., 2020). TÜBİTAK’ın resimli kitapları cinsiyet açısından incelendiğinde hem yetişkin okuyuculara hem de görsellerle ilgilenen çocuklara hitap eden metin ve illüstrasyonlar arasında uyumlu bir ilişki ortaya çıkmıştır (Şahin ve Özaydınlı, 2023). Erken çocukluk dönemi resimli kitaplarında cinsel eğitim unsurlarına odaklanan araştırmalar, değerli eğitim kaynakları sağlamak için kitap oluşturmada çocukların yaşını, gelişimsel özelliklerini, ilgi alanlarını ve ihtiyaçlarını dikkate almanın önemini vurgulamaktadır (Öztürk ve Gök, 2021).

Erken çocukluk döneminde uykuyla ilgili resimli kitapların incelenmesi, çocuk kitaplarının çocuğun bu oluşum dönemindeki gelişimi üzerindeki önemli etkisini vurgulamıştır (Beşir ve Ceylan, 2022). Resimli erken çocukluk kitapları, genç okuyuculara yönelik etkililiğini ve uygunluğunu ölçmek için değerlendirme ölçekleri kullanılarak çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmektedir (Ergin vd., 2023). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk kitaplarına bakış açıları, kitapla ilgili sınıf etkinliklerinin çocuklarda bilişsel, sosyo-duygusal ve dil gelişimine katkılarını vurgulamış, yaratıcılığı teşvik eden ve bilgi aktaran kitapların seçilmesinin önemini vurgulamıştır (Uslu, 2020).

Kütüphanelerde bulunan resimli çocuk kitaplarının fiziksel ve içerik özellikleri irdelenerek ödünç alma davranışı üzerindeki etkisinin anlaşılması, ebeveynlerin çocukları için uygun kitap seçerken yaşadıkları zorluklara ışık tutulmuştur (Yılmaz ve Yılmaz, 2021). Hüseyin Yurttaş’ın çocuk kitaplarının analizi, çocuk edebiyatı eserlerinin temel özelliklerine ışık tutmuş ve bu unsurların genç izleyicilere yönelik edebi eserlere dahil edilmesinin önemini vurgulamıştır (Öztürk ve Kayadibi, 2021). Türkiye’de resimli çocuk kitaplarının kültürel analizleri, ülkede çocuk edebiyatı ve yayıncılığa yönelik akademik odağın sınırlı olduğunu ortaya çıkarmıştır ve bu da bu alandaki bilimsel araştırmalarda bir boşluğa işaret etmektedir (Dedeoğlu vd., 2021).

Türkçe öğretimi alanında çocukların ihtiyaçlarına göre hazırlanmış edebiyat eserlerinin önemi vurgulanmış, mevcut ders kitaplarındaki eksikliklere ve küçük yaştaki öğrenciler için daha ilgi çekici, anlaşılır ve dile uygun materyallerin gerekliliğine dikkat çekilmiştir (Çer, 2016a). Çocuk kitaplarında metin ve resim arasındaki ilişki üzerine

yapılan araştırmalar, resimli kitapların eleştirel dűřünme becerilerini nasıl geliştirdiğini, karmaşık kavramların anlaşılmasına nasıl yardımcı olduğunu ve kelime dağarcığı gelişimini olumlu yűnde etkilediğini ortaya koymuştur (Çetin, 2021). Eylem araştırması çalışmaları, űđrencilere değerleri aşılamak için felsefe temelli ocuk kitaplarından yararlanmış ve edebiyatın karakter eğitimindeki potansiyelini ortaya koymuştur (Akdemir ve şaban, 2020).

Matematiksel kavramları űđretmek için ocuk kitaplarından yararlanmaya yűnelik arařtırmalar, çocukların geliřim ařamalarına ve űđrenme ihtiyaçlarına uygun kitapların seçilmesi ve kullanılmasının űnemini vurgulamıř, edebiyatın matematik becerilerini geliřtirmedeki deđerini ortaya koymuřtur (Kızıltepe vd., 2018). Kűek okuyucular arasında kapsayıcılıđı ve anlayıřı teřvik etmek amacıyla erken çocukluk eđitmcileri için uygun kitapların belirlenmesi amacıyla okul űncesi ocuk kitaplarının űzel ihtiyaçları olan bireyler hakkında farkındalık yaratmadaki kalitesi arařtırılmıřtır (Arıkan vd., 2021). Okul űncesi űđretmenlerinin ocuk edebiyatı eserlerini seçerken edebi karakterlere atfettikleri kriterler incelenmiř ve edebi eserler ile ocuk kitapları arasındaki ayırmda potansiyel bořluklar ortaya çıkarılmıřtır (Bulut, 2018).

Matematik kavramlarını içeren resimli kitapların analizinde temalar, çocukların yař gruplarına ve geliřimlerine uygunluđu, metin ve resim arasındaki iliřkiler incelenerek bu kitapların okul űncesi çocuklar için yeterliliđi belirlenmiřtir (Fırat ve Dinçer, 2020). Çocuklarda tarihsel dűřünme becerilerinin geliřtirilmesinde műze eđitiminin kullanımı arařtırılarak ocuk műzelerinin kűltűrel eserleri ve tarihi unsurları keřfetmek için nasıl sűrűkleyici bir ortam sađladıđı ortaya konmuřtur (Aktın, 2017).

Spor ve sağlıklı yaşama odaklanan ocuk hikűye kitapları, ilgi çekici anlatılar yoluyla aktif yaşam tarzlarını ve refahı teşvik eden, çocuklar için temel rehberler olarak tanımlanmıştır (Tel vd., 2021). Resimli ocuk kitaplarının olumsuz unsurlar perspektifinden incelenmesi, bu edebi eserlerde yaygın olan tema ve kavramlara ışık tutmuş, geliştirilebilecek potansiyel alanlara ışık tutmuştur (Bařaran vd., 2021). Resimli hikűye kitaplarında sűzlű mizah unsurlarının varlığı incelenmiş, mizahın okul űncesi çocukların gelişim aşamasıyla uyumlu olmayabileceği durumlar ortaya çıkarılmış ve yařa uygun içeriğe ihtiyaç duyulduğuna işaret edilmiştir (Dirican vd., 2020).

3-6 yař grubu çocuklara yűnelik resimli űykű kitaplarında temel deđerlerin yer alması incelenerek, bu kitapların karakter davranıřları ve anlatımlar yoluyla çocukların çeřitli deđerleri içselleřtirmesi ve benimsemesi için nasıl bir araç iřlevi gűrdűđű ortaya

konmuştur (Dirican ve Dağlıoğlu, 2014). Aziz Nesin ile Zehra İpşiroğlu'nun kitaplarının karşılaştırılması çocuk kitaplarında bulunması gereken yapısal ve içeriksel özellikleri ön plana çıkarmış, bu unsurların genç okuyucular için etkili edebi eserler yaratmadaki önemine vurgu yapılmıştır (Arzik-Erzurumlu, 2021). Resimli çocuk kitaplarında çocuk hakları konusunun incelenmesi, ilgi çekici anlatım ve görsellerle bu kitapların çocuk haklarına ilişkin farkındalığın ve anlayışın geliştirilmesi açısından önemini altını çizmiştir (Çer, 2016b).

Sonuç olarak çocuk kitapları çocukların kültürel anlayışının, eğitimsel gelişiminin ve değerlerinin şekillenmesinde hayati bir rol oynamaktadır. Bu kitapların tasarımı, içeriği ve temaları genç okuyucuların ilgisini çekmek, öğrenmeyi teşvik etmek ve temel değerleri aşlamak açısından çok önemlidir (Khanukaeva, 2014). Çocuk edebiyatının çeşitli yönlerinin kapsamlı bir analizi yoluyla eğitimciler, ebeveynler ve araştırmacılar, çocuk kitaplarının genç okuyucular üzerindeki etkisini daha iyi anlayabilir ve çocukların farklı ihtiyaçlarına ve gelişim aşamalarına hitap eden edebiyatı seçip oluştururken bilinçli kararlar alabilirler.

2.10. Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Dilsel Özellikler

Edebi niteliklere sahip olan çocuk kitapları, çocukların gereksinimlerini ve taleplerini karşılayan; duygusal ve düşünsel dünyalarını genişleten, hayal güçlerini besleyen kitaplardır (Şirin, 2000). Bu bağlamda, bu kitapların amacı, çocukların özgürce düşünmelerini teşvik etmek, demokratik bir yaşam tarzına uygun bir şekilde yaşamalarını sağlamak, onları olgunlaşmış bireyler haline getirmek ve ulusal değerleri evrensel değerlerle özdeşleştirmek, çeşitli olaylar ve karakterler aracılığıyla zenginleştirilmiş yaşam deneyimlerine sahip bireyler olmalarını desteklemektir (Sağlam, 2009).

Edebi niteliklere sahip çocuk kitapları, hangi yaş grubundaki çocuklar için hazırlanırsa hazırlansın, görsel açıdan çekici olmalıdır. Çünkü bir kitap, öncelikle dış görünümüyle çocukların dikkatini çeker. Bu sebeple çocuk kitaplarının çekici bir kapak tasarımı, okumayı teşvik eden bir kapak düzeni, konuyla uyumlu bir başlık ve kapağı tamamlayan bir resmi olmalıdır. Kitabın boyutları da önemlidir; çünkü çocuklar farklı büyüklükteki kitapları okumaktan keyif alırlar. Ayrıca, çocuk kitapları hacim açısından da çocukların taşınması kolay olmalıdır (Oğuzkan, 2006).

Çocukların soyut kavramları anlamalarına yardımcı olduğu, kitap okuma sırasında bu sürece birden fazla duyuyla katılmalarını sağladığı, okumaya teşvik ettiği, çevrelerine ve doğaya karşı daha duyarlı olmalarına yardımcı olduğu ve gelişimlerine destek olduğu için çocuk kitaplarındaki resimler önemlidir (Sağlam, 2009). Bu nedenle, çocuk kitaplarında yer alan resimlerin niteliği ve içeriği, çocukların hem dil hem de görsel okuryazarlık becerilerini geliştirmede kritik bir rol oynar.

Edebi özelliklere sahip çocuk kitaplarında satır aralıkları ve sayfa kenarındaki boşluklar, çocuğun yaşına ve seviyesine uygun olmalıdır. İlkokul birinci sınıf öğrencileri için hazırlanan kitaplarda kullanılan paragrafların kısa tutulmasına dikkat edilmelidir. Çocuk kitaplarında, tek sütun olarak düzenlenmiş sayfalar, çift sütun olarak düzenlenmiş sayfalara kıyasla okuma kolaylığı sağlar (Macedonia ve Knösche, 2011). Çocuk kitaplarında satır aralarındaki boşluklar standart olmalı, hatta biraz daha geniş olabilir. Sayfa kenarlarında bol boşluklar bulunmalıdır. İlkokulun birinci sınıfındaki öğrenciler için hazırlanan kitaplarda sadece çok kısa paragraflar bulunmalıdır (Sağlam, 2009; Şirin, 2000). Bu şekilde, çocuklar okumaya teşvik edilirken, metni takip etmeleri ve anlamaları da kolaylaştırılmış olur.

Çocuk kitaplarında bulunması gereken harflerin boyutları da kitabın hedeflediği yaş ve sınıf düzeyine uygun olmalıdır (Oğuzkan, 1977). Basılı materyallerdeki harflerin büyüklüğü genellikle 04 milimetre olan ve punto olarak adlandırılan bir ölçüyle belirlenir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirlediği ölçüye göre, ilkokul birinci sınıfta harfler 20-24 punto aralığında olmalıdır. İkinci ve üçüncü sınıflarda ise 18-20 puntoya kadar küçültülebilir. Ancak dördüncü ve beşinci sınıflarda 12 punto büyüklüğünde yazılar kullanılabilir. İleriki sınıflarda da harfler genellikle 10 punto veya daha büyük olmalıdır (Kıbrıs, 2006). Bu standartlar, öğrencilerin okuma alışkanlıklarını kazanmalarını ve öğrenme süreçlerini desteklemek için önemlidir.

Çocuk kitaplarında kullanılan kâğıdın, mat, dayanıklı ve yüksek kaliteli olması gerekmektedir; en azından ikinci hamur kâğıdından yapılmalıdır. Birçok çocuk kitabındaki resimlerin ve fotoğrafların silik çıkmasının nedeni kâğıdın kalitesiz olmasıdır. Parlak kâğıtlar çocuğun gözlerini yorabilir ve okumayı zorlaştırabilir, bu nedenle tercih edilmemelidir (Oğuzkan, 1977). Bu nedenle, çocuk kitaplarında kullanılacak kâğıt türü, çocukların rahatça okuyabilmeleri ve kitapların uzun ömürlü olabilmesi için özenle seçilmelidir.

Çocuk kitabı yazarları, çocukların gereksinimleri, ilgi alanları, beklentileri, okuma alışkanlıkları ve zevkleri hakkında bilgi sahibi olmalıdırlar. Onları, milli ve evrensel değerlere sahip, geleceğe umutla bakan, kendine güvenen, demokratik bir yaşam tarzını benimseyen bireyler olmalarına yardımcı olacak konular seçilmelidir. Oğuzkan (1977), konu seçiminde, çocukların ruhsal özelliklerini yansıtan; ulusal kültür ve değerlerini, ahlaki prensipleri içeren konuların tercih edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca seçilen konular, çocukların aşına olduğu olaylardan seçilmelidir (Ciravoğlu, 2000). Bu şekilde, çocuk kitapları, çocukların zihinsel ve duygusal gelişimlerine katkıda bulunarak onları bilinçli ve duyarlı bireyler olarak yetiştirmeye yardımcı olur.

Çocuk kitaplarında, pek çok üzücü (dramatik), hüzünlü olayın ardı ardına gelmesi, çocuğun duygusal olarak sürekli yapay bir etki altında kalmasına yol açabilir. Bu durum, zamanla çocuğun duygusal kontrolünü kaybetmesine ve duygularının yönlendirilmesine neden olabilir (Sever, 2003). Bu nedenle, çocuk kitaplarında dengeli bir şekilde hem olumlu hem de olumsuz olaylara yer verilmesi, çocukların duygusal gelişimlerini sağlıklı bir şekilde desteklemek açısından önemlidir.

Çocuklar için yazılan kitaplarda; aile, vatan, millet, çevre ve yaşama sevgisi, fedakarlığın ve dayanışmanın önemi, insan ilişkilerinde hoşgörü ve empati, doğruluğun, dürüstlüğün ve cesaretin değeri, çalışkanlık ve sorumluluk duygusu gibi konular işlenebilir (Ataseven ve İnandı, 2000). Ayrıca iyi bir Türk vatandaşı olmanın, Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı bir yaşam sürmenin, demokratik toplum yaşantısıyla ilgili davranışları benimsetmenin önemi üzerinde durulmalıdır (Kıbrıs, 2006). Çocuğun kendi dünyasına ve hassasiyetine uygun her türlü konu işlenebilir. Çocuk edebiyatının ahlaki boyutu da bulunmaktadır. Bu, çocuğa sınırlar veya yasaklar getiren bir yaklaşım değildir. Her yaşa uygun bilgiler verilebilir çocuğa. Ancak gerçekleri olduğu gibi tüm açıklığıyla vermek edebiyatın amacı değildir (Şirin, 2006). Bu nedenle, çocuk edebiyatında ahlaki değerler, çocukların anlayabileceği ve içselleştirebileceği şekilde, incelikle işlenmelidir.

Çocuk kitaplarında, cümlelerde edilgen eylemler yerine etken eylemler kullanılmalıdır; böylece çocuk, eylemi kimin yaptığını anlayabilir ve karmaşaya düşmez. Yabancı kelimeler ve özel isimler doğru biçimde yazılmalıdır; bu kelimelerin Türkçe okunuşları parantez içinde belirtilmelidir. Edebi nitelikli çocuk kitaplarında aşırı argo, terim ve mecaz anlamlı kelimelerden kaçınılmalıdır (Sağlam, 2009). Bu şekilde,

çocuklar okuduklarını daha iyi anlayabilir ve dil becerilerini sağlıklı bir şekilde geliştirebilirler (Neuman ve Roskos, 2012),

Edebi nitelikli çocuk kitapları, dilbilgisi açısından titiz bir yaklaşımla hazırlanmalıdır. Noktalama işaretleri doğru bir şekilde kullanılmalı ve anlam karmaşasına neden olmayacak şekilde yerleştirilmelidir. Yazılarda dilbilgisi hatalarına ve tutarsızlıklara dikkat edilmeli ve kuralların tutarlı bir şekilde uygulanmasına özen gösterilmelidir (Nesin, 1976; Ataseven ve İnandı, 2000). Kitap, yazım ve noktalama açısından hatasız olmalıdır ve okullarda önerilen yazım kılavuzuna uygun olmalıdır. Çocuğun okuduğu eser, aynı zamanda ona anadilinin yazım ve noktalama kurallarını öğretmede iyi bir örnek olmalıdır (Kıbrıs, 2006). Bu nedenle, çocuk kitaplarının dilbilgisi kurallarına titizlikle uyması, çocukların dil yeteneklerini doğru bir şekilde geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

Çocuk, hangi yaş grubunda olursa olsun, okuduğu kitaplardaki karakterlerle kendini özdeşleştirerek onlara benzemeye çalışır; bu şekilde çocukta etkili bir öğrenme süreci yaşanabilir. Karakterlerin çocuklar için rol model olacağı düşünüldüğünde, onların fiziksel ve psikolojik özellikleri net, açık ve güçlü bir şekilde tasvir edilmelidir (Güleryüz, 2006). Çocukların ilgilendikleri kişilerin duygu, düşünce ve davranışlarını örnek alıp kendi benzersiz davranışlarına dönüştürdüğü bir dönemde, kitaplar, sunduğu karakterlerle, özümsenebilecek yeni örnekler sunar (Sever, 2003).

Edebi özellik taşıyan çocuk kitaplarında bulunan karakterler, genellikle gerçek hayatta karşılaşılabilecek veya gerçekçi olanlar arasından seçilmelidir. Karakterler insan olabileceği gibi hayvan veya diğer canlı varlıklar da olabilir. Ancak, karakterlerin davranışları, düşünceleri ve konuşmaları tutarlı ve inandırıcı olmalıdır, aynı zamanda özgün ve çarpıcı olmalıdır (Şirin, 2000). Bu şekilde, çocuklar, okudukları hikâyelerden daha fazla etkilenir ve karakterlerle daha kolay bağ kurabilirler.

2.11. Çocuk Kitaplarındaki Söz Varlığı

Çocuk kitaplarında bulunan kelime dağarcığı, genç okuyucuların dil gelişimini ve bilişsel becerilerini önemli ölçüde etkiler. Çocuk edebiyatının kelime içeriğini ve yapısını dil edinimi ve kültürel aktarım üzerindeki etkilerini anlamak için çeşitli çalışmalar araştırmıştır. Örneğin, bir çalışma ortak unsurları belirlemek için farklı sınıf seviyelerindeki Türkçe ders kitaplarındaki kelime dağarcığını karşılaştırmıştır (Karadağ,

2019). Bu karşılaştırma, okullarda temel öğretim aracı olarak yaygın olarak kullanılan bu eğitim materyallerinde yaygın olarak kullanılan kelimeleri vurgulamayı amaçlamaktadır (Karadağ, 2019). Ayrıca araştırmalar resimli çocuk kitaplarının genç okuyuculara kültürel değer ve gelenekleri aktarmada, onların inanç, davranış ve algılarını şekillendirmedeki rolüne vurgu yapmaktadır (Çetinkaya ve Durmaz, 2020).

Üstelik çocuk edebiyatında kelime içeriğinin analizi, belirli yaş gruplarına göre hazırlanmış şiir kitapları da dahil olmak üzere farklı tür ve formatlara uzanır. Yapılan çalışmalarda 0-10 yaş arası çocuklara yönelik şiir kitaplarının fiziksel ve içeriksel özellikleri incelenmiş, bu eserlerde özgünlük, içerik, resimleme gibi unsurların önemi vurgulanmıştır (Bayram, 2022). Ayrıca araştırmalar, okul öncesi hikâye kitaplarının çocukların gelişim alanlarına uygunluğunu hem dış hem de iç kriterleri dikkate alarak değerlendirmiştir (Darga vd., 2021).

Dil eğitimi alanında yabancı dil olarak Türkçe öğretimine yönelik ders kitaplarında ve yardımcı materyallerde yer alan kelime zenginliği araştırılmıştır. Bu analizler, çeşitli kelime ögelerini ve bunların dil öğrenenlere yönelik eğitim materyalleri içindeki dağılımını belirlemeyi amaçlamaktadır (Kuzey, 2021). Ayrıca araştırma resimli kitapların cinsiyet temsili üzerindeki etkisini araştırmış ve çocuk edebiyatında kapsayıcılık ve çeşitliliği teşvik etmek için cinsiyet rollerinin analiz edilmesinin önemini altını çizmiştir (Şahin ve Özaydınlı, 2023).

Ayrıca çocuk kitaplarındaki kelime içeriğinin incelenmesi, dil öğreniminin ötesine geçerek kültürel analiz ve sosyal farkındalık gibi daha geniş temalara uzanır (Scott ve Nagy, 2014). Çalışmalar, bu eserlerin toplumsal değer ve normları nasıl yansıttığını anlamak için Türk çocuk edebiyatında mevcut olan kültürel çıkarımları araştırmıştır (Dedeoğlu vd., 2021). Ayrıca araştırmalar, çocuk kitaplarının özel ihtiyaçları olan bireyler hakkında farkındalık yaratmadaki rolüne odaklanmış, genç okuyucular arasında empatiyi ve anlayışı geliştirmek için kapsayıcı hikâye anlatımını savunmuştur (Arıkan vd., 2021).

Sonuç olarak, çocuk kitaplarındaki söz varlığının analizi, dilsel, kültürel ve eğitimsel boyutları içeren çok boyutlu bir araştırma alanıdır. Araştırmacılar, çeşitli çocuk edebiyatı eserlerinin kelime hazinesi, yapısı ve temalarını inceleyerek, bu kitapların genç okuyucular üzerindeki dil gelişimi, kültürel aktarım ve sosyal farkındalık oluşturma konusundaki etkilerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu tür

çalışmalar, çocuk edebiyatının eğitimsel değerinin yanı sıra, toplumsal ve kültürel bilinç oluşturma potansiyelini de gözler önüne sermektedir.

2.12. Çocuk Edebiyatının ve Çocuk Kitaplarının Söz Varlığı Gelişimine Etkisi

Çocuk edebiyatı, çocukların dil gelişimini ve düşünsel becerilerini destekleyen yazılı ve sözlü eserlerin bütünüdür. Bu edebiyat türü, çocukların hayal gücünü genişleterek, kelime dağarcıklarını zenginleştirir ve dilsel ifade yeteneklerini güçlendirir (Baş, 2010). Çocukların öğrenme sürecinde ana dili etkin kullanmaları, edebi eserlerin dilsel yapısına bağlıdır. Bu nedenle, çocuk edebiyatı eserleri, hem dilin estetik değerlerini hem de işlevsel kullanımını aktarma sorumluluğu taşır.

Dil gelişiminin temelleri çocuklukta atılır ve bu süreçte çocuk edebiyatı, çocukların çevresel ve sosyal deneyimlerini anlamlandırmalarında önemli bir rol oynar. Özellikle masallar, öyküler ve şiirler gibi türler, çocukların hem kelime hazinesini geliştirir hem de onların dünyaya bakış açılarını zenginleştirir. Bu tür eserler, yalnızca bilgi aktarmakla kalmaz, aynı zamanda çocukların yaratıcı düşünme, problem çözme ve iletişim becerilerini de destekler (Akdemir, 2019). Eserlerin içeriğinde kullanılan kelime çeşitliliği ve ifade gücü, çocukların dilsel becerilerinin gelişiminde belirleyici bir etkidir.

Çocuk kitapları, çocuğun düşünsel dünyasına hitap ederken onun kelime dağarcığını da sürekli genişletir. Özellikle okul öncesi dönemde dinlenen hikâyeler, öğrenilen tekerlemeler ve okunan şiirler, dilin ritmini ve yapısını çocuklara öğretir (Anaz, 2018). Çocukların bu eserlerle kurdukları ilişki, dil becerilerinin gelişiminin yanı sıra, kültürel değerlerin aktarılması için de bir köprü oluşturur. Çocuk edebiyatı, bireylerin ana diline hakimiyetlerini artırarak onların ifade gücünü geliştirme görevini üstlenir.

Dil gelişimi sürecinde kelime dağarcığının genişletilmesi, çocukların düşünme ve iletişim becerileri üzerinde doğrudan bir etkiye sahiptir. Çocuk edebiyatı eserleri, bu süreci zengin içerikleriyle destekler. Örneğin, bir hikâye kitabında geçen kelimelerin çeşitliliği, çocukların günlük yaşamda bu kelimeleri kullanabilme becerisini artırır (Gündoğdu, 2012). Ayrıca, çocukların okuma deneyiminde karşılaştıkları yeni kelimeler, onların hayal gücünü tetikleyerek soyut düşünme becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunur.

Çocuk edebiyatı, yalnızca dilin gelişimine katkı sağlamakla kalmaz, aynı zamanda bireyin duygusal ve sosyal gelişiminde de önemli bir yere sahiptir. Resimli çocuk kitapları, çocukların hayal güçlerini beslerken, aynı zamanda sözcüklerin anlamlarını ve bağlamlarını öğrenmelerine de yardımcı olur. Bu bağlamda, resimli hikâye kitaplarının fiziksel ve içeriksel özellikleri, çocukların kitaplara karşı ilgisini artırarak okuma alışkanlığının temellerini atar (Yılmaz ve Yılmaz, 2021). Bu eserlerin, çocukların dil becerilerini geliştirici etkileri, aynı zamanda onların sosyal çevreleriyle daha sağlıklı bir iletişim kurmalarını sağlar.

Kelime dağarcığı gelişiminin çocukluk döneminde desteklenmesi, çocuğun ileriki yaşamında dilsel yetkinlikler kazanmasında kritik bir öneme sahiptir. Çocuk kitaplarının dil yapısı, metinlerin anlam derinliği ve kelime çeşitliliği ile doğru orantılıdır. Bu nedenle, çocuk edebiyatı eserlerinin dil açısından zenginleştirilmiş bir içeriğe sahip olması, çocukların bireysel gelişimlerine olduğu kadar toplumsal uyumlarına da katkıda bulunur (Dirican ve Dağlıoğlu, 2014). Çocuk edebiyatı, bu özellikleriyle sadece bireysel bir öğrenme sürecini değil, aynı zamanda dilsel ve kültürel mirasın korunmasını da destekler.

Masal ve hikâye türleri, çocukların dil öğreniminde ve kelime dağarcıklarını geliştirmelerinde oldukça etkili bir araçtır. Bu eserler, çocuklara yaratıcı düşünme fırsatları sunarken, aynı zamanda dilin estetik yönünü tanıtır (Fidan, 2019, s. 3). Çocuk kitaplarının, toplumsal değerlerin aktarılmasında ve kültürel öğelerin benimsetilmesinde oynadığı rol, çocukların hem bireysel hem de toplumsal gelişimlerine önemli katkılar sunar. Özellikle mizah öğeleri içeren eserler, çocukların dil gelişimini eğlenceli bir şekilde destekleyerek bu süreci daha verimli kılar (Dirican vd., 2020).

2.13. Mustafa Yoğurtçu'nun Hayatı ve Eserleri

Mustafa Yoğurtçu 1982 yılında Isparta'nın Yalvaç ilçesinde doğdu. 2004 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uşak Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. İzmir ve Şanlıurfa'da öğretmenlik yaptı. Yerel gazetelerde köşe yazarlığı yaparak yazarlık kariyerine adım attı. Drama ve tiyatro oyunları kaleme aldı. Üstün yetenekli çocukların sanat eğitimi alanında çalışmalarda bulundu. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. Gaziantep Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Doktora Programı

mezunudur. Halen Kahramanmaraş Bilim ve Sanat Merkezi'nde Dil Sanatları ve Drama Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

Yazdığı eserler arasında çocuk edebiyatı ve yaratıcı yazarlık üzerine çeşitli kitaplar bulunmaktadır. Yoğurtçu, çocukların dil gelişimi ve yaratıcılığını teşvik eden çalışmalarıyla tanınmaktadır. Yoğurtçu'nun kaleme aldığı; “Gökkuşağını Gören Köpek”, “Benim Babam Bir Kahraman”, “Yaratıcı Drama Atölyesi”, “Yaratıcı Yazarlık Atölyesi”, “Köpek Oteli”, “Kıvırcık Salçalı Makarna”, “Ablanın Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın? / Pembe Yanak Ailesi”, “Ailenin Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın? / Pembe Yanak Ailesi”, “ Annenin Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın? / Pembe Yanak Ailesi”, “Babanın Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın? / Pembe Yanak Ailesi”, “Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın? / Pembe Yanak Ailesi”, kitaplar çocuk edebiyatı literatüründe yer almaktadır.

Mustafa Yoğurtçu'nun yazdığı çocuk kitaplarının özelliklerini anlamak için çocuk edebiyatının niteliğini ve içeriğini belirleyen çeşitli yönleri incelemek önemlidir. Öğretmenler çocuk kitaplarını seçerken kitapların dış/biçimsel, içyapısı, yazar/yayıncı özellikleri gibi faktörleri dikkate alırlar (Uslu, 2020). Çocuk kitaplarının tasarımı da genç okuyucuların ilgisini çekmesi ve verilmek istenen mesajı etkili bir şekilde aktarması açısından önemlidir (Erdal ve Erdal, 2023). Çocuk kitaplarındaki kaliteli illüstrasyonlar, çocuklara kültür aktarımı ve eğitimi için bir araç olarak hizmet etmesi, onların inanç, düşünce ve davranışlarını etkilemesi açısından önemlidir (Çetinkaya ve Durmaz, 2020).

Sonuç olarak, Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitapları, genç okuyucuların farklı ihtiyaçlarına ve ilgilerine hitap edecek şekilde ilgi çekici tasarım, kültürel içerik, eğitimsel değer ve kapsayıcılık arasında bir denge kurmalıdır. Yazarlar ve yayıncılar, çocuk edebiyatının çeşitli yönlerine ilişkin araştırmalardan elde edilen bilgileri dikkate alarak çocuklarda yankı uyandıran ve onların bütünsel gelişimlerine katkıda bulunan etkili ve anlamlı kitaplar oluşturabilirler.

2.14. Söz Varlığı ile İlgili Yurt İçi ve Yurt Dışı Araştırmaların Değerlendirilmesi

2.14.1. Söz Varlığı ile İlgili Yurt İçi Araştırmaların Değerlendirilmesi

Bu bölümde, söz varlığı konusundaki mevcut literatür taranarak, farklı araştırmacıların çalışmaları incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Söz varlığı, dil öğrenimi

ve dil gelişimi süreçlerinde kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle söz varlığına yönelik yapılan çalışmaların bulguları incelenmiş ve elde edilen sonuçlara bu bölümde yer verilmiştir.

Katı (2015) tarafından yapılan “Yavuz Bahadıroğlu'nun Çocuk Hikâyelerinde Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı” başlıklı yüksek lisans tezinde, Yavuz Bahadıroğlu'nun eserleri aracılığıyla çocuklara kazandırmak istediği ana dilin kelime dağarcığı ve değerler eğitimi açısından çocuk eğitimine katkısı incelenmiştir. Araştırmada; kitapların sözcük dağarcığı atasözleri, ikilemeler, kalıplaşmış ifadeler, deyimler, tekerlemeler, argo sözler, türküler, on yaş üstü kelimeler ve özlü sözler bakımından analiz edilmiştir. Kitaplarda ikilemelere, deyimlere ve atasözlerine sıkça yer verildiği ve özellikle deyimlerin kitaplarda yoğun bir şekilde kullanıldığı belirlenmiştir. Kelime dağarcığı incelenen kitaplarda yöresel söylemlere ve şive özelliklerine rastlanmamıştır. Kitapların hedeflediği yaş grubunun üstünde bazı kelimeler tespit edilmiştir.

Karabulut'un (2019) “Mustafa Ruhi Şirin'in Eserlerinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi” başlıklı doktora tezinde, Mustafa Ruhi Şirin'in yazdığı *Gökyüzü Çiçekleri* şiir kitabı, *Geceleri Mızıka Çalan Kedi* hikâye kitabı ve *Martıcık* ile *Tilki* masal kitabı söz varlığı açısından değerlendirilmiştir. İncelenen çocuk kitaplarının deyimler, terimler ve ikilemeler açısından oldukça zengin olduğu, ancak diğer kelime öğeleri bakımından yeterli çeşitliliğe sahip olmadığı belirlenmiştir.

Ziya'nın (2019) “Behiç Ak'ın Çocuk Romanlarının Sözcük Dağarcığı ve Okunabilirlik Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde, Behiç Ak'ın çocuk romanlarının kelime sıklık listeleri hazırlanarak kitapların kelime zenginliği incelenmiştir. Çalışmada ayrıca romanların okunabilirlik düzeyleri de belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Behiç Ak'ın yazdığı çocuk romanlarının kelime dağarcığı açısından oldukça zengin olduğu ve okunabilirlik bakımından orta seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Kumaş'ın (2021) “Süleyman Bulut'un Çocuk Romanlarında Söz Varlığı” başlıklı yüksek lisans tezinde, Süleyman Bulut'un çocuk romanlarındaki söz varlığı seviyesini belirlemek hedeflenmiştir. İncelenen eserlerde toplam 15.342 kelime ögesinin 2410 tanesinin benzersiz olduğu saptanmıştır. Araştırma, bu kitapların kelime çeşitliliği açısından oldukça zengin olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, eserlerde çok sayıda yabancı kökenli kelime ve terim bulunduğu belirlenmiştir. En sık rastlanan yabancı kelimelerin Arapça kökenli olduğu tespit edilmiştir. Süleyman Bulut'un bu zengin

kelime hazinesine sahip eserlerinin, çocukların dil gelişimine önemli ölçüde katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Bahşi ve Gencer (2024), Mert Arık'ın çocuk edebiyatındaki eserlerini yaratıcılık perspektifinde analiz ederek, “Benim Zürafam Uçabilir”, “Uzaya Giden Tren”, “Çantamdan Fil Çıktı” ve “Ayvayı Yedik Müzesi” gibi kitaplarında hayal gücüne dayalı unsurların yoğunluğunu tespit etmişlerdir. İnceleme sonuçlarına göre, yazarın eserlerinde hayal gücünü ortaya koyan 94, yaratıcı fikirlerin üretimine yönelik 316, esnek düşünme becerilerini teşvik eden 74 ve yeni ürünler oluşturma sürecini destekleyen 223 yaratıcı unsur bulunmaktadır.

2.14.2. Söz Varlığı ile İlgili Yurt Dışı Araştırmaların Değerlendirilmesi

Söz üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde, yabancı literatür için bu konuda pek çok araştırmanın mevcut olduğu görülmektedir.

Maynard, Pullen ve Coyne (2010), “Birinci ve İkinci Sınıf Öğrencilerine Tekrarlı ve Paylaşımlı Hikâye Kitabı Okuma Yöntemiyle Kelime Öğretimi” başlıklı çalışmalarında, küçük yaş gruplarına kelime öğretiminde en etkili yöntemi belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma kapsamında, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin kelimelere rastgele maruz kaldıklarında mı yoksa tekrarlı ve paylaşımlı okuma stratejileri kullanılarak yapılandırılmış bir hikâye kitabı okuma sürecine dahil edildiklerinde mi daha kalıcı kelime öğrenimi sağlandığı incelenmiştir. Çalışmaya, üç farklı ilkokuldan rastgele seçilen 224 öğrenci katılmıştır. Deney grubundaki öğrencilere, bir hafta boyunca 20-30 dakikalık üç ders saati süresince paylaşımlı ve tekrarlı hikâye okuma yöntemi uygulanırken, kontrol grubundaki öğrenciler kelimelere tesadüfen maruz bırakılmıştır. Araştırma bulguları, tekrarlı ve paylaşımlı okuma yönteminin öğrencilerin kelime öğreniminde daha etkili olduğunu ve bu yöntemin kelime dağarcığının gelişimine daha fazla katkı sağladığını ortaya koymuştur.

Alenezi (2014), yüksek başarı gösteren anaokulu öğretmenlerinin kelime öğretim çalışmaları üzerine odaklandığı doktora tezinde, dokuz farklı ilkokulda görev yapan ve yöneticiler tarafından çok başarılı olarak değerlendirilen öğretmenlerle çalışmıştır. Bu öğretmenlerle yapılan görüşmeler, gözlemler ve ders planlarının incelenmesi yoluyla, onların kelime öğretimi konusunda hangi uygulamaları tercih ettikleri ve bu yöntemleri ne kadar benimsedikleri araştırılmıştır. Sonuçlar, bu öğretmenlerin kelime öğretimine dair çeşitli uygulamalara hâkim olduklarını ve

derslerinde bu uygulamalara yer vermekte kararlı olduklarını göstermiştir. Her gün düzenli olarak kelime öğretimi için zaman ayıran öğretmenler, kelimeleri metin içinde vurgulama, örneklerle açıklama, hikâye, oyun, resim ve çeşitli aktivitelerle kelimeleri pekiştirme, teknoloji ve yazılım araçlarını kullanma gibi stratejileri sıkça uygulamışlardır.

Miranda, Bettio ve Schmidt'in (2020) araştırmasında, okul öncesi çocuklara kelime öğretimi için hikâye okuma stratejilerinin nasıl bir etki yarattığı incelenmiştir. Çalışma, 4 ila 5 yaşları arasındaki 13 çocuktan oluşan bir sınıf üzerinde gerçekleştirilmiş ve aynı hikâye üç farklı zamanda tekrar edilerek çocukların kelime bilgisi üzerine etkinlikler yapılmıştır. Araştırma öncesinde ve sonrasında yapılan testlerle, bu kelime öğretme yaklaşımının çocukların sözcük dağarcığı üzerindeki olumlu etkisi ortaya konulmuştur. Sonuçlar, tekrar edilen okuma seanslarının ve ilgili etkinliklerin, çocukların kelime ediniminde etkili olduğunu göstermiştir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, veri seti belirtilmiş, verilerin toplanması ve çözümlenmesi açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitapları incelenerek söz varlığı unsurlarının analiz edilmesi amaçlandığından, nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre, "Doküman incelemesi, araştırılan olgu ya da olgular hakkında bilgi sağlayan yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmalarda doküman incelemesi, tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi, diğer veri toplama yöntemleriyle de birlikte kullanılabilir." Bu bağlamda, çalışmanın temel veri kaynağını Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitapları oluşturmaktadır.

3.2. Araştırmanın Veri Seti

Bu araştırmada Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarındaki söz varlığı öğelerini incelemek amacıyla yazara ait 3 yazma masal kitabı, 1 fantastik romanı ve 5 adet kitaptan oluşan ilk okuma seti araştırmanın veri seti olarak ele alınmıştır. Bu kitaplar Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Turkuvaz Çocuk, Drama Yayınevi ve Timaş Çocuk yayınevlerinden temin edilmiştir.

Araştırmanın veri seti olarak kullanılan kitaplar ve kitaplara ait bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

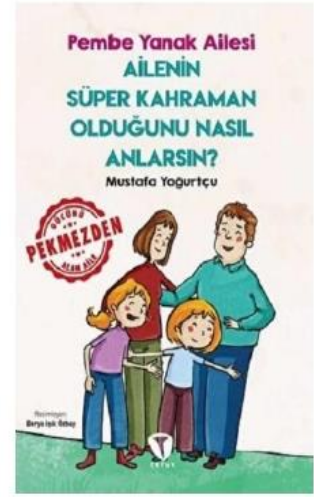
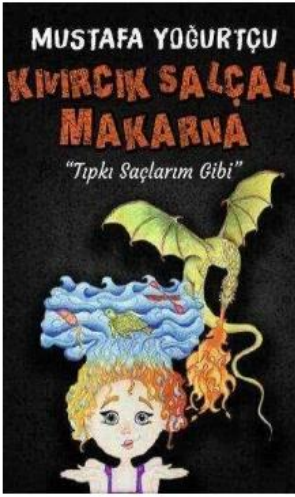
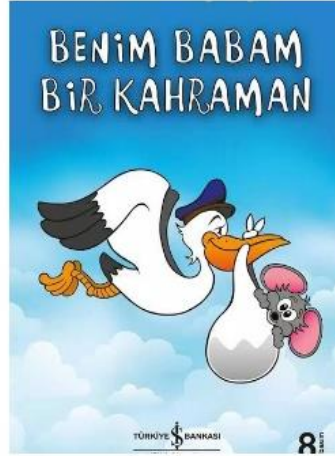
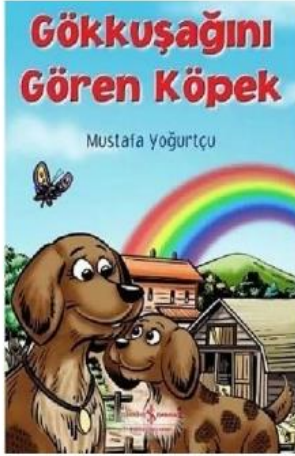
Tablo 3. 1. Araştırmanın Veri Seti Olarak Kullanılan Kitaplar ve Kitaplara Ait Bilgiler

Sıra	Kitap Adı	Yayınevi	Basım Yılı	Sayfa Sayısı	Kitabın Türü
1.	Gökkuşuğunu Gören Köpek	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	2012	91	Yazma Masal
2.	Benim Babam Bir	Türkiye İş Bankası	2016	51	Yazma

Kahraman	Kültür Yayınları			Masal
3. Köpek Oteli	Turkuvaz Çocuk	2019	111	Yazma Masal
4. Kıvırcık Salçalı Makarna	Drama Yayınevi	2022	128	Fantastik Roman
5. Ablanın Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?	Timaş Çocuk	2023	24	İlk Okuma Kitabı
6. Ailenin Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?	Timaş Çocuk	2023	24	İlk Okuma Kitabı
7. Annenin Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?	Timaş Çocuk	2023	24	İlk Okuma Kitabı
8. Babanın Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?	Timaş Çocuk	2023	24	İlk Okuma Kitabı
9. Süper Kahraman Olduğunu Nasıl Anlarsın?	Timaş Çocuk	2023	24	İlk Okuma Kitabı

Köpek Oteli kitabı 111 sayfadan oluşur ve kitabın devamında kahramanların şimdiki hayatını anlatan “Hayat Devam Ediyor” bölümü ile devam etmektedir. Kitap incelemesinde “Hayat Devam Ediyor” bölümü de numaralandırılmış ve 126 sayfa olarak incelenmiştir.

Pembe Yanak Ailesi kitap setine ait 5 kitabın tabloları birlikte verilmiş ve tablolarda kitap isimleri kısaltmalarla belirtilerek her kitap kendi içinde ayrıca değerlendirilmiştir.



Şekil 3. 1. Veri seti olarak kullanılan kitaplar

3.3. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada öncelikle araştırmacı tarafından Mustafa Yoğurtçu'ya ait kitaplar belirlenmiştir. Yazara ait 3 yazma masal kitabı, 1 fantastik romanı, 2 atölye çalışma kitabı ve 1 ilk okuma seti bulunmaktadır. Kitaplardan Yaratıcı Yazarlık Atölyesi ve Yaratıcı Drama Atölyesi kitapları çalışmamızın inceleme türüne uygun olmadığından elenmiştir. Daha sonra çalışmaya konu olan söz varlığı ile ilgili alinyazın taraması yapılmış ve konuyla ilgili literatür detaylı bir şekilde incelenmiştir. Karadağ'a (2024) ait "Kelime Öğretimi" kitabı ile beraber daha önce yapılmış çalışmalar incelenerek bir Değerlendirme Formu oluşturulmuş ve incelenecek söz varlığı unsurları belirlenmiştir. Hazırlanan Değerlendirme Formu dil alanında çalışmaları olan iki uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşüyle Değerlendirme Formuna söz varlığı unsurlarından eklemeler ve çıkarmalar yapılmış ayrıca sıralamada değişiklikler yapılmıştır. Veri setinden Gökkuşuğunu Gören Köpek, Benim Babam Bir Kahraman, Köpek Oteli, Kıvrıcık Salçalı Makarna ve Pembe Yanak Ailesi ilk okuma seti kitapları araştırmacı tarafından birkaç kez okunmuştur. Tüm kitaplarda tespit edilen söz varlığı öğelerinin (özel isimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yansıma sözcükler, kalıp ifadeler, terimler, argo sözler ve yöresel ifadeler) hangi sayfada kullanıldığı ve cümlelerin kaç defa kullanıldığı ile ilgili tablolar oluşturulmuştur. Bu aşama da deyimlerin tespitinde Aksoy (2014b) ve atasözlerinin tespitinde Aksoy'a (2014a) ait "Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü" referans alınmıştır. Çalışmaya dahil edilen kitaplarda yer alan cümlelerden doğrudan alıntılar yapılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu çalışmanın analizi yapılırken içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi yapılırken veriler özelliklerine göre tanımlanır ve verilerin içindeki açık veya örtük olan belirlenir. Bu aşamada benzeşen kavramlar ve temalar bir kategori altında sınıflandırılır. Sınıflandırılan kavram ve temalar sistematik bir şekilde yorumlanır. (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 239)

3.5. Geçerlik ve Güvenirlik

Bu çalışmanın her aşamasında uzman görüşüne başvurulmuştur. Çalışmanın geçerliliğini sağlamak için gerçek bilgiye ulaşmaya çaba gösterilmiş ve herhangi bir müdahale olmaksızın mevcut durumun doğrudan ortaya konulması hedeflenmiştir. Bulgular, veri analiz süreçleri ve veri kaynakları ayrıntılı şekilde betimlenerek sunulmuştur. Ayrıca, verilerin analiz sürecinin tüm aşamalarında uzman görüşü alınarak çalışmanın güvenilirliği ve tutarlılığı sağlanmaya çalışılmıştır. Puanlayıcı güvenilirliğini artırmak amacıyla, 9 kitaptan “Benim Babam Bir Kahraman” ve “Gökkuşağını Gören Köpek” kitapları araştırmacı dışında iki bağımsız uzman tarafından da değerlendirilmiştir. Bu uzmanlardan biri sınıf öğretmeni, diğeri ise Türkçe öğretimi alanında uzman bir kişidir. Uzmanlar tarafından yapılan değerlendirmeler arasında oldukça yüksek bir korelasyon bulunduğu tespit edilmiş bu nedenle kalan 7 kitabın değerlendirilmesi yalnızca araştırmacı tarafından sürdürülmüştür.

4. BULGULAR

Tablo 4. 1. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Özel İsimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Fox	5 (5), 6 (2), 8, 15, 16 (2), 17 (3), 18 (6), 21 (2), 22 (5), 23, 24, 26 (3), 27 (8), 28 (3), 29 (5), 30, 31, 34 (2), 35, 37 (2)	55
Bay Jagi	25 (2), 29 (2), 30 (4), 31, 37, 38 (3), 39 (5), 40 (4), 41 (4), 42 (3), 47, 48	31
Tekir	38 (3), 39 (4), 40 (2), 41 (6), 42 (6), 43 (2), 44, 47 (2), 48, 49	28
Boeing	9, 11, 18, 19 (6), 23, 24, 30 (2)	13
Roma (Kişi)	1, 15, 18, 21 (2), 22, 27, 28 (2), 39 (2), 42, 44	13
Orman TV	22 (3), 23 (2), 26, 49	7
LUM	2 (2), 7, 28, 49	4
Batman	14, 23, 44	3
Kurbiş	15, 21 (2)	3
Maviş	16 (2), 21	3
Roma (Şehir)	1 (2), 2	3
Süperman	14, 23, 44	3
Ulak Amca, Bay Ulak, Ulak	27, 39, 50	3
Ulu Ağaç	22, 26, 28	3
Bayan Kirpik (Fen Bilgisi Öğretmeni)	11, 38	2
Bayan Kurabiye	48, 49	2
Keler Hanım , Bayan Keler	40, 47	2
Harry Potter	16	1
Hekim Gamlı Bey	46	1
Kedi Kadın	16	1
Leylek Ulaştırma Bakanlığı (LUM)	2	1

Müdür Bey	40	1
Orman Okulu	26	1
Peter Pan	16	1
Süslü Hanım	48	1
Toplam		186

Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" adlı çocuk kitabındaki söz varlığı unsurlarını gösteren tablo, kitapta geçen özel isimlerin kullanım sıklığını detaylandırmaktadır. Tablodaki verilere göre, en sık kullanılan özel isim "Fox" olup toplamda 55 kez geçmektedir. "Bay Jagi" 31 kez, "Tekir" ise 28 kez kullanılmıştır. "Boeing" ve "Roma (Kişi)" isimleri her biri 13 kez kitapta yer almıştır. "Orman TV" 7 kez, "LUM" 4 kez, "Batman" 3 kez, "Kurbiş" 3 kez, "Maviş" 3 kez ve "Roma (Şehir)" 3 kez kullanılmıştır. Diğer özel isimlerden "Süperman", "Ulak Amca", "Bay Ulak", "Ulak" ve "Ulu Ağaç" isimleri de üçer kez geçerken, "Bayan Kirpik (Fen Bilgisi Öğretmeni)" ve "Bayan Kurabiye" isimleri ikişer kez, "Keler Hanım, Bayan Keler" isimleri 2 kez geçmektedir. Daha nadir kullanılan isimler arasında "Harry Potter", "Hekim Gamlı Bey", "Kedi Kadın", "Leylek Ulaştırma Bakanlığı (LUM)", "Müdür Bey", "Orman Okulu", "Peter Pan" ve "Süslü Hanım" yer almakta olup, her biri 1 kez kitapta geçmektedir.

...Dayanamayıp babamın süper güçleri olduğunu arkadaşım Fox'a söyledim.

...Fox en iyi arkadaşım, aynı sınıftayız.

... fox güzel bir tilki, mükemmel bir türkü var. (Sayfa 5)

...son olarak bütün öğrencilerin bahçede toplandığını ve benim ağacın tepesinde olduğumu gören okul müdürü Bay Jagi (kendisi bir jaguar'dır.) beni indirmek için ağacın tepesine tırmanacak.(Sayfa 25)

...Kedi arkadaşım Tekir yanıma geldi. (Sayfa 38)

...Kardeşimin adını Boeing koydular. (Sayfa 9)

Tablo 4. 2. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Deyimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı(f)
Aklına gelmek	5, 9, 18, 21	4
Dünyaya gelmek	8, 11	2
Fırsat kollamak	47,48	2
Göç etmek (eylemek)	17 (2)	2
Görmezden gelmek	28, 34	2
Kendine gelmek	36, 44	2
Ortaya çıkmak	5, 7	2
Yemin vermek	15, 21	2
Yer almak	27, 28	2
Yüzüne (bir daha) bakmamak (birinin, bir şeyin)	31, 48	2
Aklına yatmak	23	1
Aklından geçmek	18	1
Alt etmek	24	1
Araları açılmak (bozulmak)	39	1
Bir araya gelmek	16	1
Canına minnet (olmak)	39	1
Canını sıkmak	28	1
Duymazlıktan gelmek	38	1
El vermek	43	1
Elinden geleni yapmak	18	1
Geçmiş olsun	46	1
Gözüne uyku girmemek	16	1
Gözüyle görmek	17	1

Gücüne gitmek	15	1
Haberi olmak	47	1
Hak vermek	17	1
Hazır bulunmak (olmak)	20	1
Hoşuna gitmek	40	1
İçi dışına çıkmak	12	1
İçini kemirmek	4	1
Kaleme almak	51	1
Kan ter içinde kalmak	39	1
Kulaklarını tıkamak	17	1
Ne demek	26	1
Ortadan kalkmak	23	1
Ortaya atmak	17	1
Özür dilemek	35	1
Pes demek	33	1
Sıkıntı çekmek	16	1
Söz konusu olmak	33	1
Söz vermek	1	1
Sözünü etmek	33	1
Yola çıkmak	18	1
Yolunu tutmak	31	1
Toplam		56

Bu tabloda Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” adlı çocuk kitabında kullanılan deyimlerin sıklıklarını detaylı bir şekilde incelemektedir. Bu tabloda yer alan bulgular, kitabın dilsel zenginliğini ve anlatım tarzını yansıtır. Toplamda 56 deyim kullanıldığı tespit edilmiştir. En sık kullanılan deyim, 4 kez

geçen “aklına gelmek” ifadesidir. Bu deyim, karakterlerin düşünce süreçlerini ve olaylar karşısındaki içsel tepkilerini vurgulamak amacıyla tekrar edilmiştir. İkili sıklıkla kullanılan diğer deyimler arasında “dünyaya gelmek”, “göç etmek”, “görmezden gelmek”, “kendine gelmek”, “ortaya çıkmak”, “yemin verdirmek”, “yerini almak” ve “yüzüne bakmamak” yer almaktadır. Bu deyimler, karakterlerin duygusal durumlarını ve hikâye akışındaki önemli dönüm noktalarını ifade etmekte kullanılmıştır.

... Bahçede güzel güzel oynarken aklıma geliverdi. (Sayfa 5)

Tablo 4. 3. Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Atasözleri	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
------------	----------	----------------------

Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” Çocuk Kitabında atasözlerine rastlanmamıştır.

Tablo 4. 4. Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

İkilemeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Sık sık	10, 12, 28	3
Ballandıra ballandıra	5	1
Boylu boyunca	38	1
Çarpa çarpa	30	1
Çıkar çıkmaz	40	1
Dakika dakika	47	1
Girer girmez	37	1
Gizli gizli	29	1
Güzel güzel	5	1
Hınca hınç	46	1
Kat kat	23	1
Saçma saçma	17	1

Şaşkın şaşkın	5	1
Şaşkın şaşkın	9	1
Tek tek	23	1
Tekrar tekrar	49	1
Uzun uzun	9	1
Üst üste	38	1
Toplam		20

Bu bulgu tablosunda, Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” adlı çocuk kitabındaki ikilemelerin kullanım sıklıkları detaylandırılmıştır. En sık kullanılan ikileme “sık sık” olup, kitapta 3 kez yer almıştır. Diğer tüm ikilemeler, “ballandıra ballandıra”, “boylu boyunca”, “çarpa çarpa”, “çıkır çıkmaz”, “dakika dakika”, “girer girmez”, “gizli gizli”, “güzel güzel”, “hınca hınç”, “kat kat”, “saçma saçma”, “şaşkın şaşkın”, “tek tek”, “tekrar tekrar”, “uzun uzun” ve “üst üste” birer kez kullanılmıştır. Toplamda 20 adet ikileme kullanımına rastlanmıştır. Bu bulgular, kitabın dilinde hangi ikilemelerin ne sıklıkta kullanıldığını ve kitabın anlatım tarzını nasıl şekillendirdiğini ortaya koymaktadır.

... Bu teknik babamın kahramanlıkları sırasında canavarların savunduğu ya da uçurumlardan düşen insanları kurtarmak için sık sık kullandığı bir teknik olmalı. (Sayfa 5)

... Babamın kavanozları nasıl bir çırpıda actigini, perdeleri zorlanmadan astığını, hapşırarak zaping yaptığını, siyah bit pelerini olduğunu ballandıra ballandıra anlattım. (Sayfa 5)

... Önce yerde boylu boyunca yatan Tekir'e sonra bana baktı. (Sayfa 38)

Tablo 4. 5. Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yansıma Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Fısıldamak	5, 32, 38 (2)	4
Hapşırık	3 (2), 8, 12	4

Hapşirmek	5, 12, 33, 38	4
Gürültü	41, 47	2
Laklak	31 (2)	2
Fısıltı	6	1
Hapşırma	3	1
Patlamak	45	1
Tıklamak	18	1
Toplam		20

Bu bulgu tablosunda, Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” adlı çocuk kitabındaki yansıma sözcüklerin kullanım sıklıkları detaylandırılmıştır. Tabloya göre, “fısıldamak”, “hapşırık” ve “hapşirmek” sözcükleri en sık kullanılan yansıma sözcükler olup, her biri 4 kez geçmiştir. “Gürültü” ve “laklak” sözcükleri ise ikişer kez kullanılmıştır. Diğer yansıma sözcükler olan “fısıltı”, “hapşırma”, “patlamak” ve “tıklamak” ise birer kez yer almıştır. Toplamda, 20 adet yansıma sözcüğün kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bulgular, kitabın dilinde yansıma sözcüklerin ne sıklıkta ve hangi sözcüklerle ifade edildiğini göstererek, eserin anlatımına katkı sağlayan önemli unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

... Öyle süper güç mü olurmuş, eğer bir süper kahramansa bunu yapсын da görelim diyerek kulağıma, “ ben çok açım.“ diye fısıldadı. (Sayfa 5)

... Babam birden hapşırıldı. Babamın hapşırmasıyla televizyon kanalı değişti. (Sayfa 3)

... gürültülerin sebebi neydi? (Sayfa 41)

Tablo 4. 6. Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Kalıp İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Seni çok seviyorum	35, 36	2
Başına toplanmak	45	1
Çıkış yolu	17	1

Gözleriyle görmek	17	1
Hoş geldiniz	38	1
İyi günler	26	1
Keyif almak	19	1
Konu açmak	19	1
Ne işin var?	18	1
Rehin tutmak	2	1
Saçma gelmek	22	1
Toplam		12

Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” adlı çocuk kitabında yer alan kalıplaşmış ifadelerin kullanım sıklıklarını detaylı bir şekilde incelemektedir. Toplamda 12 kalıp ifadenin kullanıldığı bu bölüm, kitabın dilindeki sabit ve sık kullanılan ifadeleri vurgulamaktadır. En sık tekrar edilen kalıp ifade, iki kez kullanılan “Seni çok seviyorum” ifadesidir, bu da kitabın duygusal temasını ve karakterler arasındaki sevgi bağını güçlü bir şekilde yansıtır. Diğer kalıp ifadeler, her biri birer kez kullanılmış olup, “Başına toplanmak”, “Çıkış yolu”, “Gözleriyle görmek”, “Hoş geldiniz”, “İyi günler”, “Keyif almak”, “Konu açmak”, “Ne işin var?”, “Rehin tutmak”, ve “Saçma gelmek” gibi ifadelerdir. Bu ifadeler, kitabın çeşitli bölümlerinde farklı bağlamlarda kullanılarak, anlatımın doğal akışını ve karakterlerin birbirleriyle olan etkileşimlerini destekler.

... “Özür dilerim babacığım, seni çok seviyorum.” Babam gözlerindeki yaşları siliyordu. (Sayfa 35)

... Neredeyse tüm orman başımıza toplanmıştı. (Sayfa 45)

... Bütün gün bir çıkış yolu düşündüm. (Sayfa 17)

Tablo 4. 7. Mustafa Yoğurtçu'nun “Benim Babam Bir Kahraman” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Terimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Leylek	1 (2), 2 (3), 8 (2), 19, 22, 26, 31 (2), 38 (2), 39, 44, 45, 47, 48	19
Ağaç	9, 11, 23, 24 (2), 25 (2), 29, 30 (3), 42	12

Kartal	22 (2), 24, 26	4
Kedi	39, 45	2
Krikos	3, 8	2
Madde	47 (2)	2
Bal kabağı	12	1
Balık	7	1
Baykuş	46	1
Bölüm	51	1
Dil	51	1
Drama	51	1
Fil	45	1
Harita	40	1
Kertenkele	40	1
Kirpi	11	1
Komutan	31	1
Kurbağa	48	1
Seçim	20	1
Tavus kuşu	48	1
Tilki	5	1
Toplam		56

Bu bulgular, Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" adlı çocuk kitabında yer alan terimlerin kullanım sıklıklarını göstermektedir. "Leylek" terimi, kitabın farklı sayfalarında toplam 19 kez geçerek en sık kullanılan terimdir. Onu, 12 kez kullanılan "Ağaç" terimi takip etmektedir. Diğer terimler arasında "Kartal" 4 kez, "Kedi", "Kriko", ve "Madde" ikişer kez kullanılmıştır. "Bal kabağı", "Balık", "Baykuş", "Bölüm", "Dil", "Drama", "Fil", "Harita", "Kertenkele", "Kirpi", "Komutan", "Kurbağa", "Seçim", "Tavus kuşu" ve "Tilki" ise her biri birer kez olmak

üzere kitabın farklı sayfalarında yer almaktadır. Bu terimlerin toplam kullanım sıklığı ise 56'dır.

... Merhaba ben Roma. Bir leylek için çok duyulmamış bir isim olduğunu ben de kabul ediyorum ama ismimi çok seviyorum. (Sayfa 1)

... birkaç ay sonra kardeşimin uçma antrenmanları için evin bahçesindeki koca ağacın dallarındadık. (Sayfa 9)

... Roma'yı haydut kartallar kaçırdı. (Sayfa22)

Tablo 4. 8. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

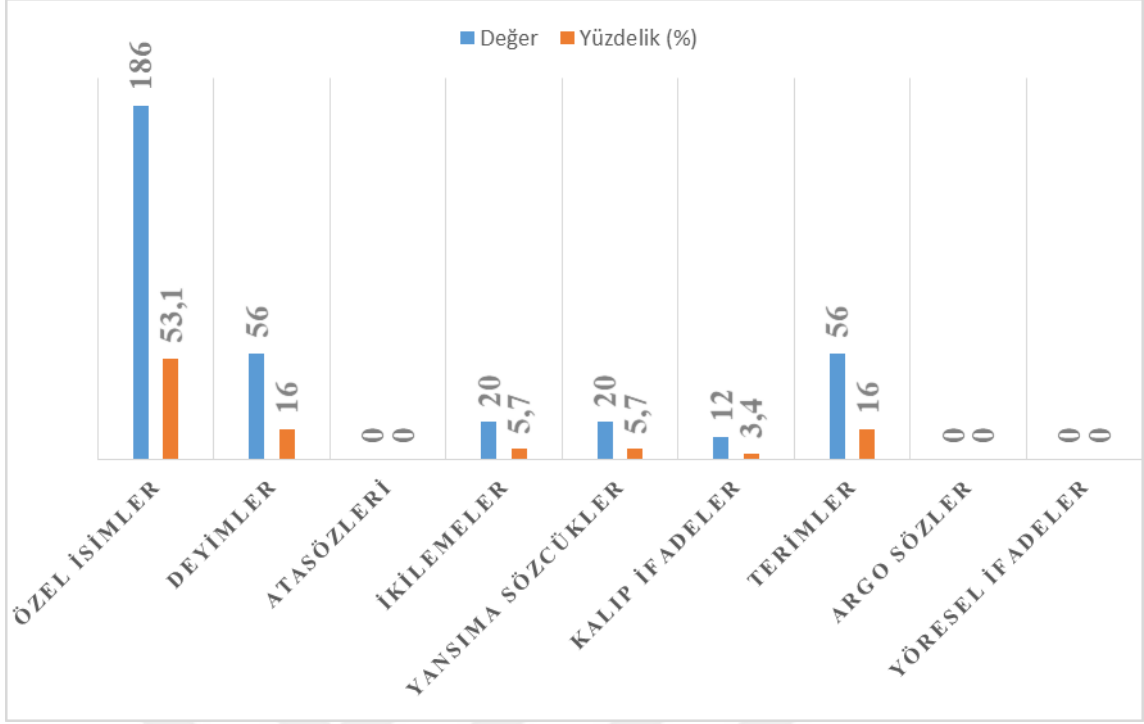
Argo Sözler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" adlı çocuk kitabında argo sözlere yer verilmemiştir.

Tablo 4. 9. Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yöresel İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
------------------	----------	----------------------

Mustafa Yoğurtçu'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında yöresel ifadeler yer verilmemiştir.



Şekil 4. 1. Mustafa Yöğürtçü'nun "Benim Babam Bir Kahraman" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Şekil 4.1 Mustafa Yöğürtçü'nun "Benim Babam Bir Kahraman" adlı çocuk kitabında yer alan dilsel unsurların kullanım sıklıklarını genel bir bakışla sunmaktadır. Toplamda 350 kez geçen bu unsurlar, kitabın dil zenginliğini ve anlatım çeşitliliğini ortaya koyar. Özel isimler, 186 (%53,1) kez kullanılarak tabloda en sık rastlanan unsur olup, karakterler ve yer adları üzerinden hikâyeye kişisel bir derinlik kazandırır. Deyimler, 56 (%16) kez kullanılarak, dilin ifade gücünü artıran önemli bir rol oynar ve karakterlerin düşünce ve duygularını derinleştirir. İkilemeler ve yansıma sözcükler, 20'şer kez (%5,7) kullanılmış olup, anlatımı ritmik hale getirmek ve seslerle zenginleştirmek için tercih edilmiştir. Kalıp ifadeler, 12 (%3,4) kez kullanılarak, hikâyede sıkça tekrarlanan sabit ifadeleri vurgular. Terimler, 56 (%16) kez yer alarak, hikâyenin belirli konular üzerindeki bilgi birikimini ve tematik içeriğini destekler. Buna karşılık, atasözleri, argo sözler ve yöresel ifadeler gibi unsurlar, ya hiç kullanılmamış ya da çok sınırlı sayıda kullanılmıştır, bu da kitabın daha geniş bir çocuk okuyucu kitlesine hitap etmek için sade ve anlaşılır bir dil tercih ettiğini gösterir. Bu tablo, kitabın dilsel yapısının zenginliğini ve bu zenginliğin çocukların dil gelişimine nasıl katkı sağladığını kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktadır.

Tablo 4. 10. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşasını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Özel İsimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toraman	1 (4), 3 (4), 4, 5 (3), 6 (5), 7 (4), 8 (3), 10 (5), 11 (6), 12 (4), 13 (3), 14 (3), 15, 16 (2), 17 (2), 18 (2), 19 (4), 20 (8), 21, 25 (2), 27, 28 (4), 30 (3), 31 (4), 32, 33 (5), 34, 35, 36, 38 (3), 39 (3), 40 (9), 43 (7), 45 (4), 46 (3), 47 (6), 48, 50 (3), 51 (2), 53, 54 (4), 57 (5), , 58, 60, 61 (5), 62 (5), 63 (4), 64 (5), 66 (9), 67, 68 (3), 69 (2), 72 (2), 73 (2), 74 (2), 76 (5), 77, 78 (8), 80, 81, 82 (2), 83 (3), 87 (3), 88 (4), 89 (2), 90 (5), 91 (4)	220
Epelek	5 (2), 6 (4), 7, 10, 11 (2)12, 13 (3), 16 (3), 19.20 (3), 21 (2), 26 (6), 27, 28, 32 (3), 33 (3), 34 (4), 35 (2), 36, 47 (3), 48 (3), 50 (3), 51, 53 (5), 54 (2), 55, 58, 60 (2), 64, 78, 79, 82 (2), 90	71
Bayan Köpek	8, 10 (2), 13, 14 (2), 15, 16 (3), 17, 18, 19, 20, 21 (2), 26, 27, 28, 29, 30 (2), 31 (3), 32 (2), 33, 34, 35 (2), 38, 40, 45, 47 (3), 48, 50 (5), 51 (4), 53, 54, 83 (4),	53
Bay Horoz	1, 16 (4), 48 (3), 49 (2), 50, 53, 54, 57 (3)	16
Kral Aslan	21 (2), 22	3
Bilge Baykuş	21	1
Toplam		364

Bu tablo, Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşasını Gören Köpek" çocuk kitabında kullanılan özel isimlerin kullanım sıklığını göstermektedir. Toraman ismi, kitap boyunca en sık kullanılan isimdir ve toplamda 220 kez geçmektedir. Diğer özel isimler arasında Epelek (71 kez) ve Bayan Köpek (53 kez) yer almaktadır. Daha az sıklıkla kullanılan isimler ise Bay Horoz (16 kez), Kral Aslan (3 kez) ve Bilge Baykuş (1 kez) gibi isimlerdir. Genel olarak, özel isimlerin toplam kullanım sıklığı 364'tür. Bu bulgu, kitabın belirli karakterlere odaklandığını ve bu karakterlerin hikâyenin merkezinde yer aldığını göstermektedir.

... Toraman ön ayaklarını ileri itip vücudunu geriye çekti ve bir anda olduğundan daha büyük görüldü.(Sayfa 1)

... Önemli değil. Benim adım da Epelek, dedi. (Sayfa 5)

... Bayan Köpek hemen hatırladı o acı olayı. (Sayfa 8)

Tablo 4. 11. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşağını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Deyimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Fark etmek	16,33,36,39(2),62,68,70,72(2),82,87	12
Aklına gelmek	8,22,35,36,45,53,	6
Farkında olmak	11,19,31,57(2)	5
Geri dönmek	74,76,77,82(2)	5
Hak etmek	43(4),90	5
Olan biten	14,18,25,48,80	5
Hava kararmak	58,67,74(2)	4
Hoşuna gitmek	3,4,5,26	4
Başa gelmek	22,43,47	3
Özür dilemek	5,18(2)	3
Aklından geçirmek	6,40	2
Ders vermek	25,84	2
El sıkmak	80(2)	2
Farkına varmak	39,74	2
Gözden kaybolmak	72,73	2
Hak vermek	5,30,	2
Harekete geçmek	13,82	2
Hesap görmek	82,87	2
İçinden geçmek	36,58	2

Nefes nefese gelmek	24,83	2
Örnek olmak	40,83	2
Ortaya almak	88(2)	2
Soluğu (bir yerde) almak	16,50	2
Tadına varmak	19,21	2
Uykuya dalmak	58,59	2
Yolun açık olsun	54,76	2
Aklı başına gelmek	43	1
Aklına düşmek	60	1
Aklına takılmak	20	1
Aklında kalmak	44	1
Aklının köşesinden bile geçmemek	39	1
Alnının akıyla	19	1
Alt etmek	24	1
Araya girmek	54	1
Ardı arkası kesilmemek	48	1
Ayağa kaldırmak	82	1
Başa çıkmak	39	1
Bildiğinden şaşmamak	56	1
Bir dediği iki olmamak	16	1
Canına tak demek (etmek)	45	1
Canını sıkmak	6	1
Cezaya çarptırmak	43	1
Çıt çıkarmamak	57	1
Dara gelmek	36	1

Dile getirmek	63	1
Doyum olmamak	60	1
Dünya başına yıkılmak	43	1
Dünyayı tozpembe görmek	36	1
Ele geçmek	72	1
Ele vermek	38	1
Fikir almak	73	1
Geri almak	84	1
Geri çekilmek	88	1
Göz gözü görmemek	22	1
Gözdağı vermek	40	1
Gözden kaçmak	40	1
Gözlerine inanamamak	83	1
Gözüne kestirmek	22	1
Günü görmek	50	1
Hatırı sayılır	15	1
Hava bozmak	70	1
Hayatını yaşamak	31	1
Hesap sormak	83	1
İşe yaramak	12	1
İşler yoluna gitmek	14	1
Kaleme almak	92	1
Karnı tok, sırtı pek	64	1
Kazdığı çukura (kuyuya) kendisi düşmek	86	1
Kendi ağzıyla tutulmak	86	1

Kendine gelmek	58	1
Kendini alamamak	80	1
Keyfi gelmek	48	1
Kolaçan etmek	3	1
Küplere binmek	40	1
Meydan okumak	22	1
Oralı (bile) olmamak	14	1
Paha biçmek	68	1
Peşinde (peşinden) koşmak	45	1
Rol oynamak	86	1
Sarmaş dolaş olmak	32	1
Selam vermek	1	1
Sırtını dayamak (vermek)	83	1
Soluk soluğa kalmak	39	1
Söz almak	34	1
Söz geçirmek	82	1
Sözü geçmek	36	1
Suya düşmek	51	1
Tatlıya bağlamak	18	1
Tozpembe görmek	36	1
Tüyleri diken diken olmak	44	1
Uyku tutmamak	44	1
Yerine getirmek	28	1
Yiyip bitirmek	83	1
Yola çıkmak	22	1
Yoldan (yolundan) kalmak	76	1

Yolunu tutmak	16	1
Zihnini kurcalamak	46	1
Toplam		176

Tablodaki bulgulara göre “Gökkuşağını Gören Köpek” kitabında toplam 176 deyim kullanılmıştır. Bunlar arasında en sık geçen deyim “fark etmek” olup, 12 kez kullanılmıştır. İkinci sırada “aklına gelmek” deyimini 6 kez geçerken, “farkında olmak” deyimini 5 kez kullanılmaktadır. Daha az sıklıkta kullanılan deyimlerden bazıları, örneğin “hava kararmak” 4 kez, “başa gelmek” 3 kez ve “hak vermek” 2 kez görülmektedir. Nadir kullanılan deyimler arasında “ yolunu tutmak”, “zihnini kurcalamak” gibi deyimler ise yalnızca 1 kez kullanılmıştır. Bu bulgular, belirli deyimlerin kitap boyunca tekrarlandığını, diğerlerinin ise sadece belirli anlarda tercih edildiğini ortaya koymaktadır.

... Keçilerin yuvalarına acele adımlarla döndüğünü gören koyunlar, bir aksilik olduğunu fark ettiler ve keçilerin ardından hemen yuvalarına doğru yöneldiler. (Sayfa 16)

... Yeni bir soru aklınba geldi. (Sayfa 8)

... Diğer canlılardan farklı olduğunu anlayınca, Toraman’ın hayatında büyük değişiklikler olmuştu.(Sayfa 11)

Tablo 4. 12. Mustafa Yoğurtçu’nun “Gökkuşağını Gören Köpek” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Atasözleri	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu’nun “Gökkuşağını Gören Köpek” Çocuk Kitabında atasözlerine rastlanmamıştır.

Tablo 4. 13. Mustafa Yoğurtçu’nun “Gökkuşağını Gören Köpek” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

İkilemeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Yavaş yavaş	59, 60, 80	3
Acı acı	77	1

Cıvıl cıvıl	61	1
Derme çatma	68	1
Doya doya	55	1
Görür görmez	6	1
İstemeye istemeye	77	1
İster istemez	84	1
Kendi kendine	60	1
Nefes nefese	83	1
Sağa sola	1	1
Sarmaş dolaş	32	1
Suluk soluğa	39	1
Tek tek	8	1
Tekrar tekrar	60	1
Tıkır tıkır	50	1
Toplam		18

Bu tablo, “Gökkuşuğunu Gören Köpek” kitabında kullanılan ikilemelerin kullanım sıklığını ortaya koymaktadır. Verilere göre, “yavaş yavaş” ikilemesi 3 kez ile en sık kullanılan ikilemedir. Bunun yanı sıra, “acı acı” ve “cıvıl cıvıl” gibi ikilemelerin de daha düşük sıklıklarla kullanıldığı görülmektedir. Toplamda 18 farklı ikileme kullanımının olduğu tespit edilmiştir. İkilemelerin kullanım sıklığı, yazarın anlatımına zenginlik katma ve okuyucunun betimlenen durumları daha güçlü bir şekilde algılamasına yardımcı olma amacı taşıdığını göstermektedir.

... Kendini gece ve Karanlığa yavaş yavaş alıştırdı. (Sayfa 59)

... Arkasını dönüp acı acı dinledi söylenenleri. (Sayfa 77)

... Turuncu cıvıl cıvıldı; neşe katardı büründüğü nesneye. (Sayfa 61)

Tablo 4. 14. Mustafa Yoğurtçu’nun “Gökkuşuğunu Gören Köpek” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yansıma Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
-------------------	----------	----------------------

Havlamak	64, 66 (3), 68, 70, 74, 89, 90 (2)	10
Hırıltı	84	1
Hırlamak	89	1
Homurdanma	16	1
Toplam		14

Bu tablo, “Gökkuşağını Gören Köpek” kitabında kullanılan yansıma sözcüklerin kullanım sıklığını incelemektedir. “Havlamak” fiili, 10 kez ile en sık kullanılan yansıma sözcük olarak öne çıkmaktadır. Diğer yansıma sözcükler arasında “hırlamak” ve “homurdanmak” yer almakta ve bunlar daha az sıklıkta kullanılmaktadır. Toplamda 14 farklı yansıma sözcüğün kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bulgular, kitabın anlatımında karakterlerin seslerine ve çevresel seslere vurgu yapıldığını ve bu unsurların hikâyeye dâhil edilerek okuyucunun deneyiminin zenginleştirildiğini göstermektedir.

... Hemen havlayarak engel olmaya çalıştı. (Sayfa 64)

... Ta ki yanına, yavrusuna vurmak için yaklaştığında o koca dişlerini görene ve dişlerinin arasından çıkan hırıltıyı duyana kadar. (Sayfa 84)

... Toraman hırlamaya ve havlamaya başladı. (Sayfa 89)

Tablo 4. 15. Mustafa Yoğurtçu’nun “Gökkuşağını Gören Köpek” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Kalıp İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
(Birini) gördüğüne memnun olmak	62	1
Korkulacak bir şey yok	24	1
Toplam		2

Tablodaki bulgulara göre, “Gökkuşağını Gören Köpek” kitabında kalıp ifadeler oldukça sınırlı kullanılmıştır. Toplamda sadece iki farklı kalıp ifade tespit edilmiştir: “Birini gördüğüne memnun olmak” ve “Korkulacak bir şey yok”. Bu ifadeler, her biri yalnızca 1 kez kullanılmıştır. Kalıp ifadeler, anlatıda yaygın bir dilsel araç olarak tercih edilmemiştir. Bunun yerine yazar, daha özgün dil unsurlarını ve deyimleri öne çıkarmayı tercih etmiş olabilir. Bu sınırlı kullanım, eserde kalıplaşmış anlatım yerine yaratıcı dil yapılarının ve karakterlerin özgün diyaloglarının daha fazla yer bulduğunu göstermektedir.

... Adam onu çok sonra fark etti ve gördüğüne memnun oldu. (Sayfa 62)

... Korkulacak bir şey yokmuş anlaşılan. (Sayfa 24)

Tablo 4. 16. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşağını Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Terimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Fil	21 (3), 22 (6), 24 (8), 25 (5), 26	23
Keçi	11, 13 (2), 18, 19, 50 (4), 51 (4), 53 (9), 54 (2)	23
Köpek	6 (2), 7, 8 (2), 15, 18, 26, 39 (2), 40, 66 (2), 67, 72, 73, 76, 82, 86 (4), 88	23
Tilki	22 (4), 24, 25, 38 (8), 39 (8), 54	23
Tavuk	13, 14, 16, 19, 26, 28 (2), 36, 38 (5), 44	14
Ağaç	21, 24, 33, 34 (3), 50, 58 (3), 60 (2), 61	13
Kelebek	3 (2), 4 (3), 5 (4), 7, 8, 34,	12
İnek	11, 13 (2), 14, 16, 19 (4), 28	10
Horoz	11, 13, 14, 19, 26, 48	6
Çiçek	21 (2), 33, 34 (2)	5
Koyun	13, 16 (2), 19	4
Karga	22 (3)	3
Ot	21, 38 (2)	3
Tepe	60 (2), 70	3
Dere.	33, 34	2
Drama	92 (2)	2
Ay	74	1
Baykuş	21	1
Böcek	3	1
Bölüm	92	1
Çakal	25	1

Çim	61	1
Dil	92	1
Fare	4	1
İlkbahar	10	1
Kedi	4	1
Kurt	22	1
Kuş	61	1
Kuzu	28	1
Maraton	90	1
Portakal	50	1
Sansar	28	1
Şarkı	62	1
Yaprak	10	1
Yılan	25	1
Toplam		200

Bu tablo, “Gökkuşağını Gören Köpek” kitabında yer alan terimlerin kullanım sıklıklarını ortaya koymaktadır. Veriler, “fil”, “keçi” ve “köpek” terimlerinin yirmi üç kez ile en sık kullanılan terimler olduğunu göstermektedir. Diğer terimler ise daha düşük sıklıklarla, örneğin “inek” (10 kez) ve “horoz” (6 kez) olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplamda 157 terim kullanımı tespit edilmiştir. Bu bulgu, kitabın doğa ve hayvan temaları etrafında kurgulandığını ve yazarın bu terimlerle okuyucuyu hikâyeye çekmeyi amaçladığını göstermektedir.

... Olanları dinleyen baykuş tecrübelerine dayanarak “Bu bir fildir.” demiş. (Sayfa 21)

... Toraman’ın koyunların, keçilerin, ineklerin, horozların ve de bütün canlıların rengini bilmesi çiftlikte kötü karşılanır olmuştu. (Sayfa 11)

... Annenin kafası karışmıştı, ama köpeklerin renkleri göremediği konusunda kendisinden oldukça emindi. (Sayfa 7)

Tablo 4. 17. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşuğunu Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

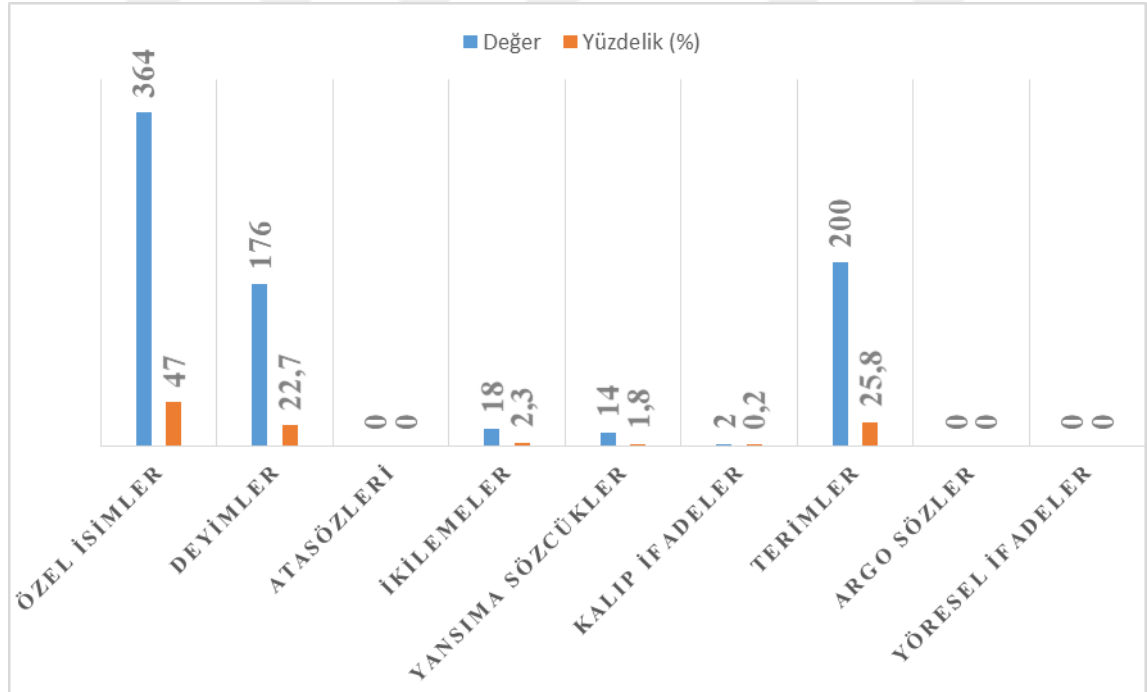
Argo Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşuğunu Gören Köpek" Çocuk Kitabında argo gözlere yer verilmemiştir.

Tablo 4. 18. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşuğunu Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yöresel İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşuğunu Gören Köpek" Çocuk Kitabında yöresel ifadeler yer verilmemiştir.



Şekil 4. 2. Mustafa Yoğurtçu'nun "Gökkuşuğunu Gören Köpek" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Şekil 4.2'ye göre “Gökkuşağını Gören Köpek” kitabında çeşitli dil unsurları dikkat çekmektedir. En yoğun kullanılan unsur özel isimler olup, toplamda 364 (%47) kez yer almıştır. Deyimler de önemli bir yer tutmakta ve toplamda 176 kez (%22,7) kullanılmıştır. Bunun yanında terimler 200 kez (%25,8), ikilemeler 18 kez (%2,3), yansıma sözcükler ise 14 kez (%1,8) yer bulmuştur. Kalıp ifadeler oldukça sınırlı kullanılmış, her biri yalnızca 2 kez (%0,2) kullanılmıştır. Kitapta hiç atasözü, argo sözcükler ve yöresel ifade kullanılmamıştır. Bu tablo, kitabın dilsel zenginliğinin daha çok özel isimler, deyimler ve terimler üzerinden şekillendiğini, ancak atasözü ve yöresel ifadeler gibi unsurların tercih edilmediğini göstermektedir.

Tablo 4. 19. Mustafa Yoğurtçu'nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Özel İsimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Buse	13 (2), 14, 20 (2), 22, 24, 26 (3), 27 (6), 29, 30 (2), 31 (8), 32, 34 (3), 35, 42, 43, 45, 51 (2), 54, 55 (6), 56 (7), 57 (5), 58 (4), 59, 60 (2), 63, 77, 78, 79 (10), 80 (3), 85 (3), 93 (5), 94 (7), 96 (10), 100 (4), 101 (4), 102 (3), 103, 106, 109 (2), 113 (13), 114 (3), 116, 117 (2), 118 (6),	144
Aslı	8 (3), 10 (3), 13, 21, 23 (3), 24 (2), 26 (2), 27 (3), 28, 29, 30, 33, 34 (2), 35 (2), 41, 42 (2), 43, 45, 46, 51, 54, 56, 57 (4), 58, 59, 60 (2), 77 (2), 79, 80, 85 (2), 92, 93 (4), 117 (3)	57
Bayan mor	13, 15, 19 (2), 20, 24, 32 (3), 33 (7), 34 (2), 35 (2), 36 (6), 37 (2), 45, 51 (2), 54 (4), 55 (4), 58, 59 (3), 60 (2), 78, 113 (2), 114, 115, 116, 117	52
Cemre	10 (3), 13, 20, 21, 23, 26 (4), 27 (3), 29, 30 (4), 31, 33 (2), 34 (2), 35 (6), 41, 42, 43, 44 (2), 45, 46, 47, 51, 54, 77, 80, 93, 114, 115, 117 (2)	47

Güngüzeli	72, 73 (4), 74, 87, 88 (2), 89 (7), 91 (9), 103 (5), 104 (2), 105 (2), 106, 107 (7), 108 (3), 109	46
Ada	10 (3), 13, 21 (2), 22, 23 (2), 26 (2), 27 (5), 28, 29, 30, 35, 41, 43, 45 (4), 47 (3), 51, 54, 55 (2), 56 (2), 78, 79, 80, 92, 93, 114, 117 (2), 118	44
Tombik	65 (5), 66 (4), 76 (3), 85 (3), 92 (2), 96 (4), 99 (8), 100, 102, 106, 109 (4), 113,	37
Cem	12, 34 (2), 35 (3), 42 (2), 43 (6), 45 (5), 46 (5), 47 (10),	34
Badem	43 (3), 44 (4), 45, 46 (2), 47 (5),	15
Şahbağa Sultan	65 (3), 66, 68, 71 (2), 85, 86, 87, 99, 100, 109, 115,	14
Deniz	3 (2), 29, 34, 57 (2), 79 (2), 80, 81, 102, 117,	12
Ayşe	19 (2), 20 (6), 34, 36, 37	11
Bey	72 (6), 73, 108 (2), 109,	10
Kaf Dağı	72, 73, 89 (3), 91, 92, 105 (2), 106,	10
Ahsen	13, 51, 57, 79 (3), 80 (3)	9
Ege	44 (4), 117	5
Sekreter Hanım	45 (4)	4
Allah	72 (3)	3
Kırmızı kafa	8, 9 (2)	3
Şahbağa	66 (2), 68,	3
Arzu	13, 51	2
Ayça	13, 51	2
Gecegüzeli	72, 73	2
Milli Eğitim Bakanlığı	51 (2)	2
Akşamgüzeli	72	1
American	80	1
Deniz Kaplumbağaları (ülke)	85	1
Kıvırcık	9	1

Merinos	9	1
Toplam		573

Tablo 4.19 incelendiğinde toplam 573 özel isim kullanıldığı tespit edilmiştir. En yüksek frekansa sahip özel isim, 144 kez tekrar eden “Buse” olup, bu karakterin metin boyunca geniş bir yer kapladığı ve özellikle 113. sayfada yoğun bir şekilde kullanıldığı gözlemlenmiştir. “Aslı” karakteri 57 kez geçmekte olup, özellikle 8, 10 ve 23. sayfalarda belirgin bir sıklıkla yer almaktadır. “Bayan Mor” karakteri ise 52 kez geçmekte olup, özellikle 33. sayfada yoğunlaşmaktadır. “Cemre” karakteri 47 kez tekrarlanmış ve 35. sayfada diğer sayfalara kıyasla daha fazla yer almıştır. Benzer şekilde, “Güngüzeli” ve “Ada” karakterleri sırasıyla 46 ve 44 kez tekrarlanmış, belirli sayfalarda yoğunlaşmıştır. 37 kez geçen “Tombik” ve 34 kez geçen “Cem” karakterleri de sıklık açısından dikkat çekmektedir. Diğer karakterler ise daha düşük frekansta yer almıştır. Bu veriler, karakterlerin metin içerisindeki önemini ve dağılımını nicel bir perspektiften değerlendirmek için kritik bir temel sunmaktadır ve karakterlerin anlatıdaki rol dağılımına ilişkin derinlemesine bir analiz yapma olanağı tanımaktadır.

... Buse: tam bir baş belasıdır. (Sayfa 13)

... Aslı: size bahsettiğim arkadaş grubunda kendime en yakın hissettiğim kişi Aslı’dır. (Sayfa 8)

... Bayan Mor: Bu kişinin başında bir bayan ifadesi var. (Sayfa 13)

Tablo 4. 20. Mustafa Yoğurtçu’nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Deyimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Fark etmek	20, 32, 46, 47, 55, 64, 101, 115 (2), 116, 123	11
Başı sıkılmak	7, 53, 60 (2), 67 (2)	6
Sözünü tutmak	60, 67, 68, 108	4
Aklına gelmek	19, 63, 113	3
Hakkından gelmek	72, 73, 105	3
Haklı çıkmak	26, 37, 101	3

İşe yaramak	47, 80, 82	3
Kıyamet koparmak	10, 36, 123	3
Söz vermek	42, 67, 75	3
Üstesinden gelmek	71, 72, 125	3
Yolunu bulmak	20, 56, 85	3
Aklından geçirmek	26, 28	2
Baş edememek	3, 77	2
Başına hal gelmek	42, 101	2
Başına iş açmak	29,66	2
Bir ağızdan	34, 35	2
Boşa çıkmak	60,101	2
Canını sıkmak	79,93	2
Ders vermek	19, 74	2
Devreye girmek	23, 28	2
Düşünüp (düşünmek) taşınmak	89, 91	2
Farkına varmak	65, 119	2
Geçmiş olsun	81, 85	2
Göz göze gelmek	42, 63	2
Hafife almak	7, 8	2
Hayat geçirmek	22, 23	2
Hazır bulunmak (olmak, beklemek)	22, 58	2
Hoşuna gitmek	3, 103	2
İçinden geçirmek	65, 78	2
Mola vermek	55, 80	2
Not almak	24, 38	2
Olan biten	35,93	2

Saç sakal ağartmamak	7,25	2
Yol bulmak	45, 89	2
Yoluna koyulmak	74,109	2
Yüzüne bakmamak	36, 58	2
Acele etmek	109	1
Açık vermek	14	1
Adım (adımını) atmak	119	1
Ağzı kulaklarına varmak	10	1
Ağzına layık	127	1
Ağzının payını vermek	10	1
Aklı almamak	21	1
Aklı karışmak	101	1
Aklı karışmak	38	1
Aklına gelmek	45	1
Aldırış etmemek	73	1
Alıp verememek	57	1
Arada kalmak	5	1
Ateşe vermek	91	1
Baltayı taşa vurmak	87	1
Baş belası	13	1
Başa çıkmak	128	1
Başına hal gelmek	124	1
Bir işin içinden çıkma	38	1
Bir kulağından girip öbür kulağından çıkma	25	1

Bir olmak	109	1
Birinin yalancısı olmak	8	1
Boğazından geçmemek	24	1
Buz kesilmek	118	1
Can atmak	33	1
Canı çekmek	127	1
Çıtı çıkmamak	32	1
Dalga geçmek	10	1
Diline dolamak	32	1
Dişinin kovuğuna yetmez	91	1
Dört dönmek	47	1
Düşünmek taşınmak	38	1
Elde etmek	86	1
Eli boş dönmek	92	1
Elini çabuk tutmak	92	1
Fazla gelmek	66	1
Fırsatı bilmek	107	1
Gelip çatmak	24	1
Geri dönmek	126	1
Gözden geçirmek	34	1
Gözden kaybolmak	47	1
Gözleri fal taşı gibi açılmak	22	1
Gözlerine inanamamak	59	1
Gözlerinin içi gülmek	109	1
Gözü gibi sakınmak	20	1
Gözü olmamak (Bir	91	1

şeyde)		
Gözüne ilişmek	31	1
Gözünü açmak	91	1
Gözünü daldan budaktan	73	1
Gözünün içine bakmak	29	1
Güçlük çekmek	10	1
Haber vermek	52	1
Hak vermek	60	1
Hak vermek	51	1
Hâl hatır sormak	46	1
Harcı olmamak	99	1
Hatırını kırmak	91	1
Hava almak	63	1
Hava kararmak	91	1
Hayatını yaşamak	3	1
Hoşuna gitmek	123	1
İçi kan ağlamak	29	1
İçinden çıkmak	125	1
İki çift laf etmek	24	1
İş işten geçmek	28	1
İyi gelmek	51	1
Kafası çalışmak	28	1
Kan kusup kızılıcık şerbeti içtim demek	29	1
Kara kara düşünmek	44	1
Kazdığı kuyuya kendisi düşmek	31	1
Kem küm etmek	51	1

Kendini göstermek	78	1
Keyfi kaçmak	60	1
Keyfini çıkarmak	115	1
Kolaçan etmek	103	1
Koluna girmek	24	1
Korktuğu başına gelmek	118	1
Nefes nefese (gelmek)	99	1
Önüne geçmek	3	1
Önünü kesmek	25	1
Özür dilemek	114	1
Selam vermek	47	1
Şifa bulmak	73	1
Şıp diye	103	1
Söz tutmak	42	1
Sözünü kesmek	33	1
Sözünü etmek	13	1
Suya düşmek (bir işi)	21	1
Tadına varmak	7	1
Tadını çıkarmak	57	1
Taraf tutmak	37	1
Taşı gediğine koymak	24	1
Uyku çekmek	63	1
Üzerine atmak	106	1
Üzerine düşmek	58	1
Yer almak	26	1
Yol aramak	44	1

Yol göstermek	125	1
Yol tutmak	33	1
Yola çıkmak	73	1
Yola gelmek	79	1
Yoluna girmek	115	1
Yolunda gitmek	20	1
Yolunu bulmak	115	1
Yüzü gülmek	115	1
Yüzünden (suratından) düşen yüz parça olmak	42	1
Yüzüne vurmak	20	1
Yüzünü kara çıkarmak	24	1
Zindan kesilmek	99	1
Toplam		204

Tabloya göre “*Kıvırcık Salçalı Makarna*” kitabında toplamda 204 deyim kullanımı tespit edilmiştir. En sık kullanılan deyim “fark etmek” olup, 11 kez geçmiştir. Bunu “başı sıkılmak” deyimini 6 kez geçerken, “sözünü tutmak” 4 kez ve “aklına gelmek”, “hakkından gelmek”, “yolunu bulmak” ve “haklı çıkmak” deyimleri 3’er kez kullanılmıştır. Daha nadir kullanılan deyimler ise genellikle 1 ya da 2 kez geçmiştir. Bu kullanım sıklıkları, yazarın anlatısında bazı deyimlere daha fazla vurgu yaptığını ve olayları etkili bir şekilde aktarmak için bu dil unsurlarını yoğun şekilde kullandığını göstermektedir.

... “Oh! Kazasız belasız bu işi atlattık.” derken Buse beni kimseye fark ettirmeden Ayşe’nin üzerine öyle bir iteledi ki ikimiz birden havuzun dibini boyladık. (Sayfa 20)

... Okulun son günlerine yaklaşırken karşı gruba şöyle bir ders verelim, yaz tatilinde akıllarına geldikçe moralleri bozulsun diye düşünüp korkunç bir plan yapmaya karar verdik. (Sayfa 19)

... Babaannem de sözünü tutmamıştı, yalnızdım. (Sayfa 6)

Tablo 4. 21. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Atasözleri	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Ava giden avlanır	25	1
Birlikten kuvvet doğar	99	1
İyi olacak hastanın doktor ayağına gelir	44	1
Korkunun ecele faydası yoktur	26	1
Sayılı gün çabuk geçer	24	1
Toplam		5

Tabloda, Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" adlı çocuk kitabında yer alan atasözlerinin kullanım sıklığı ve sayfa numaraları listelenmiştir. Atasözleri, kitapta az sayıda kullanılmış olup her biri yalnızca birer kez yer almıştır. "Ava giden avlanır" atasözü 25. sayfada, "Birlikten kuvvet doğar" atasözü 99. sayfada, "İyi olacak hastanın doktor ayağına gelir" 44. sayfada, "Korkunun ecele faydası yoktur" 26. sayfada ve "Sayılı gün çabuk geçer" atasözü ise 24. sayfada geçmektedir.

... Ava giderken avlanma daha çok yorar seni. (Sayfa 25)

... Birlikten kuvvet doğar derler ya bir anda küçük deniz kaplumbağaları yanyana dizildiler ve Buse'yi sırtlarına aldılar. (Sayfa 99)

... İyileşecek hastanın doktor ayağına gelirmiş. (Sayfa 44)

Tablo 4. 22. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

İkilemeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Sık sık	115, 127	2
Alaylı alaylı	33	1
Apar topar	54	1
Ara sıra	79	1

Ardı sıra	66	1
Bağırmiş çağırmiş	88	1
Bol bol	51	1
Büyüte büyüte	88	1
Cümle âlem	33	1
Duya duya	24	1
Düşünüp taşınıp	89	1
Er geç	7	1
Gerekli gereksiz	11	1
Gizli saklı	24	1
Görür görmez	91	1
Havadan sudan	47	1
Işıl ışıl	73	1
İsteğe isteye	5	1
Kara kara	44	1
Kem küm	51	1
Kıpır kıpır	78	1
Kolay kolay	41	1
Koşa koşa	45	1
Masal masal	68	1
Mışıl mışıl	63	1
Oldum olası	35	1
Pırlıl peril	125	1
Saç baş	9	1
Sağ salim	24	1
Sıkı sıkı	19	1

Tane tane	127	1
Tekrar tekrar	47	1
Uçsuz bucaksız	64	1
Uzun uzun	24	1
Vara vara	73	1
Yalvarıp yakarıp	24	1
Yavaş yavaş	27	1
Yer yemez	52	1
Toplam		39

Tablodaki verilere göre, Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" kitabında yer alan ikilemelerin kullanım sıklıkları incelendiğinde, yazarın belirli ikilemelere dikkat çekici bir biçimde yer verdiği görülmektedir. "Sık sık" ikilemesi, eserin 115. ve 127. sayfalarında 2 kez kullanılarak en sık tekrarlanan ikileme olmuştur. Diğer ikilemeler ise yalnızca birer kez kullanılmıştır. Bu ikilemeler arasında "alaylı alaylı", "ara sıra", "bağırılmış çağırılmış", "bol bol", "düşünüp taşınıp", "er geç", "gizli saklı", "görür görmez" gibi dil zenginliğini artıran ifadeler bulunmaktadır.

... "Uzak diyarlardan geldim.Artık yaşlandım sık sık yolculuk etmek beni yoruyor. " dedi. (Sayfa 115)

... Buse elini beline koymuş, alaylı alaylı arkamızdan gülüyordu. (Sayfa 33)

... Apar topar arabaya bindik. (Sayfa 54)

Tablo 4. 23. Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yansıma Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Gürültü	32	1
Kıkırdamak	47	1
Toplam		2

Tablodaki bulgular, Mustafa Yoğurtçu'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" adlı çocuk kitabında yer alan yansıma sözcükler üzerine odaklanmıştır. Kitapta, iki farklı yansıma sözcük kullanımı gözlemlenmiştir: "gürültü" ve "kıkırdamak". "Gürültü"

kelimesi 32. sayfada 1 kez, “kıkırdamak” kelimesi ise 47. sayfada 1 kez geçmektedir. Bu iki sözcüğün toplam kullanım sıklığının 2 olduğu görülmektedir.

... Sanırım kapalı spor salonunun etrafındaki kalabalığı ve gürültüyü fark edip neler döndüğünü anlamak için gelmişti. (Sayfa 32)

... Arabada durmadan kıkırdadık.(Sayfa 47)

Tablo 4. 24. Mustafa Yoğurtçu'nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Kalıp İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Canı sağ olsun.	73	1
Emir büyük yerden	53	1
Hoş bulduk (gördük)	13	1
Hoş geldiniz	123	1
Yiğidi öldür, hakkını yeme!	65	1
Zaman her derdin ilacı	51	1
Toplam		6

Tablo incelendiğinde “*Kıvırcık Salçalı Makarna*” kitabında toplamda 6 kalıp ifade yer almaktadır. Bu ifadeler, her biri yalnızca bir kez kullanılmıştır. “Canı sağ olsun” 73. sayfada, “Emir büyük yerden” 53. sayfada, “Hoş bulduk” ve “Hoş geldiniz” sırasıyla 13. ve 123. sayfalarda geçmiştir. Ayrıca, “Yiğidi öldür, hakkını yeme!” 65. sayfada ve “Zaman her derdin ilacı” 51. sayfada kullanılmıştır. Kalıp ifadelerin nadiren ve belirli olaylarda kullanılması, yazarın bu tür kalıplaşmış sözlerle eserin diline çeşitlilik ve derinlik katmayı tercih ettiğini göstermektedir.

... Gün güzeli, beylik de ne olur ki anamın canı sağ olsun, demiş. (Sayfa 73)

... Emir büyük yerdendi. (Sayfa 53)

...“hoşgeldin, bak sonunda başardın.“ (Sayfa 123)

Tablo 4. 25. Mustafa Yoğurtçu'nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Terimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
-----------------	-----------------	-----------------------------

Masal	7 (3), 8, 68 (3), 69, 72, 74, 75 (3), 76 (2), 79, 72 80 (4), 82 (3), 86 (6), 87 (3), 89 (3), 92 (5), 94, 95, 101 (3), 102 (4), 106 (2), 109 (2), 113, 114, 124 (5), 125 (6), 126, 128 (5)	
Deniz kaplumbağası	37 (2), 38 (6), 52, 63 (4), 64 (7), 65 (4), 66 (3), 67, 68, 71, 76, 85, 99 (3)	35
Çiçek	72, 74 (2), 75 (2), 88, 107 (5), 108 (2), 121, 125	15
Takım	78, 79 (9), 80 (2), 82 (2), 85	15
Köpek	43 (3), 44 (2), 46, 47 (3)	9
Voleybol	78 (4), 79 (3), 80, 86	9
Beylik	72, 73 (2), 75, 86, 91, 108	7
Maç	79 (4), 80, 81, 86	7
Karne	25 (3), 42 (2), 45	6
Ağaç	74, 107 (3), 108	5
Sayı	79 (4), 80	5
Şelale	76, 86, 99, 100	4
Hakem	94 (2)	2
İnternet	41, 42	2
Karabiber	127 (2)	2
Ördek	31, 33	2
Su topu	58 (2)	2
Baş	96	1
Bitki	72	1
Çeyrek final	79	1
Gol	32	1
İletişim	41	1
Kale	58	1

Kanun	15	1
Kara	86	1
Karbondioksit	22	1
Komutan	31	1
Litre	127	1
Melodi	41	1
Mikrop	58	1
Oyuncu	80	1
Öykü	7	1
Pas	58	1
Penaltı	28	1
Refleks	32	1
Roman	7	1
Saha	80	1
Slalom	94	1
Şiir	7	1
Şut	58	1
Takım	58	1
Taraftar	79	1
Top	80	1
Tuz	127	1
Yarı final	82	1
Zeka	33	1
Toplam		228

Tablo incelendiğinde, “Masal” terimi, toplamda 72 kez kullanılarak en fazla tekrarlanan terim olmuştur. Bu, eserin tematik olarak masallar üzerine yoğunlaştığını gösterir. “Deniz kaplumbağası” terimi ise 35 kez kullanılmış olup, eserde deniz yaşamı

veya doğayla ilgili unsurların vurgulandığını işaret etmektedir. “Çiçek” ve “takım” terimleri on beşer kez kullanılmış, bu da doğa ve spor gibi konuların sıkça işlendiğini göstermektedir. “Köpek” ve “voleybol” 9’ar kez kullanılırken, “beylik” ve “maç” yedişer kez yer almıştır, bu da eserde sosyal ve sportif aktivitelerin önemli yer tuttuğunu gösterir. “Karne”, “ağaç” ve “sayı” terimleri ise beşer kez kullanılarak, eğitim, doğa ve sayısal unsurların vurgulandığını ortaya koymaktadır. İncelenen eserde kullanılan terimlerin toplam sıklığının 228 olduğu görülmektedir. Bu terimlerin tekrar sıklığı, eserin tematik çeşitliliğini ve farklı konulara odaklanma eğilimini gözler önüne sermektedir.

... Babaannem ile aramızdaki en büyük bağı masallar kurdu. (Sayfa 7)

... Deniz kaplumbağaları ile kara kaplumbağaların yaşadıkları yer dışında en büyük farkı nedir? (Sayfa 37)

... Hekimler kadının hastalığını bilmişler bilmesine ama ilaç yapabilmeleri için Kaf Dağı’nın ardında nadiren bulunan bir çiçeğe ihtiyaçları varmış. (Sayfa 72)

Tablo 4. 26. Mustafa Yoğurtçu’nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

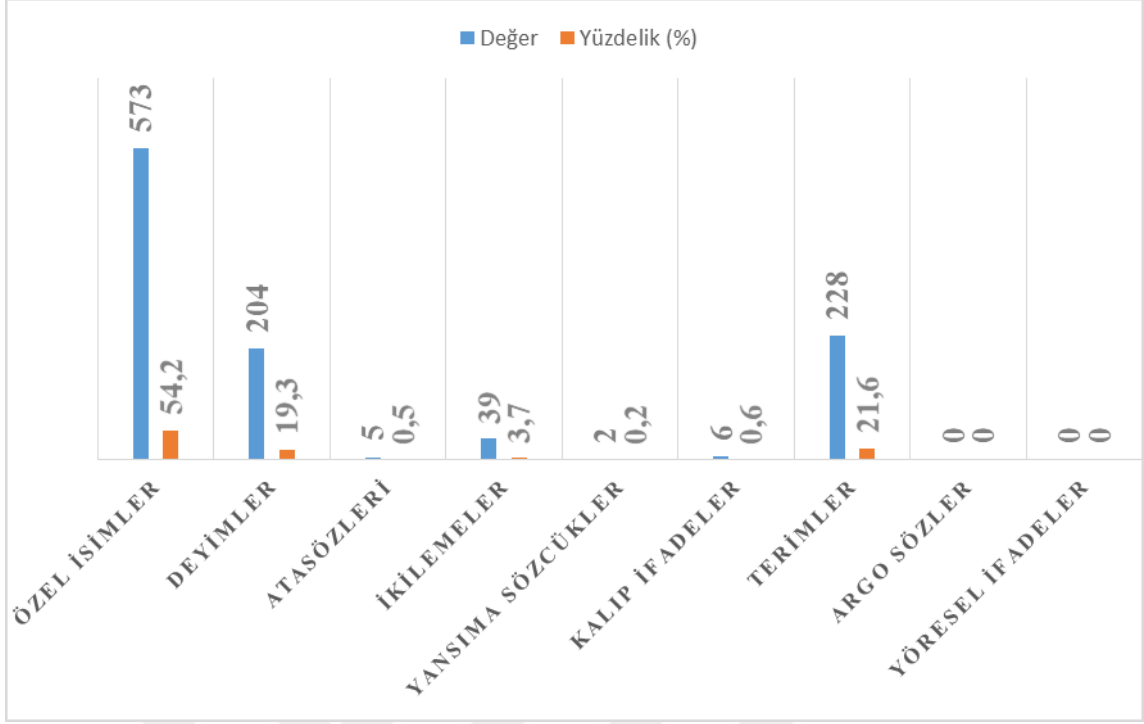
Argo Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu’nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında argo gözlemlere yer verilmemiştir.

Tablo 4. 27. Mustafa Yoğurtçu’nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yöresel İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu’nun “Kıvırcık Salçalı Makarna” adlı çocuk kitabında yöresel ifadelerle rastlanmamıştır.



Şekil 4. 3. Mustafa Yöğürtçü'nun "Kıvırcık Salçalı Makarna" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Şekil 4.3'te "Kıvırcık Salçalı Makarna" kitabında kullanılan dilsel unsurların çeşitliliği ortaya çıkmaktadır. Toplamda 1057 dilsel unsurun yer aldığı kitapta, en yüksek kullanım frekansına sahip unsur özel isimler olup, bunlar 573 (%54,2) kez geçmiştir. Kitapta deyimler de yoğun bir şekilde kullanılmış, toplamda 204 kez (%19,3) yer almıştır. Atasözleri ise yalnızca 5 kez (% 0,5) kullanılmıştır. İkilemeler 39 kez (%3,7), yansıma sözcükler ise oldukça sınırlı bir şekilde 2 kez (%0,2) yer almıştır. Kalıp ifadeler 6 kez (%0,6) kullanılırken, terimler 228 kez (%21,6) geçmiştir. Argo sözler ve yöresel ifadelere hiç yer verilmemiştir. Bu bulgular, kitabın dilinin zenginliğini ve çeşitli söz varlığı unsurlarına dayalı anlatım tarzını ortaya koymaktadır. Özel isimler ve deyimlerin sık kullanımı, yazarın karakter odaklı ve olayların etkili bir şekilde aktarımına yönelik bir dil tercih ettiğini göstermektedir. Diğer dil unsurlarının daha nadir kullanımı ise eserde tematik çeşitliliğe katkıda bulunmaktadır.

Tablo 4. 28. Mustafa Yöğürtçü'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Özel İsimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
--------------	----------	----------------------

Dozer	17, 18, 20 (4), 21 (4), 22 (5), 23, 24 (2), 25 (2), 26 (3), 28, 29 (6), 31, 35, 36 (3), 37 (4), 38, 39 (2), 40 (2), 42 (3), 43 (2), 45 (2), 48 (4), 49 (5), 51, 52 (2), 55 (8), 56 (6), 57 (4), 58, 59, 61 (2), 62 (3), 63 (5), 65 (5), 66 (2), 67, 68, 70, 71 (2), 72, 74, 76 (2), 78, 79, 81, 83, 84, 86, 87, 88, 94, 98, 103, 105, 110	122
Zeynep	8 (4), 9 (4), 11 (7), 12 (3), 13 (4), 14 (2), 32 (5), 33 (2), 34 (4), 35 (4), 48 (2), 49 (2), 51 (6), 52, 59, 64, 71, 83 (2), 84, 86, 95, 96 (4), 97, 98, 99 (3), 100 (3), 102 (3), 103 (3), 106 (8), 107 (4), 108 (8), 109 (9), 110 (7), 111 (9)	121
Barut	17, 18 (3), 20, 21 (2), 22 (2), 24, 26, 28 (4), 29, 31, 32, 35 (3), 36 (4), 37 (5), 39, 44, 47 (3), 48 (3), 52, 53 (2), 55, 57 (3), 58, 59 (2), 61, 63 (5), 64, 65 (3), 66 (2), 68, 70, 71 (2), 74 (6), 76, 77 (2), 78 (2), 79, 80 (5), 81 (2), 86, 87 (3), 88, 94, 103, 105, 110,	92
Badem	26, 28 (3), 29, 32 (2), 35, 36 (2), 37 (3), 43, 45, 47, 48 (3), 49, 51 (3), 52 (2), 53 (4), 55 (4), 56, 57, 58, 59, 61 (2), 64 (2), 65, 67, 68, 69 (4), 70 (2), 72, 74 (2), 78, 81, 83 (2), 84 (3), 86, 94, 96, 98 (2), 100 (4), 101, 102 (2), 103 (3), 105, 110,	77
İstanbul	52, 57 (2), 59, 64, 65, 66, 67 (4), 71, 74 (6), 74 (3), 78 (6), 79, 80 (2), 81, 83 (4), 84 (3), 86, 91 (4), 92, 93	45
Zeytin	8 (3), 9 (2), 12, 13, 17, 20, 21, 26, 32 (2), 33, 34, 37, 78, 95 (2), 100 (2), 102, 108 (2),	24
Maya	78 (4), 79, 80 (4), 81, 86 (2), 87 (3), 88, 94, 99, 103, 105, 110,	21
Köstük	37, 38 (2), 39 (3), 40 (2), 42 (3), 44, 47 (2), 54, 57, 58 (2), 97, 98,	20
Nazlı Hanım	95 (5), 96 (2), 97, 99 (3), 101 (2), 102 (2), 103, 105, 106 (2), 111	20

Kaniş	22, 23, 24 (4), 25, 26 (2)	9
Trabzon	84 (2), 86, 95 (2), 102 (3)	8
Çin	7, 59 (4), 61,	6
Tarık Hoca	11, 106, 108 (2), , 109, 110	6
KOF	35, 39, 44 (2)	4
Meram Ekspresi	67, 71, 72 (2)	4
Konya	74 (2), 78	3
Dakhund	16, 17	2
Fransa	23, 24	2
İstanbul Tren Garı	72, 74	2
Buldog	16,	1
Labrador Retriever	20,	1
Buldozer	20	1
Köpek Otelinden Firar	35	1
İzmir	64,	1
İzmir Tren Garı	71	1
Duman	76	1
Karadeniz	84,	1
Mert Bey	94	1
Gökmen Hava Yolları Halkla İlişkiler Müdüresi Nazlı	94	1
Nazlı	94	1
Toplam		599

Bu tablo, Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" adlı çocuk kitabında geçen özel isimleri ve bu isimlerin kullanım sıklığını göstermektedir. Kitapta en çok kullanılan özel isim "Dozer" olup, 122 kez tekrarlanmıştır. Bu isim, kitabın ana karakterlerinden biri olmalı ve olay örgüsünde merkezi bir rol oynuyor olabilir. "Zeynep" ismi ise 121 kez

kullanılarak ikinci sırada yer alıyor, bu da onun hikâyede önemli bir karakter olduğunu gösteriyor. Diğer öne çıkan isimler arasında “Barut” (92 kez), “Badem” (77 kez) ve “İstanbul” (45 kez) bulunmaktadır. Bu isimlerin sıkça tekrar edilmesi, karakterlerin veya mekanların hikâyede önemli bir yere sahip olduğunu gösterir. Toplamda, tabloda listelenen özel isimler 599 kez kullanılmıştır, bu da kitabın karakter zenginliği ve olay örgüsünün karmaşıklığı hakkında bilgi verir.

...“Benim adım Barut, şu horlayan doğal felaketin adı da Dozer.” (Sayfa 17)

... Mutfaktan gelen seslere bakılırsa benim ya da arkadaşım Zeynep hakkında konuşuluyordu. (Sayfa 8)

... Kaniş rahatlamıştı. “Ben de Badem, tanıştığımıza memnun oldum.” dedi. (Sayfa 26)

Tablo 4. 29. Mustafa Yoğurtçu’nun “Köpek Oteli” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Deyimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Fark etmek	11, 35, 40, 51, 62, 65, 72, 75, 97	9
Söz vermek	11, 33 (4), 80	6
Hak vermek	9, 28, 52, 87	4
Araya girmek	20, 66, 76 (2)	4
Başına hal gelmek	26,29, 48, 59, 70,98	6
Gözden kaybolmak	14, 34, 59, 91	4
Yol almak	49 (2), 59, 81	4
Hoşuna gitmek	9, 63, 64	3
Hava kararmak	59, 78, 79	3
Peşine takılmak	75, 84, 87	3
Peşini bırakmamak	58, 88, 96	3
Sözünü tutmak	32, 35 (2)	3
Tur atmak	29, 40, 111	3
Zarar vermek	39, 87, 118	3

Keyfini çıkarmak	116, 123	2
Ağız açık kalmak	53, 91	2
Aklı başına gelmek	31, 63	2
Başından geçmek	32, 118	2
Canı yanmak	28, 110	2
Çıt çıkarmamak	87, 111	2
Elini kolunu sallaya sallaya gezmek	44, 74	2
Fark etmez	77, 84	2
Geri çekilmek	66, 87	2
Geri dönmek	33, 119	2
İçi dışına çıkmak	7, 61	2
İyi etmek	24, 98	2
İyi gelmek	61, 125	2
Kaç para eder	69 (2)	2
Kendine gelmek	57, 61	2
Laf etmek	20, 25	2
Yol aramak	36, 65	2
Yoluna koymak	34, 71	2
Ters düşmek	81	1
Hava hoş (birine göre)	76	1
Haddini bildirmek	118	1
Hak vermek	11	1
Gözünü korkutmak (Birin)	20,	1
Ağız kulaklarına varmak	63	1
Aklına gelmek	75	1

Aklına takılmak	119	1
Altında kalmamak	25	1
Altüst olmak	109	1
Başından atmak	24	1
Basıp gitmek	77	1
Bir araya gelmek	66	1
Bir eli balda bir eli yağda	117	1
Boğazına dizilmek	25	1
Boşa çıkmak	106	1
Boynu bükük	11	1
Burun kıvırmak	39	1
Canını sıkmak	53	1
Ders vermek	70	1
Diş göstermek	20	1
Dişini sıkmak	17	1
Dünyaya gelmek	17	1
El ovuşturmak	12	1
Elde olmak	11	1
Elinden bir şey gelmemek	55	1
Elinden bir iş (şey) gelmemek	8	1
Gözleri fal taşı gibi açılmak	53	1
Göz göre göre	35	1
Göz göze gelmek	95	1
Göze görünmemek	126	1
Gözleri parlamak	108	1

Gözlerine inanmamamak	38	1
Gözün aydın	84	1
Haber vermek	81	1
Haberi olmak	106	1
Hak vermek	44	1
Haklı çıkmak	59	1
İçi kararmak	59	1
İğne ile kuyu kazmak	52	1
İyi gitmek	33	1
Kendini bilmek	52	1
Keyfi gelmek	109	1
Kilo almak	117	1
Kısa kesmek	83	1
Kıyametler koparmak	11	1
Korktuğu başına gelmek	18	1
Köşe kapmaca oynamak	72	1
Kulak kabartmak	79	1
Meydana gelmek	64	1
Mola vermek	109	1
Nefes nefese (gelmek)	89	1
Nöbet tutmak	48	1
Ödü kopmak (patlamak)	70	1
Para etmemek	68	1
Rengi atmak	37	1
Sarmaş dolaş olmak	47	1

Tuzak kurmak	70	1
Uyku çekmek	21	1
Uykuya dalmak	15	1
Üzerine yürümek	70	1
Yerinde duramamak	111	1
Yola çıkmak	78	1
Yolunu kesmek	91	1
Yüreği ağzına gelmek	93	1
Yüzü gülmek	92	1
Toplam		147

Tabloda yer alan deyimlerden “Fark etmek” toplam 9 kez kullanılmış olup 11, 35, 40, 51, 62, 65, 72, 75 ve 97. sayfalarda geçmektedir. Altı kez kullanılan “Söz vermek” 11, 33 (4) ve 80. sayfalarda geçerken, “hak vermek” ise dört kez 9, 28, 52 ve 87. sayfalarda geçmiştir. Ayrıca, “Araya girmek” (20, 66, 76 (2)), “Başına hal gelmek” (26, 48, 59, 70), ve “Gözden kaybolmak” (14, 34, 59, 91) gibi deyimler de dört kez kullanılmıştır. Tabloda, bu deyimlerin kullanım sıklıkları, karakterlerin eylemleri ve olaylar arasındaki ilişkileri vurgulayan bir düzende sunulmaktadır.

... Takımın koçu Tarık Hoca bunu fark etmiş olacak ki benim bile maçı izlememe izin veriyordu. (Sayfa 11)

... Bu kez söz verdiler. (Sayfa 11)

... yoğun çalıştıkları için herkes onlara hak vermeli ve hiçbir şeye itiraz edilmemeliydi. (Sayfa 9)

Tablo 4. 30. Mustafa Yoğurtçu'nun “Köpek Oteli” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Atasözleri	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Aç köpek oynamaz.	26	1
Akılsız köpeğin cezasını ayaklar çeker	59	1
Alışmış köpek, kudurmuş köpekten beterdir.	25	1

Alma mazlum köpeğin ahını, çıkar aheste aheste.	98	1
Bir patinin nesi var, iki patinin sesi var.	38	1
Bozacı köpeğin şahidi şıracı köpek.	22	1
Denize düşen köpek yılanı sarılır.	66	1
Erken kalkan köpek yol alır.	49	1
Hayvan koklaşa koklaşa, insan konuşa konuşa	20	1
Hayvan, hayvanın külüne muhtaçtır.	21	1
Her köpek, kendi çöplüğünde havlar.	65	1
Kaçan köpek büyük olur.	45	1
Köpek dilimi eşek arısı soksun.	25	1
Köpek umduğunu değil bulduğunu yer.	86	1
Ölmüş köpek kurttan mı korkar	76	1
Son gülen köpek iyi güler.	28	1
Toplam		16

Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" adlı toplam 16 farklı atasözü kullanılmıştır ve her bir atasözü 1 kez geçmektedir. Bu durum, yazarın atasözlerini seçici ve etkili bir şekilde kullandığını göstermektedir. Atasözleri, hikâyenin farklı bölümlerinde stratejik olarak yerleştirilerek anlatıma derinlik ve kültürel zenginlik katmıştır. Örneğin, "Erken kalkan köpek yol alır" ve "Denize düşen köpek yılanı sarılır" gibi atasözleri, olayların akışına uygun olarak karakterlerin deneyimlerini ve duygularını yansıtmak için kullanılmıştır. Köpek Oteli adlı çocuk kitabında intak sanatı yapılmış ve kitap kahramanı olan hayvanlar konuşturulmuştur. Bu nedenle kitaptan alınan cümleler doğrudan alıntılama olduğu için değiştirilme yapılmamıştır.

... Hem ne demişler, "AÇ KÖPEK OYNAMAZ." dedi. (Sayfa 26)

... İlk konuşan Dozer oldu: "Ne demişler, akılsız köpeğin cezasını ayakları çeker. Çin'den geriye nasıl döneceğiz?"... (Sayfa 59)

... Dozer de yaptığı hatanın farkındaydı. "Huy şu köpek dilimi eşek arısı soksun! Ben böyleyim işte ne demişler, alışmış köpek kudurmuş köpekten beterdir." diye karşılık verdi. (Sayfa 25)

Tablo 4. 31. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

İkilemeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Sık sık	88, 116, 118	3
Ara sıra	40, 97	2
Bir iki	25, 40	2
Mırıl mırıl	21 (2)	2
Açılır açılmaz	22	1
Aheste aheste	98	1
Apar topar	12	1
Ardı ardına	109	1
Ballandıra ballandıra	71	1
Biter bitmez	37	1
Gizli gizli	39	1
Hızlı hızlı	13	1
İlmik ilmik	57	1
İstemeye istemeye	26	1
Karı koca	8	1
Koca koca	52	1
Koklaşa koklaşa	18	1
Konuşa konuşa	18	1
Mışıl mışıl	15	1
Miskin miskin	34	1
Nefes nefese	89	1
Olup olmamak	83	1

Sallaya sallaya	74	1
Sarmaş dolaş	47	1
Sıkış tıkış	90	1
Sora sora	71	1
Sürükleye sürükleye	69	1
Şaşkın şaşkın	100	1
Teker taker	86	1
Uçsuz bucaksız	63	1
Uslu uslu	69	1
Uzun uzun	57	1
Üst üste	109	1
Yan yana	92	1
Yavaş yavaş	26	1
Yiyip içmek	59	1
Zar zor	69	1
Toplam		21

Eserde toplam 38 farklı ikileme tespit edilmiş olup, bu ikilemeler toplamda 21 kez kullanılmıştır. En sık kullanılan ikileme “sık sık” olup, 3 farklı sayfada toplam 3 kez geçmiştir. Bunu “ara sıra”, “bir iki” ve “mırıl mırıl” ikilemeleri takip etmekte, her biri 2 kez kullanılmaktadır. Diğer ikilemeler ise 1 kez geçmektedir. İkilemeler, metinde dilin akıcılığını ve anlatımın canlılığını arttırmak için etkin bir şekilde kullanılmıştır. Özellikle duyguları, hareketleri ve durumları betimlemek amacıyla seçilen ikilemeler, okuyucunun hayal gücünü desteklemektedir.

... Sık sık arkalarına dönüp onları takip ediyor muyuz diye bakıyorlardı. (Sayfa 88)

... Ara sıra da yokluğumuz fark edilmesin diye dışarı çıkıp bir iki tur atıyorduk. (Sayfa 40)

... Altta kalmamak için bir iki laf edeyim dedim ama elime yüzüme bulaştırdım. (Sayfa 25)

Tablo 4. 32. Mustafa Yoğurtçu'nun “Köpek Oteli” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yansıma Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Horlamak	15 (2), 16, 17, 18, 21 (5), 43	11
Horlama	16, 18 (3), 48	5
Hoş	27 (2), 28, 62, 100	5
Gürültü	33, 43, 107	3
Havlamak	2, 65, 95	3
Havlama	39, 67	2
Mırıl mırıl s.21	21 (2)	2
Fısıldaşma	66	1
Hırlamak	70	1
Mırıltı	22	1
Pist	66	1
Toplam		35

“Köpek Oteli” kitabında 11 farklı yansıma sözcük tespit edilmiş olup, bu sözcükler toplamda 36 kez kullanılmıştır. Yansıma sözcüklerin en sık kullanılanı “horlamak” olup, bu sözcük metin içerisinde 11 kez tekrarlanmıştır. Diğer yansıma sözcükler arasında “horlama” ve “hoş” sözcükleri dikkat çekmekte, her biri 5 kez kullanılmıştır. Yansıma sözcüklerin bu denli yoğun kullanımı, eserin sesli betimlemeler yoluyla okuyucunun zihninde canlı bir anlatı oluşturma amacına hizmet ettiğini göstermektedir. Bu bağlamda, yansıma sözcüklerin tekrar sıklığı, yazarın anlatıyı zenginleştirmek ve okuyucuya daha etkileyici bir deneyim sunmak amacıyla bu dilsel unsurları etkin bir şekilde kullandığını ortaya koymaktadır.

... Kafamı sağa çevirdiğimde bu korkunç sesin yan kafesteki horlayan bir köpektен geldiğini gördüm. Dehşete kapılmıştım! Bir köpek nasıl olurdu da bu kadar gürültülü horlayabilirdi? (Sayfa 15)

... Anlam veremediğimiz tek bir kelime vardır: “Hoş!”. (Sayfa 27)

... Tahtanın kırılmasıyla bir gürültü koptu. (Sayfa 43)

Tablo 4. 33. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Otel" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Kalıp İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Hoş geldiniz	17, 20, 37, 84	4
Aman ne demezsin	17	1
B plâni	44	1
Buralar bizden sorulur	17	1
Toplam		7

Tabloda yer alan kalıp ifadeler, kullanım sıklıklarına göre düzenlenmiştir. En sık kullanılan kalıp ifade "Hoş geldiniz" olup toplam dört kez tekrarlanmıştır. Bu ifade 17, 20, 37 ve 84. sayfalarda yer almaktadır. Diğer kalıp ifadeler ise yalnızca birer kez kullanılmıştır. "Aman ne demezsin" ifadesi 17. sayfada, "B plâni" ifadesi 44. sayfada, "Buralar bizden sorulur" ifadesi ise 17. sayfada geçmektedir. Toplamda üç farklı kalıp ifade kullanılmış olup bu ifadeler eserde sınırlı sayıda yer almıştır. Bu sınırlı kullanım, yazarın dilin özgünlüğünü koruma ve karakterlerin belirli duygusal veya sosyal durumlarını vurgulama amacını yansıtmaktadır.

... Solumdaki Dakhund, "Köpek oteline hoş geldiniz, tatiliniz asıl şimdi başlıyor." dedi. (Sayfa 17)

... Ben ise gülümseyip, " Aman ne demezsin, ne tatil ne tatil..." diye karşılık verdim. (Sayfa 17)

... B planına geçmiştik. (Sayfa 44)

Tablo 4. 34. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Otel" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Terimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Köpek	7, 8 (2), 9, 12 (3), 15 (3), 16 (3), 17 (2), 20 (4), 21, 22 (2), 24, 25 (2), 26, 27 (3), 28 (3), 31 (2), 34, 35, 36 (2), 38 (2), 39 (4), 43, 45 (3), 47, 49, 51 (2), 52 (2), 53, 56, 59 (2), 65 (3), 66, 67, 68, 69 (2), 70 (5), 71, 74 (3), 75 (4), 76 (11), 77 (7), 78 (2), 80, 81, 86 (2), 87, 90 (3), 91 (3), 92, 95 (4), 96,	141

	100 (2), 101 (2), 105, 106, 111, 115, 118 (5), 119 (2), 120, 121 (3), 124 (2), 125 (3), 126	
Taraftar	86, 87 (2), 88 (2), 89 (2), 90 (6), 91 (2), 92, 93, 94 (2), 95 (3), 96 (3), 99, 101 (2), 102 (3), 105 (2), 106 (2), 107 (3), 108 (2), 109, 111, 118, 120 (2), 121 (2), 122	48
Maç	9, 11 (6), 14, 33 (3), 83, 84, 86 (3), 96 (2), 98, 99 (2), 102, 105, 106 (4), 107, 108, 109 (2), 110, 111, 115, 116 (2), 117, 122	38
Köstebek	37 (3), 38, 40, 42 (3), 44 (3), 47 (3), 54, 57, 58, 97, 98, 101, 102, 103 (2), 105 (2), 106, 111, 124, 125 (2)	30
Gemi	7, 52, 54 (2), 55, 56 (6), 57 (5), 58 (4), 59 (2), 60, 62 (2), 63 (2)	27
Kedi	65, 66 (7), 67 (5), 68, 69, 70 (2), 71 (3), 72, 75, 83, 84 (2)	25
Takım	9, 11, 84, 86, 87, 106, 109 (4), 110, 111, 112 (8)	20
Filika	58, 60 (5), 61 (2), 62 (4), 63 (5), 98	18
Top	109, 110 (4), 111 (5)	10
Top	11, 33, 109, 110, 111 (5)	9
Ağaç	31, 32, 36 (2), 44 (2)	6
Basketbol	9 (2), 11, 86, 105, 122	6
<i>Stat</i>	86 (6),	6
Tayfa	59 (2), 62 (2), 63, 98	6
Çember	11, 33, 111 (3)	5
<i>Sayı</i>	109 (4), 111	5
Fırtına	7, 61 (3)	4
<i>Pota</i>	109 (2), 110 (2)	4
Tribün	109, 110 (3)	4
Basket	11, 109, 116	3
Final	9, 11, 33	3
Kuş	70, 71, 93	3
<i>Şirket</i>	9, 101, 119	3
Tekne	62 (2), 63	3

Cümle	33 (2)	2
Çim	75, 83	2
Hakem	109, 110	2
Harita	40 (2)	2
Koç	11, 106	2
Masal	118, 126	2
<i>Saha</i>	107, 111	2
Avukat	8	1
Balık	22	1
Balık	67	1
Boyun	34	1
Eşek arısı	25	1
Fare	37	1
Futbol	86	1
Güvercin	64	1
İnternet	121	1
Karınca	37	1
Mola	109	1
Pire	11	1
Santimetre	18	1
Tavuk	22	1
Turnuva	9	1
Toplam		456

“Köpek Oteli” kitabında 456 terim tespit edilmiştir, bu terimler arasında en sık kullanılan terim “köpek” olup, bu kelime 141 kez tekrar edilmiştir. Bu durum, eserin tematik odak noktasını doğrudan yansıtarak, kitabın dilsel yapısının temelini oluşturduğunu göstermektedir. Ayrıca “tarafdar” terimi 48 kez, “maç” terimi ise 38 kez

kullanılmıştır. “köstebek” terimi 30 kez, “gemi” terimi 27 kez ve “kedi” terimi 25 kez kullanılırken “takım”, “filika” ve “top” gibi terimlerin de sırasıyla 20, 18 ve 10 kez kullanılması, hikâyede çeşitli temaların ve olayların zengin bir şekilde işlendiğini göstermektedir.

... Oysaki üç gün önce her köpek gibi benim de normal bir hayatım vardı. (Sayfa 7)

... Taraftarlar uzun kuyruklar oluşturmuş, teker teker Stada giriyorlardı. (Sayfa 86)

“Bu söylediklerinizi tek bir şartla kabul ederim. Eğer basketbol turnuvasında takımımız finale kalırsa, ikinizde maça geleceksiniz!” (sayfa 9)

Tablo 4. 35. Mustafa Yoğurtçu'nun “Köpek Oteli” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Argo Sözler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Kafayı yemek	32	1
Postu deldirmek	47	1
Toplam		2

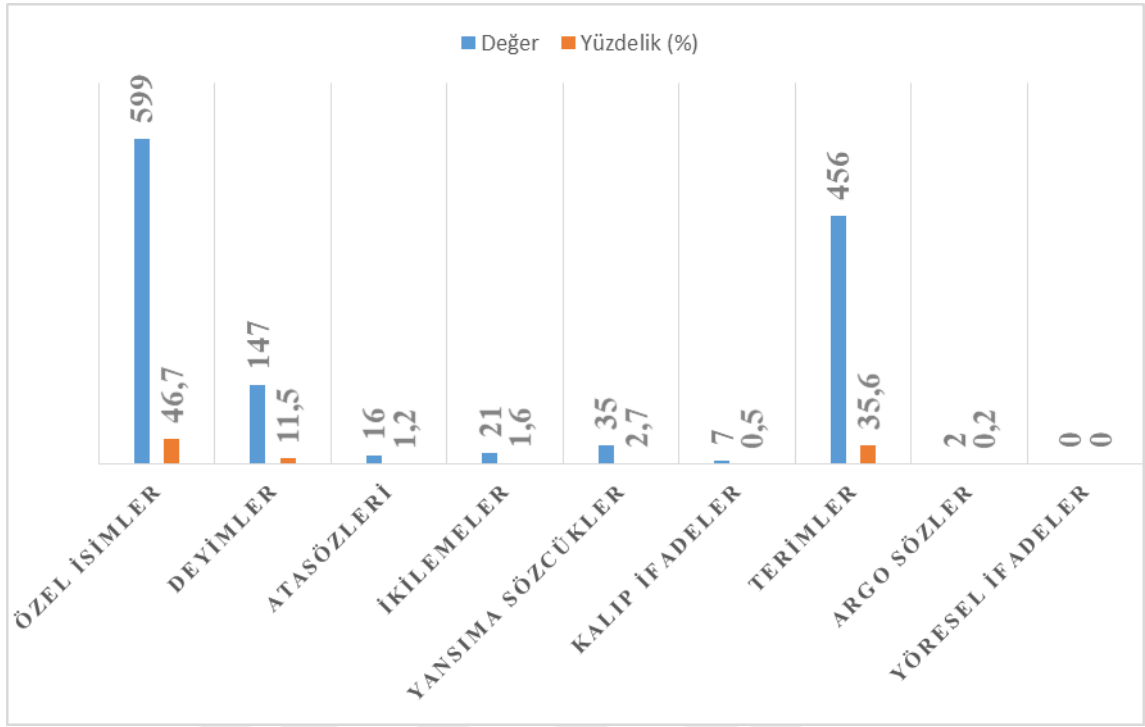
Kitapta yalnızca 2 argo ifade tespit edilmiştir: “kafayı yemek” ve “postu deldirmek”, her biri 1 kez kullanılmıştır.

... “ Seninle konuşmam lazım Zeytin, yoksa kafayı yiyeceğim.” dedi (Sayfa 32)

Tablo 4. 36. Mustafa Yoğurtçu'nun “Köpek Oteli” Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Yöresel İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu'nun “Köpek Oteli” Çocuk Kitabında yöresel ifadelere yer verilmemiştir



Şekil 4. 4. Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" Çocuk Kitabında Söz Varlığı Unsurları

Şekil 4.4'te Mustafa Yoğurtçu'nun "Köpek Oteli" adlı çocuk kitabında kullanılan dilsel unsurların çeşitleri ve kullanım sıklıkları detaylandırılmıştır. Tabloda en sık kullanılan söz varlığı unsuru, toplam 599 kez (%46,7) geçen "Özel İsimler"dir. Bunu 456 kez (%35,6) kullanılan "Terimler" takip etmektedir. "Deyimler" 147 kez (%11,5), "Yansıma Sözcükler" 35 kez (%2,7), "İkilemeler" 21 kez (%1,6), "Atasözleri" ise 16 kez (%1,2) kullanılmaktadır. "Kalıp İfadeler" toplamda 7 kez (%0,5), "Argo Sözcükler" 2 (%0,2) kez geçerken, "Yöresel İfadeler" eserde hiç kullanılmamıştır. Bu söz varlığı unsurları toplamda 1.283 kez tekrarlanmıştır ve eserin dilsel zenginliğini, farklı anlatım biçimlerinin dengeli bir şekilde kullanıldığını göstermektedir. Tabloda en yoğun kullanılan unsurlar özel isimler ve terimler olup, bu kullanım eserin tematik ve karakter odaklı bir yapıya sahip olduğunu işaret etmektedir.

Tablo 4. 37. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Özel İsimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
--------------	----------	----------------------

Pembe Yanak Ailesi	(K1) 7, 8, 10, 19 (4), 20 (K2) 7, 10 (2), 15 (3), 17, 20 (2) (K3) 7, 8, 10, 16 (2), 18, 20 (K4) 7, 8 (2), 16, 17, 18 (K5) 7, 8, 15, 20	34
Gökçe	(K1) 11 (2), 12 (K3) 12, 13 (K5) 8, 10 (3), 11, 15, 16, 17 (2), 19	15
Şirin	(K1) 6, 11 (4), 12 (2) (K2) 6 (K3) 6 (K4) 6 (K5) 6, 8, 16, 17, 19	15
Kıpır	(K3) 13 (2), 14, 15, 16 (5), 18 (2), 20	12
Pembe Yanak Gökçe	(K2) 19 (K3) 10 (3), 13 (K5) 8 (2), 10, 12, 15, 19 (2)	12
Anne Pembe Yanak	(K3) 13 (2), 14 (2), 16 (3), 18, 20 (K4) 10 (K5) 14	11
Baba Pembe Yanak	(K1) 17 (K2) 15, 16, 17 (K4) 10, 11, 13 (2), 16 (2), 18	11
Pembe Yanak Zehra	(K1) 10, 11 (2), 12 (3), 17 (K3) 10 (3), 12	11
Meraklı	(K1)17, 19 (7)	8
Zehra	(K1) 11, 15, 17, 19 (K3) 12, 13 (2)	7
Pembe Yanaklar	(K1) 6 (K2) 6 (K3) 6 (K4) 6 (K5) 6	5
Obur	(K5) 17	1
Pembe Yanak Şirin	(K5) 13	1
Toplam		143

Bu tabloda Mustafa Yoğurtçu'nun "Pembe Yanak Ailesi" çocuk kitaplarında kullanılan özel isimlerin sayfa numaralarına göre dağılımı ve kullanım sıklığı incelenmektedir. Kitaplarda en sık kullanılan isimlerin "Pembe Yanak ailesi" olduğunu, toplamda 34 kez geçtiğini göstermektedir. Diğer isimler arasında "Gökçe" ve "Şirin" gibi karakterler de öne çıkmakta olup, her biri 15 kez kullanılmıştır. Bu bulgular,

hikâyede hangi karakterlerin ön planda olduğunu ve anlatının bu karakterler etrafında şekillendiğini ortaya koymaktadır.

“Pembe Yanak ailesinin önemli bir sırrı vardı: SÜPER GÜÇleri.”
(K1,K2,K3,K4,K5 Sayfa:7)

“Pembe Yanak ailesi, sonbahar mevsiminde evlerinin bahçesinde vakit geçirmeyi severdi.” (K1,K2,K3,K4,K5 Sayfa:8)

“Pembe Yanak Zehra ve Gökçe3 kedileri Şirin’den yardım istedi. (K1 Sayfa:11)

Tablo 4. 38. Mustafa Yoğurtçu’nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Deyimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Üstesinden gelmek	(K1) 7 (K2) 7 (K3) 7 (K4) 7 (K5) 7	5
Göç etmek	(K1) 16 (2), 17, 19	4
Haber vermek	(K2) 15 (K4) 13, 17	3
Gözden kaybolmak	(K1) 19 (K3) 19	2
Aklına gelmek	(K5) 14	1
Fark etmek	(K3) 12	1
Göz dikmek	(K1) 12	1
Hak vermek	(K5) 11	1
Olan biten	(K2) 15	1
Ortaya çıkmak	(K2) 10 (K5) 12	2
Pes demek	(K5) 17	1
Peşine düşmek	(K1) 11	1
Peşine takılmak	(K1) 11	1
Tadını çıkarmak	(K1) 10	1

Tur atmak	(K3) 18	1
Tuzak kurmak	(K2) 15	1
Uykusu gelmek	(K5) 19	1
Uykuya dalmak	(K5) 19	1
Yerine getirmek	(K5) 11	1
Yol açmak	(K4) 16	1
Toplam		31

Bu tablo aynı serideki kitaplarda yer alan deyimlerin kullanımını analiz etmektedir. Toplam 31 kez kullanılan deyimler arasında en sık tekrar eden “Üstesinden gelmek” deyimini olup, beş kitapta da yer almıştır. Bu, kitaplarda karşılaşılan zorlukların aşılması temasının yaygın olduğunu göstermektedir. Diğer deyimler daha az sıklıkla kullanılmış olup, bu da deyimlerin anlatımı zenginleştirmek için seçici bir şekilde kullanıldığını işaret etmektedir.

“Pekmezin verdiği süper güç sayesinde üstesinden gelemeyecekleri sorun yoktu.” (K1,K2,K3,K4,K5 Sayfa:7)

“kırlangıçlar göçmen kuşlardı. Şimdiye kadar çoktan sıcak ülkelere göç etmesi gerekiyordu.” (K1 Sayfa:16)

“Yetkili kişilere haber verip beklemeye başladılar.” (K2 Sayfa:15)

Tablo 4. 39. Mustafa Yoğurtçu’nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Atasözleri	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Mustafa Yoğurtçu’nun Pembe Yanak Ailesi adlı çocuk Kitabında atasözüne rastlanmamıştır. Bu, kitapların hedef kitlesi olan çocuklar için basit ve anlaşılır bir dil kullanımına odaklanıldığını düşündürülebilir. Atasözlerinin kullanılmaması, anlatımın doğrudan ve kolay anlaşılabilir olmasına önem verildiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 4. 40. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

İkilemeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Olup biten	(K2) 15 (K5) 16	2
Yavaş yavaş	(K1) 15 (K2) 10	2
Cıvıl cıvıl	(K4) 8	1
Kendi kendine	(K5) 10	1
Kıpır kıpır	(K3) 13	1
Pisi pisi	(K5) 16	1
Şaşkın şaşkın	(K5) 13	1
Toplam		9

Bu tablo kitaplarda kullanılan ikilemeleri ve bunların sıklığını incelemektedir. Toplamda 9 kez kullanılan ikilemeler arasında “Olup biten” ve “Yavaş yavaş” ikilemeleri öne çıkmaktadır. İkilemeler, metinlerde ritmik bir dil oluşturmak ve anlatımı daha canlı hale getirmek için kullanılmıştır. Bu tür ifadeler, özellikle çocukların dikkatini çekmek ve hikâyeye ritim kazandırmak amacıyla tercih edilmiş olabilir.

“olup biteni anlattı. “ (K2 Sayfa:15)

“Çünkü doğanın yavaş yavaş bozulmasına çok üzülüyorlardı.” (K2 Sayfa:10)

“Cıvıl cıvıl bir ilkbahar günüydü.” (K4 Sayfa:8)

Tablo 4. 41. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Yansıma Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Miyavlamak	(K1) 11, 12 (K5) 10	3
Cıvıltı	(K1) 10	1
Pisi pisi	(K5) 16	1
Toplam		5

Bu tablo yansıma sözcüklerin kitaplarda kullanımını ele almaktadır. “Miyavlamak” sözcüğü 3 kez kullanılarak öne çıkarken, diğer yansıma sözcükler çok

daha az yer bulmuştur. Toplamda sadece 5 kez kullanılmış olan yansıma sözcükler, metinlerde seslerin taklit edilmesi yoluyla anlatımın zenginleştirilmesine katkıda bulunmuştur, ancak bu tür sözcüklerin sınırlı sayıda kullanılması, anlatımın sade bir dilde kalmasına yönelik bir tercih olarak değerlendirilebilir.

“Kedi, kısık bir sesle miyavladı. “ (K5 Sayfa:10)

“Kuş cıvıltıları yerini rüzgar sesine bırakmıştı.” (K1 Sayfa:10)

“Gökçe kediciğe , “Gel pisi pisi...” diye seslendi.” (K5 Sayfa:16)

Tablo 4. 42. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Kalıp İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Hoşça kalmak	K (1) 19 K (2) 18	2
Yardım istemek	K (1) 11	1
Gel pisi pisi	K (5) 16	1
Toplam		4

Bu tablo kitaplarda yer alan kalıp ifadeleri ve bunların kullanım sıklığını incelemektedir. Toplamda 4 kez kullanılan bu ifadeler, anlatımda belirli durumları veya duyguları ifade etmek için kullanılmıştır. “Hoşça kalmak” ifadesi iki kez kullanılarak bu kategoride öne çıkmaktadır. Kalıp ifadeler, özellikle belirli duygusal durumları vurgulamak için seçilmiş olabilir.

“Pembe Yanak Zehra ve Gökçe, kedileri Şirin'den yardım istedi.” (K1 Sayfa:11)

“ “Hoşça kalın! “ der gibi kanatlarını salladı.” (K1 Sayfa:19)

“Gökçe kediciğe , “Gel pisi pisi...” diye seslendi.” (K5 Sayfa:16)

Tablo 4. 43. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Terimler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Kedi	K (1) 6, 11 K (2) 6 K (3) 6 K (4) 6 K (5) 6, 8, (5), 10 (9), 11 (3), 12, 13 (2), 14 (2), 16, 17 (3), 19 (3), 24	36

Kırlangıç	K (1) 15 (2), 16 (2), 17 (11), 19	16
Dere	K (4) 8 (5), 11, 16 (3), 17 (2), 18, 23	13
Sonbahar	K (1) 7, 8, 10, 22 K (2) 7 K (3) 7 K (4) 7 K (5) 7	8
Deniz kaplumbağası	K (3) 12 (2), 13 (4), 15	7
Çınar	K (1) 11, 12 (2), 13, 15, 17	6
İlkbahar	K (1) 7 K (2) 7 K (3) 7 K (4) 7, 8 K (5) 7	6
Kuş	K (1) 10 (2), 16, 17, 21, 24	6
Yaz	K (1) 7 K (2) 7, 8 K (3) 7 K (4) 7 K (5) 7	6
Alerji	K (1) 7 K (2) 7 K (3) 7 K (4) 7 K (5) 7	5
Kış	K (1) 7 K (2) 7 K (3) 7 K (4) 7 K (5) 7	5
Ot	K (4) 11 (3), 13, 14	5
Deniz	K (3) 10 (2), 13, 16	4
Yaprak	K (1) 8, 10, 12, 23	4
Hayvan	K (2) 17, 20, 22	3
Ağaç	K (1) 8, 13	2
Arı	K (4) 8	1
Armut	K (2) 19	1

Bitki	K (2) 17	1
Böğürtlen	K (2) 19	1
Çam	K (4) 10	1
Elma	K (2) 19	1
Gövde	K (1) 13	1
Kelebek	K (4) 8	1
Millî sporcu	K (4) 13	1
Toplam		141

Bu tablo Mustafa Yoğurtçu'nun “Pembe Yanak Ailesi” çocuk kitaplarında kullanılan terimlerin dağılımını ve kullanım sıklığını detaylı bir şekilde incelemektedir. Bu tablo, kitaplarda yer alan terimlerin nasıl ve ne sıklıkta kullanıldığını göstererek, metinlerin dilsel yapısı ve tematik içeriği hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Tablodaki en dikkat çekici terim “kedi” olup, toplamda 36 kez kullanılmıştır. Bu yüksek kullanım sıklığı, hikâyelerde kedilerin önemli bir yere sahip olduğunu ve çocuklara hayvanlarla ilgili bilgi ve duygusal bağ kurma açısından önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Ayrıca, “kırlangıç” terimi 16 kez, “dere” terimi ise 13 kez kullanılarak öne çıkan diğer terimler arasında yer almaktadır. Bu terimlerin sık kullanımı, doğa ve çevre unsurlarının hikâyelerde yoğun bir şekilde işlendiğini ve çocuklara doğayla ilgili kavramların öğretildiğini işaret etmektedir. “Sonbahar”, “ilkbahar”, “yaz” ve “kış” gibi mevsimlere dair terimler de sıklıkla kullanılmış olup bu durum, hikâyelerin mevsimsel döngülerle zenginleştirildiğini ve çocuklara zamanın geçişi, doğanın değişimi gibi kavramların aktarıldığını göstermektedir. “Deniz kaplumbağası” gibi daha spesifik terimler ise 7 kez kullanılmış olup, bu tür detaylı terimlerin çocukların çevresel farkındalığını artırmak için hikâyelerde yer bulduğu anlaşılmaktadır. Diğer terimler arasında “çınar”, “kuş”, “ot” ve “deniz” gibi doğa unsurlarını temsil eden kelimeler bulunmakta ve bu terimler de kitaplarda anlamlı bir yer tutmaktadır. Örneğin, “çınar” 6 kez, “kuş” ise 6 kez kullanılmıştır. Bu tür terimlerin kullanım sıklığı, çocuklara doğanın zenginliğini ve çeşitliliğini öğretme amacı taşıdığı şeklinde yorumlanabilir.

“Hatta kedileri Şirin bile pembe yanaklıydı.” (K1,K2,K3,K4,K5 Sayfa:6)

“Dalda küçük bir kırlangıç vardı. Ses bu küçük kırlangıçtan geliyordu.” (K1 Sayfa:15)

“Piknik yaptıkları ormanın içinde bir dere akardı.” (K4 Sayfa:8)

Tablo 4. 44. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

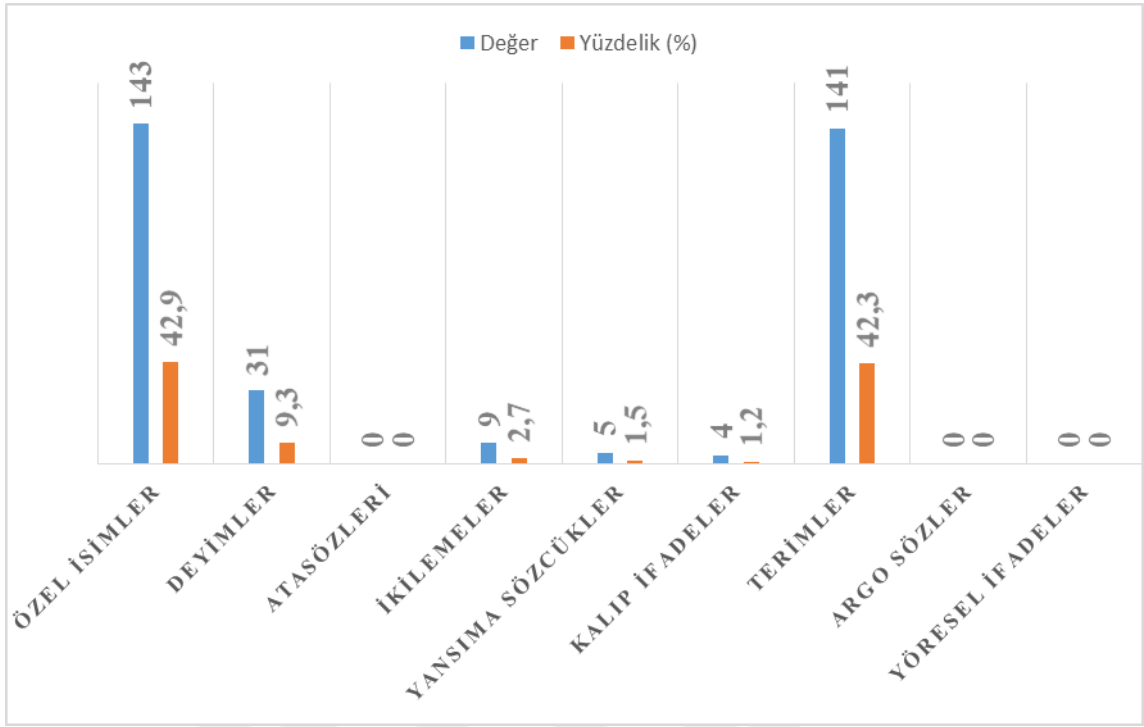
Argo Sözcükler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

Bu tablo “Pembe Yanak Ailesi” kitaplarında argo sözcüklere yer verilmediğini göstermektedir. Bu, çocuk edebiyatında uygun ve temiz bir dil kullanımına özen gösterildiğinin bir göstergesidir. Argo sözcüklerin kullanılmaması, çocukların gelişimlerine uygun bir dil yapısının korunmasını şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4. 45. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Yöresel İfadeler	Sayfa No	Kullanım Sıklığı (f)
Toplam		0

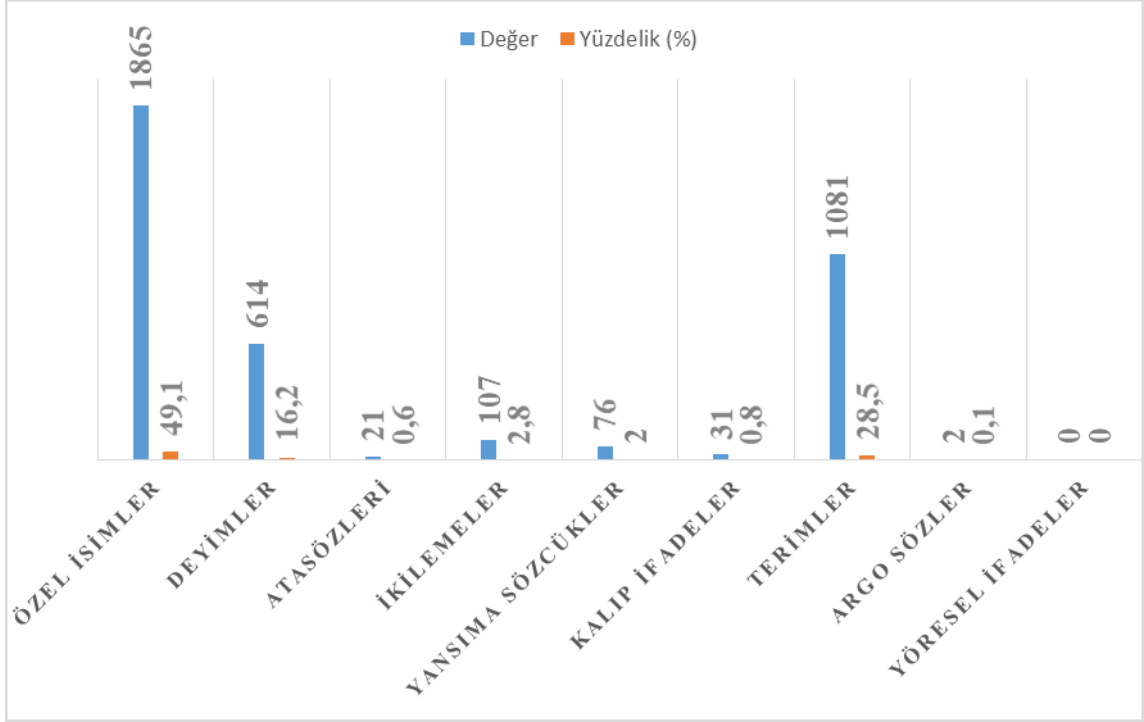
Bu tablo kitaplarda yöresel ifadeler yer verilmediğini ortaya koymaktadır. Bu durum, hikâyelerin daha geniş bir kitle tarafından anlaşılabilir ve evrensel nitelikte olmasına yönelik bir tercih olarak değerlendirilebilir. Yöresel ifadelerin kullanılmaması, dilin bölgesel sınırların ötesinde, geniş bir okuyucu kitlesine hitap etme amacı taşıdığını göstermektedir.



Şekil 4. 5. Mustafa Yoğurtçu'nun Pembe Yanak Ailesi Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları

Şekil 4.5 Mustafa Yoğurtçu'nun "Pembe Yanak Ailesi" çocuk kitaplarındaki söz varlığı unsurlarının kullanım sıklıklarını özetlemektedir ve bu tablo, dilin nasıl yapılandırıldığını ve hangi dilsel unsurların öne çıktığını göstermektedir. Özel isimler, toplam 143 kez (% 42,9) kullanılarak en yoğun kategoriyi oluşturur, bu da hikâyelerde karakterlerin ve belirli yerlerin ne kadar önemli olduğunu ve anlatının büyük ölçüde bu unsurlar etrafında şekillendiğini gösterir. Terimler ise 141 kez kullanılmış olup, (% 42,3) özellikle doğa ve çevre temaları üzerinden çocuklara zengin bir kelime dağarcığı sunmayı amaçladığını ortaya koymaktadır. Deyimler, 31 (% 9,3) kez kullanılarak dilin ifade gücünü artıran ve çocukların soyut düşünme becerilerini geliştiren önemli bir dilsel araç olarak öne çıkar. İkilemeler ve yansıma sözcükler ise sırasıyla 9 (%2,7) ve 5 (%1,5) kez kullanılmış olup, metinlere ritmik bir yapı kazandırmak ve doğal seslerin taklit edilmesi yoluyla anlatımı zenginleştirmek için seçilmiştir. Kalıp ifadeler 4 (% 1,2) kez kullanılmışken, atasözleri, argo sözler ve yöresel ifadeler gibi unsurların hiç kullanılmaması, hikâyelerde sade ve anlaşılır bir dil kullanımına odaklanıldığını gösterir. Bu tablo, kitapların dil yapısının zenginliğini ve çocuklara yönelik uygun dilsel

araçların seçimini yansıtarak, dilin hem eğitici hem de eğlenceli bir şekilde yapılandırıldığını ortaya koymaktadır.



Şekil 4. 6. İncelenen kitaplardaki söz varlığı öğelerinin sıklıklarına ilişkin sayısal veriler

Şekil 4.6’da araştırma kapsamında incelenen çocuk kitaplarında yer alan söz varlığı öğelerinin sıklıkları ve yüzelik dağılımları verilmiştir. En sık kullanılan öğe, 1865 kez geçerek (% 49,1) özel isimlerdir. Bunu 614 kez (% 16,2) oranında kullanılan deyimler takip etmektedir. Atasözleri 21 kez(% 0,6), ikilemeler 107 kez (% 2,8), yansıma sözcükler ise 76 kez (% 2) yer almıştır. Kalıp ifadeler 31 kez (% 0,8), terimler ise 1081 kez (% 28,5) kullanılmıştır. Daha az kullanılan öğeler arasında 2 kez (% 0,1) oranında geçen argo sözcükler ve 0 kez (% 0) yer alan yöresel ifadeler bulunmaktadır. Bu veriler, kitaplarda özel isimler ve terimlerin diğer söz varlığı öğelerine kıyasla daha yaygın bir şekilde kullanıldığını göstermektedir.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Bu çalışmanın amacı; Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında söz varlığı öğelerini özel isimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yansıma sözcükler, kalıp ifadeler, terimler, argo sözler ve yöresel ifadeler bağlamında incelemek ve bu unsurların kullanım sıklıklarını tespit etmektir. Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarındaki söz varlığı ve özel isimlerin kullanımı farklı bir yapıdadır. Yazar, her kitabında belirli karakterleri ve mekânları tekrar ederek, çocuk okurların hafızalarında kolayca yer edebilecek güçlü bir anlatı kurmaya çalışmıştır denebilir. Bu özel isimler, anlatının temel taşları olarak işlev görürken, metnin akışında hem olay örgüsünü şekillendirir hem de karakterlerin hikâyeye içerisindeki önemini vurgular.

Yazarın çocuk kitaplarında başkahramanlardan ziyade yardımcı kahramanların ismi sıklıkla geçmektedir. Bunun nedeni başkahramanların isimlerini söylememeleridir. Çünkü zaten anlatıcı başkahramandır. “Benim Babam Bir Kahraman” kitabında *Fox* karakterinin 55 kez geçmesi, bu karakterin olayların merkezinde yer aldığını ve hikâyenin temelini önemli bir yer edindiğini göstermektedir. Mustafa Yoğurtçu'nun *Benim Babam Bir Kahraman* isimli çocuk kitabına yönelik yapılan söz varlığı analizi, kitabın dilsel çeşitliliği ve dil kullanımındaki bazı eksiklikleri ortaya koymaktadır. Kitapta özel isimlerin kullanımı genel olarak yeterli bulunmuş, ancak *Fox*, *Jagi* ve *Roma* gibi yabancı isimlerin kullanılması, Türkçenin zengin söz varlığı açısından bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir. Bu yabancı isimlerin kullanımı, Türkçe dilinin kendine has kültürel derinliğinden yeterince faydalanılmadığı izlenimini yaratmaktadır. *Benim Babam Bir Kahraman* kitabında yabancı isimlere fazlaca yer verilmesi yazarın ana dilin zenginliklerini kullanma açısından eleştirilmesine neden olabilir. Üçüncü kişi anlatımının yapıldığı eserlerde ise başkahramanın ismi sıklıkla geçmektedir.

“Gökkuşuğunu Gören Köpek” kitabında *Toraman* isminin 220 kez tekrarlanması, bu karakterin hikâyeye yön veren ana figür olduğunu gözler önüne sermektedir. “Kıvırcık Salçalı Makarna” kitabında ise anlatıcı birinci kişi yani başkahraman olduğundan kahramanımızın rakibi *Buse* karakterinin 144 kez kullanılması, bu karakterin kitap boyunca geniş bir yer kapladığını ve olayların çoğunlukla onun etrafında şekillendiğini işaret eder. Ayrıca, diğer isimlerin kullanım sıklığı da kitabın

belirli bölümlerinde karakter yoğunlaşmasını ve olayların o karakterler çevresinde dönmesini ortaya koymaktadır. Kitapta özel isimlerin kullanımı açısından yeterli bir zenginlik bulunduğu görülmektedir. Başkahraman olarak Toraman isminin sıkça kullanılması, kitabın ana karakterine güçlü bir vurgu yapılmasını sağlamıştır. Bunun yanı sıra, Epelek gibi Türk kültüründe el sanatı olan patik süsünün ismi olan özel isimlere yer verilmesi, kültürel değerlerin tanıtılması ve aktarılması açısından önemli bir katkı sunmuştur. Bu tür yerel ve kültürel öğelerin kullanımı, çocukların hem dilsel hem de kültürel farkındalıklarını artırma açısından oldukça değerlidir.

Mustafa Yoğurtçu'nun kitaplarında, özel isimlerin kullanım sıklığının yanı sıra, bu isimlerin metin içerisindeki dağılımı da önemli bir unsurdur. Örneğin, bazı isimler belirli bölümlerde yoğun olarak yer alırken, diğer isimler daha nadir geçmektedir. Bu da yazarın, okurların dikkatini çekmek istediği karakterlere veya olaylara nasıl odaklandığını anlamamıza yardımcı olmaktadır. Örneğin, “Kıvırcık Salçalı Makarna” kitabında *Buse* isminin 113. sayfada yoğunlaşması, o sayfanın hikâyede kritik bir öneme sahip olduğunu düşündürebilir. Benzer şekilde, “Köpek Oteli” kitabında *Dozer* ve *Zeynep* isimlerinin sık tekrarı, bu karakterlerin olay örgüsünde merkezi bir rol oynadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında kullandığı özel isimler, sadece karakterlerin kimliklerini temsil etmekle kalmayıp, aynı zamanda metnin genel yapısını ve temasını da şekillendirmektedir. Örneğin, “Pembe Yanak Ailesi” kitabında *Pembe Yanak ailesi* isminin sıklıkla geçmesi, hikâyenin aile teması üzerine inşa edildiğini ve bu ailenin olayların merkezinde olduğunu göstermektedir. Bu kullanım biçimi, Yoğurtçu'nun karakter odaklı anlatım tarzını ve çocuk okurlarla bağ kurma yöntemini daha net bir şekilde anlamamızı sağlamaktadır.

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında özel isimlerin sıklıkla tekrarlanması ve belirli bölümlerde yoğunlaşması, yazarın çocuk edebiyatındaki anlatı stratejilerinin güçlü bir yansımasıdır. Bu isimler, hikâyelerin akışını belirlerken, aynı zamanda okuyucunun karakterlerle daha derin bir bağ kurmasını sağlar. Yazarın eserlerindeki bu strateji, onun çocuklara hitap eden zengin ve etkileyici bir anlatı oluşturma yeteneğini ortaya koymakta ve çocuk edebiyatındaki söz varlığı etkin kullandığı sonucunu çıkarmamıza yardımcı olur.

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında kullandığı deyimler, metinlerin dilsel zenginliğini ve anlatım tarzını önemli ölçüde şekillendirmektedir. İncelenen eserlerde

toplamda 56 ile 204 arasında değişen deyim kullanımı, yazarın ana dilin zenginliklerini kullandığını göstermektedir. Özellikle “Benim Babam Bir Kahraman” kitabında 56 farklı deyim bulunması, bu eserin anlatımında belirli düşünce süreçlerinin ve duygusal durumların ifade edilmesine yönelik bir derinlik sağladığını ortaya koymaktadır.

“Benim Babam Bir Kahraman” kitabında en sık kullanılan deyim “*aklına gelmek*” ifadesi olup, bu durum karakterlerin düşüncelerini ve olaylar karşısındaki içsel tepkilerini vurgulamaktadır. Yazarın, karakterlerin içsel dünyasını anlamak ve onlarla empati kurmak amacıyla bu deyim tekrar etmesi, okuyucuya karakterlerin ruh hallerini daha iyi hissettirme arzusunu göstermektedir.

“Gökkuşayı Gören Köpek” kitabında 176 deyim kullanıldığı ve en sık geçen ifadenin “*fark etmek*” olması bu durumun karakterler için kritik bir dönüm noktası olabileceğini gösterir. Diğer deyimlerin, belirli anlarda ve duygusal dönüm noktalarında tercih edilmesi, yazarın metnin akışında önemli olayları vurgulama çabasını göstermektedir denebilir. Bu bağlamda, Yoğurtçu’nun kullandığı deyimlerin, yalnızca dilsel unsurlar değil, aynı zamanda karakterlerin duygusal durumlarıyla olan ilişkilerini ifade etmede de kritik bir rol oynadığı söylenebilir.

“Kıvırcık Salçalı Makarna” kitabındaki 204 deyim kullanımı, yazarın dilin zenginliğine olan düşkünlüğünü ve anlatısını daha etkili hale getirme çabasını göstermektedir. En sık kullanılan deyimlerin yanı sıra, bazı deyimlerin belirli sayfalarda yoğunlaşması, hikâyenin belirli bölümlerinde önemli olayların yaşandığını düşündürmektedir. Örneğin, “*fark etmek*” ifadesinin bu kitapta 11 kez kullanılması, bu durumun karakterler için kritik bir dönüm noktası olabileceğini gösterir.

“Köpek Otel” kitabında da benzer bir yapı gözlemlenmektedir; burada “*fark etmek*” deyimini 9 kez kullanılarak, olayların gelişiminde ve karakterlerin karar verme süreçlerinde önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle belirli sayfalarda bu deyim tekrar, yazarın okuyucunun dikkatini çekmek istediği anların vurgulamak istediği söylenebilir.

“Pembe Yanak Ailesi” kitap setinde ise en sık tekrar eden deyim “*üstesinden gelmek*” olup bu durum zorlukların aşılması temasının yaygın olduğunu ve karakterlerin karşılaştığı engelleri nasıl aştığını vurgulamaktadır. Bu bulgu, okuyucunun karakterlerle özdeşleşmesine ve onların yaşadığı zorluklarla duygudaşlık kurmasına yardımcı olmaktadır.

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında deyimlerin kullanımı, hem dilin zenginliğini artırmakta hem de karakterlerin duygusal derinliğini ortaya koymaktadır. Yazar, belirli deyimleri sıkça tekrarlayarak, okurların hikâyeye daha derin bir bağ kurmasını sağlamakta ve olayların akışını etkili bir şekilde iletmektedir (Apaydın, 2010). Bu nedenle, Yoğurtçu'nun eserlerinde yer alan deyimler, anlatının temel unsurları olarak işlev görmektedir.

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında atasözlerinin kullanımı, yazarın dilsel yaklaşımını ve anlatım stratejilerini derinlemesine anlamak açısından önemli olduğu söylenebilir. İncelenen eserlerdeki atasözleri, metinlerin içeriğini zenginleştiren, karakterlerin durumlarını derinleştiren ve kültürel bağlamda okuyucuya bilgi sunan unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Ancak, Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarındaki atasözlerinin varlığı ve kullanımının yeterli sayıda olmadığı düşünülmektedir.

“Benim Babam Bir Kahraman” ve “Gökkuşuğunu Gören Köpek” adlı eserlerde atasözüne rastlanmaması, yazarın bu kitaplarda daha sade ve doğrudan bir anlatım tarzını tercih ettiğini göstermektedir. Bu durum, çocukların karmaşık ifadelerden kaçınarak daha anlaşılır bir dilde hikâye dinlemelerini sağlama amacıyla yazıldığı söylenebilir.

Öte yandan, “Kıvırcık Salçalı Makarna” kitabında yer alan beş atasözü, yazarın bu dil unsurlarını seçici bir şekilde kullandığını ortaya koymaktadır. Bu atasözlerinin her biri yalnızca bir kez geçmesine rağmen, belirli sayfalarda kritik olayların veya karakter gelişimlerinin odak noktalarını güçlendirmektedir. Örneğin, “*Ava giden avlanır*” atasözü, hikâyede karakterlerin eylemlerinin sonuçları üzerinde düşünmelerine neden olan bir bağlamda kullanılmıştır. Bu tür ifadeler, sadece dilin zenginliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda okuyuculara da ders niteliğinde mesajlar verir (Yalçın, 2005). Yazar, bu atasözlerini belirli bir amaca hizmet edecek şekilde yerleştirerek, hikâyenin akışını ve karakter gelişimini destekleyici bir işlev üstlenmiş olduğu söylenebilir.

Mustafa Yoğurtçu'nun “Köpek Oteli” adlı eserinde ise toplamda 16 farklı atasözü kullanılması, yazarın bu unsurları etkili bir şekilde değerlendirdiğini gösterir. Bu atasözleri, hikâyenin çeşitli bölümlerine stratejik olarak yerleştirilmiş olup, karakterlerin duygusal durumlarını ve hikâye akışındaki önemli olayları zenginleştirmektedir. Örneğin, “*Erken kalkan köpek yol alır*” ve “*Denize düşen köpek yılanı sarılır*” gibi atasözleri, karakterlerin deneyimlerini ve olayların gidişatını

özetleyen niteliktedir. Bu bağlamda, atasözleri yalnızca birer ifade değil, aynı zamanda karakterlerin yaşadığı durumları yorumlamada ve okuyucuya mesaj iletmede işlevsel bir araç olarak öne çıkmaktadır. Türk diline özgü atasözlerin köpek diliyle anlatılması eserde farklı bir üslubu öne çıkarmaktadır.

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında atasözlerinin sınırlı sayıda kullanılması, yazarın hedef kitlesine yönelik dil seçiminde belirli bir strateji izlediğini gösterir. Atasözlerinin kullanılmaması veya az sayıda yer alması eserlerin üslubu açısından önemli bir eksiklik olarak ele alınabilir.

Mustafa Yoğurtçu'nun eserlerinde atasözlerinin kullanımı, yazarın hedef kitlesine uygun bir dil ve anlatım tarzı oluşturma çabasının bir yansımasıdır. Bu bağlamda, atasözleri, karakter gelişimini ve olay akışını zenginleştirirken, aynı zamanda okuyucuya geleneksel bilgilere ulaşma fırsatı sunmaktadır. Ancak, yazarın seçimleri, çocukların yaşına ve okuma seviyesine göre uyarlanmış bir anlatım tarzının benimsenmesini sağlamaktadır. Böylece, Yoğurtçu'nun eserleri, çocuk edebiyatında hem eğitici hem de eğlenceli bir okuma deneyimi sunmakta ve okuyucuların edebi algılarını geliştirmelerine katkı sağlamaktadır (Pilav, 2008).

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarındaki ikilemelerin kullanımı, yazarın dilsel zenginlik sağlama ve okuyucu deneyimini derinleştirme amacını belirgin bir şekilde ortaya koyduğu söylenebilir. İkilemeler, dilin ritmini artırarak metinlerin akıcılığını sağlar; aynı zamanda anlatılan hikâyelere renk ve canlılık katar. İncelenen eserlerde, ikilemelerin sıklığı ve çeşitliliği, hem anlatım tarzının gelişimini hem de hedef kitle olan çocukların dikkatini çekmeyi hedeflediği söylenebilir.

“Benim Babam Bir Kahraman” adlı kitapta, en sık kullanılan ikileme “sık sık” olup, bu ifade toplamda üç kez yer almıştır. Bu ikilemenin sıklığı, yazarın belirli bir durumu veya karakterin davranışını vurgulama isteğini göstermektedir. Örneğin, karakterlerin belirli eylemleri sıkça tekrarlanması, çocuk okuyucuların bu davranışları daha iyi anlamalarına yardımcı olur (Burhanlı, 2023). Diğer ikilemelerin her biri, örneğin “ballandıra ballandıra” ve “gizli gizli” birer kez kullanılarak, hikâyenin akışına katmanlı bir derinlik ekler. Bu çeşitlilik, okuyucunun hayal gücünü harekete geçirmiştir denilebilir.

“Gökkuşağını Gören Köpek” kitabında, en sık kullanılan ikileme “yavaş yavaş” olup, bu ifade de üç kez tekrarlanmıştır. Bu tür ikilemeler, olayların akışını daha net bir biçimde anlatmaya yardımcı olurken, okuyucunun betimlenen durumları daha etkili bir

şekilde algılamasına olanak tanıdığı söylenebilir. Yazarın tercih ettiği “acı acı” ve “cıvıl cıvıl” gibi ikilemeler, belirli duyguların ve durumların ifadesinde önemli bir rol oynar. Toplamda 18 farklı ikilemenin kullanılması, yazarın dil zenginliğini artırmak için ikilemeleri kullandığını göstermektedir.

“Kıvırcık Salçalı Makarna” kitabında ise, “sık sık” ikilemesi yine dikkat çeken bir ifade olarak öne çıkmaktadır. Bu ikileme, iki kez yer alırken, diğer ikilemeler yalnızca birer kez kullanılmıştır. Bu durum, yazarın belirli ikilemelere özel bir vurgu yapma niyetinde olduğu söylenebilir. Diğer ikilemeler, “alaylı alaylı” ve “gizli saklı” gibi ifadeler, çocukların anlamasını kolaylaştıran basit ama etkili anlatımlara katkıda bulunabilir. İkilemelerin bu şekilde seçici bir biçimde kullanılması, metinlerin daha ilgi çekici hale gelmesini sağladığı söylenebilir.

“Köpek Oteli” adlı eserde toplamda 38 farklı ikileme tespit edilmiş ve bu ikilemeler toplamda 21 kez kullanılmıştır. Burada en sık kullanılan ikileme yine “sık sık” olup, bu ifade toplamda üç farklı sayfada yer almıştır. Diğer ikilemeler, “ara sıra”, “bir iki” ve “mırıl mırıl” ise her biri iki kez kullanılarak, metne zenginlik katmaktadır. Yazarın bu ikilemeleri etkin bir biçimde kullanması, metnin ritmini artırırken, anlatımın canlılığını sağlamaktadır (Burhanlı, 2023). Özellikle, “sık sık” gibi ikilemelerin tekrarı, çocuk okuyucuların belirli kavramları ve duygusal durumları daha iyi anlamalarına yardımcı olur.

“Pembe Yanak Ailesi” kitabında, ikilemelerin kullanımı da önemlidir. Toplamda 9 kez kullanılan ikilemeler arasında “olup biten” ve “yavaş yavaş” ifadeleri öne çıkmaktadır. Bu ikilemeler, metinlerde ritmik bir dil oluşturma amacı taşıırken, aynı zamanda anlatımı daha canlı hale getirir. Yazarın, bu tür ifadeleri kullanarak çocukların dikkatini çekmeyi ve hikâyenin akışını daha dinamik hale getirmeyi amaçladığı söylenebilir. İkilemelerin, özellikle çocukların duygu ve düşüncelerini ifade eden karakterlerin tanımlanmasında önemli bir işlev üstlendiği ortaya çıkmaktadır.

Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarında ikilemelerin kullanımı, hem dilsel zenginlik hem de anlatımın etkileyiciliği açısından kritik bir rol oynamaktadır. Yazar, ikilemeleri kullanarak, okuyucunun hikâye ile etkileşimini artırmakta ve çocukların dikkatini çekmeye çalışmıştır. İkilemeler, yalnızca metinlerin akıcılığını sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda okuyuculara eğlenceli ve öğretici bir deneyim sunma amacını da taşımaktadır (Vardar, 2002). Mustafa Yoğurtçu’nun eserlerinde söz varlığı olarak ikilemelerin kullanımının, çocuk edebiyatında anlatımın zenginliğini artırmak için etkili

bir araç olduğunu göstermektedir. Yazarın eserlerinde yer alan ikilemeler, okuma deneyimini daha keyifli hale getirirken, çocukların dil gelişimlerine de katkı sağlamaktadır.

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarındaki yansıma sözcüklerin kullanımı, yazarın anlatım zenginliğini artırma amacı taşıdığını göstermektedir denebilir. Yansıma sözcükler, bir sesin ya da duygunun doğrudan dile getirilmesiyle, metinlerde daha canlı ve etkileyici bir anlatım yaratılmasına yardımcı olur (Koca, 2012). İncelenen eserlerde, yansıma sözcüklerin sıklığı ve çeşitliliği, yazarın hedef kitlesine hitap etme konusundaki üslubunu ve bu dilsel unsurların metinlerdeki rolünü ortaya koymaktadır.

“Benim Babam Bir Kahraman” adlı kitapta, yansıma sözcüklerin kullanım sıklığı detaylandırıldığında, en çok kullanılan ifadelerin “fısıldamak”, “hapşırık” ve “hapşırmak” olduğu görülmektedir. Bu kelimeler toplamda dört kez kullanılmıştır ve bu durum, karakterlerin iletişim biçimlerinin ve duygusal durumlarının okuyucuya aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır. “Gürültü” ve “laklak” gibi kelimeler ise ikişer kez kullanılmıştır. Diğer yansıma sözcükler arasında yer alan “fısıltı”, “hapşıрма”, “patlamak” ve “tıklamak” gibi ifadeler ise birer kez metin içinde geçmektedir. Toplamda 20 adet yansıma sözcük kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bulgular, yansıma sözcüklerin eserin diline olan katkısını ve anlatıma katkı sağladığını göstermektedir. Yansıma sözcükler, çocukların hayal gücünü harekete geçiren ve olayları daha canlı bir şekilde deneyimlemelerini sağlayan önemli unsurlardır (Koca, 2012).

“Gökkuşağını Gören Köpek” kitabında ise “havlamak” fiili en sık kullanılan yansıma sözcük olarak dikkat çekmektedir. Bu kelime toplamda 10 kez geçmektedir. Bunun nedeni ise kitap kahramanının bir köpek olmasıdır. “hırlamak” ve “homurdanmak” gibi diğer yansıma sözcükleri daha az sıklıkta yer almaktadır. Toplamda 14 farklı yansıma sözcüğün kullanıldığı gözlemlenmiştir. Bu veriler, yazarın karakterlerin seslerini ve çevresel sesleri etkin bir şekilde metne dâhil ettiğini, bu unsurların hikâyenin anlatımına olan katkısını vurguladığını ortaya koyduğu söylenebilir.

“Kıvırcık Salçalı Makarna” adlı eserde ise yalnızca iki farklı yansıma sözcüğün kullanıldığı tespit edilmiştir: “gürültü” ve “kıkırdamak.” Bu kelimeler, birer kez yer alırken, toplamda sadece iki kez geçmektedir. Bir gençlik hikâyesi olan bu eserde gençlerin yaşam tarzını anlatması açısından önemlidir.

“Köpek Oteli” kitabında ise 11 farklı yansıma sözcük tespit edilmiş ve bu sözcükler toplamda 36 kez kullanılmıştır. En sık kullanılan yansıma sözcük “horlamak” olup, bu kelime metin içinde 11 kez tekrarlanmıştır. Diğer yansıma sözcükler arasında “horlama” ve “hoş” gibi ifadeler dikkat çekmekte ve her biri 5 kez kullanılmıştır. Bu yoğun yansıma sözcük kullanımı, eserde sesli betimlemelerin rolünü artırarak okuyucunun zihninde canlı bir anlatı oluşturmaktadır. Çünkü eserin kahramanları köpeklerdir. Yazar, yansıma sözcükleri etkin bir biçimde kullanarak, okuyucuya daha etkileyici bir üslup tercih etmiştir (Koca, 2012).

“Pembe Yanak Ailesi” isimli kitapta ise yansıma sözcüklerin kullanımı sınırlı kalmıştır. “Miyavlamak” kelimesi 3 kez kullanılarak öne çıkarken, diğer yansıma sözcükler toplamda sadece 5 kez yer bulmuştur. Bu sınırlı sayıdaki yansıma sözcükler, metinlerde seslerin taklit edilmesi yoluyla anlatımın zenginleştirilmesine katkıda bulunmuştur.

Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarında yansıma sözcüklerin kullanımı, dilin ritmini artırma ve anlatımın etkileyciliğini sağlama açısından kritik bir rol oynamaktadır. Yazar, yansıma sözcükleri kullanarak, okuyucunun hayal gücünü harekete geçirirken, aynı zamanda karakterlerin duygusal durumlarını daha iyi anlamalarına olanak tanımaktadır. Mustafa Yoğurtçu’nun eserlerinde yansıma sözcüklerin, çocuk edebiyatında anlatımın zenginliğini artırmak için etkili bir araç olduğunu göstermektedir. Yansıma sözcüklerin bu kadar çeşitli ve yoğun kullanımı, okuyuculara eğlenceli ve öğretici bir deneyim sunma amacını taşımakta ve çocukların dil gelişimlerine katkı sağlamaktadır.

Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarında kalıplaşmış ifadelerin kullanımı, yazarın dil estetiğini ve anlatım zenginliğini artırmanın amaçlandığı söylenebilir. Yoğurtçu’nun eserlerinde yer alan kalıplaşmış ifadelerin analizi, çocuk edebiyatındaki dil kullanımını ve anlatım stratejilerini anlamak açısından önemli veriler olarak değerlendirilebilir.

“Benim Babam Bir Kahraman” adlı eserde, toplamda 12 kalıp ifadenin kullanıldığı tespit edilmiştir. En sık tekrar edilen ifade, “Seni çok seviyorum” olup, kitabın duygusal temasını ve karakterler arasındaki sevgi bağı güçlü bir şekilde yansıtır. Bu ifadenin iki kez kullanılması, kitabın temel mesajlarından birinin sevgi olduğunu ve bunun okuyucuya etkili bir şekilde iletildiği anlamına gelebilir. Diğer kalıp ifadeler ise “Başına toplanmak”, “Çıkış yolu”, “Gözleriyle görmek”, “Hoş geldiniz”,

“İyi günler”, “Keyif almak”, “Konu açmak”, “Ne işin var?”, “Rehin tutmak” ve “Saçma gelmek” gibi ifadelerden oluşmakta ve her biri yalnızca bir kez kullanılmıştır. Bu durum, kitabın dilindeki doğal akışı ve karakterlerin birbirleriyle olan etkileşimlerini desteklemektedir. Kalıp ifadelerin bu şekilde kullanımı, metnin akıcılığına katkıda bulunurken, çocuk okuyucuların anlama sürecini de kolaylaştırmış olabilir (Karadağ, 2024).

“Gökkuşakını Gören Köpek” kitabında kalıp ifadeler oldukça sınırlı kullanılmıştır. Bu eserde yalnızca iki farklı kalıp ifade tespit edilmiştir: “Birini gördüğüne memnun olmak” ve “Korkulacak bir şey yok.” Her iki ifade de yalnızca bir kez kullanılmıştır. Bu sınırlı kullanım, yazarın kalıp ifadeler yerine daha özgün dil unsurlarını ve deyimleri öne çıkarmayı tercih ettiğini göstermektedir. Bu durum, metinde daha yaratıcı dil yapıları ve karakterlerin özgün diyalogları ile okuyucuya sunulmasını sağlamaktadır.

“Kıvırcık Salçalı Makarna” adlı kitapta ise toplamda 6 kalıp ifadenin yer aldığı gözlemlenmiştir. Bu ifadeler, her biri yalnızca bir kez kullanılmıştır. “Canı sağ olsun”, “Emir büyük yerden”, “Hoş bulduk”, “Hoş geldiniz”, “Yiğidi öldür, hakkını yeme!” ve “Zaman her derdin ilacı” gibi ifadeler, eserin çeşitli bölümlerinde farklı durumlara karşılık olarak kullanılmıştır. Kalıp ifadelerin nadiren ve belirli olaylarda tercih edilmesi, yazarın bu tür sözlerle eserin diline çeşitlilik ve derinlik katmayı hedeflediğini anlamına gelebilir. Bunun da duygusal durumlarını net bir biçimde ifade etme amacı taşımak olduğu söylenebilir.

“Köpek Oteli” isimli eserde, kalıp ifadelerin kullanım sıklığı daha belirgindir. En sık kullanılan kalıp ifade “Hoş geldiniz” olup toplam dört kez tekrarlanmıştır. Bu ifade, eserdeki sosyal etkileşimlerin vurgulanmasına yardımcı olurken, aynı zamanda karakterlerin duygusal durumlarını da yansıtmaktadır. Diğer kalıp ifadeler ise yalnızca birer kez kullanılmıştır. “Aman ne demezsin”, “B planı” ve “Buralar bizden sorulur” ifadeleri, sınırlı sayıda olmalarına rağmen belirli durumları ifade etmekte ve metnin akışına katkıda bulunmaktadır. Bu sınırlı kullanım, yazarın dilin özgünlüğünü koruma ve karakterlerin belirli duygusal veya sosyal durumlarını vurgulama amacını taşıdığı anlamına gelebilir.

“Pembe Yanak Ailesi” isimli kitapta ise yer alan kalıp ifadelerin toplamda 4 kez kullanıldığı belirlenmiştir. “Hoşça kalmak” ifadesi iki kez kullanılarak bu kategoride öne çıkmaktadır. Bu kalıp ifadeler, metinlerde belirli durumları veya duyguları ifade

etmek için seçilmiş olup, okuyucunun dikkatini çekmekte ve hikâyenin akışını desteklemektedir. Kalıp ifadelerin bu tür kullanımı, özellikle belirli duygusal durumları vurgulamak için tercih edilmiştir ve yazarın anlatımında etkili bir araç olarak işlev görmüştür (Karadağ, 2024).

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında kalıplaşmış ifadelerin kullanımı, yazarın dilin akışını destekleme, duygusal temaları güçlendirme ve karakterler arasındaki etkileşimleri zenginleştirme amacını gütmektedir. Kalıp ifadeler, metinlerde belirli durumları ya da duygusal tonları ifade etmek için etkili bir araç olarak öne çıkmakta, yazarın okuyucuya sunmak istediği duygusal ve sosyal bağları güçlendirmektedir. Bu bulgular, Mustafa Yoğurtçu'nun eserlerinde kalıp ifadelerin, çocuk edebiyatında anlatımın zenginliğini artırmak için bilinçli bir biçimde kullanıldığı söylenebilir. Dolayısıyla, kalıp ifadeler, yazarın çocuk okuyuculara yönelik yaratıcı ve etkili bir anlatım tarzı geliştirmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Aksan, 2004).

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında yer alan terimlerin kullanım sıklığının detaylı analizi, yazarın dilsel tercihlerini ve tematik yönelimlerini anlamak açısından önemli bulgular sunmaktadır. İncelenen eserlerdeki terimlerin dağılımı, hem çocuklara yönelik anlatımda kullanılan dili zenginleştirme hem de eğitici işlevi pekiştirme açısından dikkate değerdir.

“Benim Babam Bir Kahraman” kitabında en sık kullanılan terim olan “leylek”, toplamda 19 kez geçmesiyle doğanın ve hayvanların hikâyedeki rolünü vurgulamaktadır. Kitabın başkahramanın leylek olması bunun nedeni olabilir. Bu durum, yazarın doğa unsurlarını karakter ve anlatımın merkezine yerleştirerek, okuyucularına doğal yaşamın önemini aşılama çabalarını anlamına gelebilir. “Ağaç” teriminin 12 kez kullanılması, doğanın başka bir yönünü daha derinlemesine keşfetme fırsatı sunmaktadır. Bunun yanı sıra, diğer terimlerin çeşitliliği ve sıklığı, eserdeki zengin anlatım yapısını destekler niteliktedir.

“Gökkuşakını Gören Köpek” eserinde ise, hayvan temalarının ağırlığı dikkat çekmektedir. “Fil”, “keçi” ve “köpek” terimlerinin toplam 23 kez kullanılması, bu eserin tematik çerçevesini belirginleştirirken, aynı zamanda çocuk okuyucuların hayvanlarla olan bağını güçlendirmektedir. Eserdeki toplam terim sayısının 157 olması, yazarın geniş bir kelime dağarcığı kullanarak, çocukların hayal gücünü zenginleştirmeyi hedeflediğini ortaya koymaktadır.

“Kıvırcık Salçalı Makarna” kitabında ise, “masal” teriminin 72 kez kullanılması, eserin masal temasına odaklandığını net bir şekilde göstermektedir. Böylesine önemli bir halk anlatısı türünün bir çocuk kitabında bu kadar yoğun kullanılması önem arz etmektedir. Bu durum, çocuk edebiyatında masal anlatımının önemini vurgularken, okuyucuların hayal gücünü harekete geçirmeye yönelik bir strateji olarak değerlendirilebilir (Karadağ, 2024). “Deniz kaplumbağası” ve “çiçek” terimleri gibi doğayla ilgili unsurların 35 ve 15 kez kullanılması, yazarın doğa sevgisini ve çocuklara çevre bilinci kazandırma amacını desteklemektedir. Eserin toplam terim sayısının 228 olması, tematik çeşitliliği ve farklı konulara odaklanma eğilimini gözler önüne sermektedir.

“Köpek Oteli” kitabında ise “köpek” teriminin 141 kez kullanılması, hikâyenin odak noktasının belirgin bir şekilde hayvanlar ve onların yaşam alanları etrafında şekillendiğini ortaya koymaktadır. Bu terim, kitabın dilsel yapısının temelini oluştururken, hayvan sevgisini ve sorumluluğunu çocuk okuyuculara aktarmada önemlidir. Diğer terimlerin sıklığı da, yazarın eserde sosyal ve sportif aktiviteleri işlediğini, okuyucuların ilgisini çekmeye yönelik bir çaba içinde olduğunu göstermektedir.

“Pembe Yanak Ailesi” kitabında ise “kedi” teriminin 36 kez kullanılması, hayvanların ve doğanın hikâyelerde ne denli önemli bir yer tuttuğunu gösterirken, aynı zamanda çocukların duygusal bağ kurma ve çevrelerini keşfetme süreçlerine katkı sağlamaktadır. Mevsimlerle ilgili terimlerin sıkça geçmesi, çocuklara zamanın geçişi ve doğanın değişimi gibi kavramların öğretilmesinde etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarında terimlerin kullanımı, hem eğitici bir fonksiyona sahip hem de duygusal derinlik kazandıran unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Yazar, terimlerin tekrar sıklığıyla, okuyucularına doğanın zenginliğini ve çeşitliliğini öğretmeyi, çevre bilinci kazandırmayı hedeflediği anlamına gelebilir. Eserlerdeki terimlerin seçimi ve sıklığı, sadece dilin ve anlatımın zenginliğini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda çocuk edebiyatında doğa, hayvan sevgisi ve sosyal ilişkilerin önemini vurgulayan bir yapı oluşturmaktadır. Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarının, hem eğlendirici hem de eğitici bir rol üstlenerek, geleceğin okuyucularını bilinçli bireyler olarak yetiştirme amacını taşımaktadır.

Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarındaki argo sözlerin kullanım sıklığına yönelik yapılan inceleme, yazarın dilsel tercihleri ve çocuk edebiyatındaki uygunluk

anlayışı hakkında önemli veriler sunmaktadır. Bu bağlamda, argo ifadelerin her bir eserdeki varlığı, dilin niteliği ve okuyucu kitlesiyle olan ilişkisi açısından değerlendirilmelidir.

“Benim Babam Bir Kahraman”, “Gökkuşağını Gören Köpek”, “Kıvırcık Salçalı Makarna” ve “Pembe Yanak Ailesi” kitaplarında argo sözcüklere yer verilmemesi ise, yazarın dil konusunda titiz bir yaklaşım benimsediğini ortaya koymaktadır. Bu durum, çocuk edebiyatında temiz ve uygun bir dil kullanımına özen gösterildiğini, dolayısıyla çocukların zihinsel ve duygusal gelişimlerini destekleme amacını taşıdığını göstermektedir (Demirel, 2018). Argo sözcüklerin kullanılmaması, çocukların dil gelişimlerine uygun bir dil yapısının korunması açısından da olumlu bir tutum olarak değerlendirilebilir.

“Köpek Oteli” adlı kitapta yalnızca 2 argo ifade (kafayı yemek ve postu deldirmek) tespit edilmiştir; her biri sadece bir kez kullanılmıştır. Bu durum, yazarın metinlerinde argo kullanımını daha da minimize ettiğini ve çocukların gelişimlerine uygun bir dil yapısını korumayı hedeflediğini göstermektedir. Argo ifadelerin sınırlı kullanımı, eserin çocuk edebiyatına uygunluğunu artırırken, aynı zamanda okuyucuların dil gelişimlerini de olumlu yönde etkileyebilecek bir yaklaşım sergilemektedir (Demirel, 2018).

Mustafa Yoğurtçu’nun kitaplarında argo kullanımının analizi, yazarın çocuk edebiyatındaki dil anlayışını ve okuyucu kitlesine karşı sorumluluklarını gözler önüne sermektedir. Argo ifadelerin sınırlı ve dikkatli bir şekilde kullanılması, eserlerin hem eğlenceli hem de eğitici yönlerini dengelemekte ve çocuklara uygun bir dil yapısı sunmaktadır. Yazar, çocuk okuyucularına duygusal ve sosyal becerilerini geliştirme fırsatı sunarken, aynı zamanda onları doğru ve etkili bir iletişim diline yönlendirmeyi amaçlamaktadır. Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarının, hem eğlendirici hem de eğitici bir rol üstlenerek, geleceğin okuyucularını bilinçli bireyler olarak yetiştirme hedefini yansıttığını ortaya koymaktadır.

Mustafa Yoğurtçu’nun çocuk kitaplarında yöresel ifadelere yer verilmemesi, yazarın tercihi olabilir. “Benim Babam Bir Kahraman”, “Gökkuşağını Gören Köpek”, “Kıvırcık Salçalı Makarna”, “Köpek Oteli” ve “Pembe Yanak Ailesi” gibi eserlerinde yöresel ifadelerin olmaması, bu eserlerin geniş bir okuyucu kitlesine ulaşma amacını taşıdığını anlamına gelebilir.

Yöresel ifadelerin çıkarılması, metinlerin dil yapısını daha erişilebilir hale getirirken, okuyucuların farklı kültürel bağlamlarda da hikâyelerin duygusal ve tematik katmanlarını rahatlıkla anlamalarına olanak tanır. Yöresel ifadelerin kullanılması, bazen metnin akışını zorlaştırabilir ve çocukların dikkatini dağıtabilir (Tanrıku, 2021). Bu nedenle, Yoğurtçu'nun eserlerinde sade ve ulusal bir dil tercih edilmesi, çocukların odaklanmasını ve hikâyeden keyif almasını kolaylaştırmaktadır. Yöresel ifadeleri kullanmamak çocukların dil becerilerini geliştirmelerine, kendilerini ifade etmelerine ve farklı bakış açıları kazanmalarına yardımcı olmanın yanı sıra, edebiyatın eğitici ve eğlendirici işlevini de güçlendirmektedir (Çılgın, 2007). Mustafa Yoğurtçu'nun eserleri, bu özellikleriyle, çocukların zihinlerinde geniş bir dünyayı keşfetme fırsatı sunarak, okuma alışkanlıklarını pekiştirmektedir, denebilir.

Deyimlerin kitapta sıklıkla yer alması, dilin akıcılığı ve anlam zenginliği açısından önemli bir bulgu olarak değerlendirilebilir. Deyimler, çocuk edebiyatında dilin zenginleştirilmesi ve çocukların günlük yaşamlarında karşılaşılabilecekleri durumları daha etkili bir şekilde ifade etmeleri için kritik bir rol oynar. Kitapta deyimlerin sık kullanılması, çocukların dil becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak bir unsurdur ve bu durum kitabın dil eğitimi açısından olumlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir (Çotuksöken, 2009).

Ancak, kitapta atasözlerine hiç yer verilmemiş olması, önemli bir eksiklik olarak tespit edilmiştir. Atasözleri, çocuklara kültürel değerleri, toplumsal öğretileri ve derin anlamları kısa ve öz bir şekilde aktaran önemli dilsel araçlardır (Gökçe, 2008). Bu eksiklik, kitabın kültürel zenginlik ve dilsel çeşitlilik açısından daha güçlü olabileceği alanlardan biri olarak değerlendirilebilir.

Gökkuşuğunu Gören Köpek isimli çocuk kitabı, özel isimlerin ve deyimlerin zengin bir şekilde kullanıldığı, bu sayede dilsel açıdan güçlü bir eser olarak öne çıkmaktadır. Ancak, atasözlerine yer verilmemesi, kitabın dilsel ve kültürel çeşitlilik açısından daha da güçlendirilebilecek bir yönü olduğunu ortaya koymaktadır.

Gökkuşuğunu Gören Köpek isimli kitapta yapılan ikileme analizi, yazarın dilsel zenginlik katmak ve anlatımı güçlendirmek amacıyla ikilemeleri etkili bir şekilde kullandığını ortaya koymaktadır. İkilemelerin anlatıma zenginlik katma ve okuyucunun zihninde betimlenen durumları daha canlı bir şekilde canlandırma işlevine hizmet ettiğini göstermektedir. Yazar, ikilemeleri kullanarak, hikâyede geçen olayların ve duyguların daha belirgin ve etkili bir şekilde iletilmesini sağlamış, böylece okuyucuların

hikâye ile duygusal bağ kurmalarına yardımcı olmuştur. İkilemelerin sık ve çeşitli kullanımı, kitabın dilsel yapısına önemli bir katkı sağlamış ve yazarın anlatım gücünü pekiştirmiştir. Bu dil unsurları, hem çocukların kelime dağarcığını zenginleştirme hem de dilin estetik yönünü keşfetmelerine olanak tanımaktadır.

Kitapta yansıma sözcüklerin kullanım sıklığına dair yapılan analiz, kitabın karakterlerin seslerine ve çevresel seslere vurgu yaparak anlatımın zenginleştirildiğini ortaya koymaktadır. Verilere göre, “havlamak” fiili, 10 kez ile en sık kullanılan yansıma sözcük olarak öne çıkmaktadır. Bu kullanım, kitabın başkahramanı olan köpeğin seslerine yönelik yoğun bir vurgu yapıldığını göstermektedir. Bunun nedeni kitabın başkahramanının köpek olması etkili olmuştur denebilir.

Bu araştırmada, çocuk edebiyatının dil öğretimindeki rolü ve özellikle Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitaplarında yer alan söz varlığının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki söz varlığı öğrenme çıktılarıyla ne derece örtüştüğü incelenmiştir. Bu kapsamda, Yoğurtçu'nun eserlerinde yer alan kelimeler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yansıma sözcükler, özel isimler ve terimlerin kullanımı analiz edilerek, bu dilsel unsurların çocukların dil gelişimine katkısı değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, Yoğurtçu'nun çocuk edebiyatı eserlerinin zengin bir söz varlığına sahip olduğunu ve bu yönüyle Türkçe öğretimi açısından önemli bir kaynak sunabileceği ortaya koymuştur.

Araştırmanın en önemli bulgularından biri, Yoğurtçu'nun eserlerinde yer alan dil unsurlarının, çocukların dilsel gelişim süreçlerinde önemli bir rol oynadığıdır. Bu dil unsurları, çocukların kelime dağarcığını genişletmekle kalmayıp aynı zamanda onların düşünme, anlama ve kendini ifade etme becerilerini de desteklemektedir. Özellikle ikilemeler, deyimler ve atasözleri gibi kültürel ve dilsel zenginlikler, çocuklara dilin soyut ve somut anlamları arasında köprü kurma imkânı tanıyarak dilin çok katmanlı yapısını öğrenmelerine katkı sağlamaktadır. Yoğurtçu'nun eserlerinde yer alan bu dilsel unsurlar, çocukların dilsel farkındalıklarını artırırken, aynı zamanda dilin estetik boyutunu da öğrenmelerine yardımcı olmaktadır.

Araştırma bulguları, çocuk edebiyatının yalnızca eğlendirici değil, aynı zamanda eğitici bir işlevi olduğunu da doğrulamaktadır. Yoğurtçu'nun eserleri, çocukların yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun bir dil kullanımı sunarak, onların dil becerilerini kazanmalarına ve geliştirmelerine önemli katkılar sağlamaktadır.-

Araştırmada elde edilen bir diğer önemli bulgu, Yoğurtçu'nun eserlerinin dil öğretiminde kullanılabilecek güçlü bir kaynak sunduğudur. Çocuk edebiyatı, özellikle

Türkçe Dersi Öğretim Programında belirlenen dil becerilerinin kazanılması açısından önemli bir rol oynayabilir. Eserlerin içeriğinde yer alan söz varlığı unsurlarının öğrencilerin alıcı ve üretici dil becerilerini geliştirme potansiyeli, bu kitapların Türkçe dersi müfredatına entegre edilmesi gerektiğini göstermektedir. Alıcı dil becerileri (okuma ve dinleme) ve üretici dil becerileri (konuşma ve yazma) arasındaki bağlantı, öğrencilerin dil gelişim süreçlerinde kritik bir öneme sahiptir. Yoğurtçu'nun eserlerinde bu becerilerin gelişmesine yönelik kullanılan dil unsurları, öğrencilerin dilsel yetkinliklerini artırma noktasında oldukça etkilidir.

5.2. Sonuç

Araştırmanın sonuçları, çocuk edebiyatının ve özellikle Mustafa Yoğurtçu'nun eserlerinin, Türkçe öğretiminde kullanılan araçlar arasında daha fazla yer bulması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu eserlerin dil öğretimi süreçlerinde aktif olarak kullanılması, öğrencilerin hem dilsel hem de bilişsel gelişimlerine büyük katkılar sağlayacaktır. Özellikle Yoğurtçu'nun eserlerinde yer alan söz varlığı unsurlarının çeşitliliği, Türkçe Dersi Öğretim Programında hedeflenen dilsel öğrenme çıktılarının daha etkili bir şekilde elde edilmesine yardımcı olacaktır. Eserlerin çocukların yaşına ve gelişim düzeyine uygun bir dil kullanımı içermesi, bu öğrenme çıktılarının kalıcı olmasını sağlayacak bir faktördür.

Bu çalışmanın sonuçlarına dayanarak, Yoğurtçu'nun çocuk edebiyatı eserlerinin sadece dil gelişimi açısından değil, aynı zamanda çocukların sosyal ve duygusal gelişimleri üzerinde de olumlu etkiler yarattığı söylenebilir. Çocuk edebiyatı eserlerinin zengin dil yapıları, çocukların farklı kültürel değerleri öğrenmelerine, empati kurma becerilerini geliştirmelerine ve sosyal ilişkilerinde daha başarılı bireyler olmalarına katkı sağlar. Yoğurtçu'nun eserleri, bu anlamda çocukların hem bireysel hem de toplumsal gelişim süreçlerine önemli katkılar sunan bir araç olarak değerlendirilebilir.

Çocukların dilsel becerilerini geliştirmek, onlara geniş bir kelime dağarcığı kazandırmak ve bu süreçte onların duygu dünyalarını zenginleştirmek, eğitim sisteminin temel amaçları arasında yer almalıdır. Bu bağlamda, Mustafa Yoğurtçu'nun eserleri, hem öğretmenler hem de öğrenciler için değerli bir kaynak olarak öne çıkmaktadır.

Sonuç olarak, bu araştırma, çocuk edebiyatının dil öğretimi üzerindeki etkilerini ortaya koymakta ve Mustafa Yoğurtçu'nun eserlerinin Türkçe Dersi Öğretim

Programındaki öğrenim çıktılarıyla büyük bir uyum içinde olduğunu göstermektedir. Bu uyum, çocuk edebiyatının eğitimdeki rolünü daha belirgin hale getirirken, Yoğurtçu'nun eserlerinin Türkçe öğretiminde nasıl daha etkin kullanılabileceği konusunda yol gösterici bilgiler sunmaktadır.

5.3. Öneriler

Çocuk edebiyatının dilsel ve bilişsel gelişime olan katkısı, eğitim programlarında daha fazla dikkate alınmalı ve öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek amacıyla bu eserler daha yaygın bir şekilde kullanılmalıdır.

Mustafa Yoğurtçu'nun çocuk kitapları, öğrencilerin dil becerilerinin yanı sıra, hayal gücü ve yaratıcı düşünme yeteneklerinin gelişmesine de katkı sağlamaktadır. Bu nedenle, öğretim programlarında yaratıcı yazma, okuma ve dinleme etkinliklerine yönelik çalışmalarla, Yoğurtçu'nun eserlerinden yararlanılması teşvik edilmelidir. Ayrıca, kitaplar üzerinden yapılan grup çalışmaları ve tartışmalar, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirecek ve dilsel etkileşimlerini artıracaktır. Bu tür uygulamaların, Türkçe dersinin daha interaktif ve öğrenci merkezli hale gelmesine yardımcı olacağı öngörülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akdemir, B. (2019). *H. Salih Zengin'in çocuk hikâyelerindeki söz varlığının Türkçe eğitimine katkısı* [Yüksek Lisans Tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 581365)
- Akdemir, S. ve Şaban, A. (2020). İlkokul dördüncü sınıfta felsefe-temelli çocuk kitapları aracılığıyla değer öğretimine ilişkin bir eylem araştırması. *Journal of Qualitative Research in Education*, 8(2), 1-31. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-624.1.8c.2s.2m>
- Aksan, D. (2004). *Türkçenin söz varlığı*. Engin Yayınevi.
- Aksoy, A. Ö. (1984) *Deyimler sözlüğü 2* (4. Baskı). Türk Dil Kurumu Basımevi.
- Aksoy, A. Ö. (2014a) *Atasözleri sözlüğü 1*. İnkılap Yayınevi.
- Aksoy, A. Ö. (2014b) *Deyimler sözlüğü 2*. İnkılap Yayınevi.
- Aktaş, E. (2016). Okuma eğitimi açısından Sevim AK'ın çocuk öykülerinde söz varlığı. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 539-562. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/210.pdf
- Aktın, K. (2017). Okul öncesi dönemde müze eğitimi ile çocukların tarihsel düşünme becerilerinin geliştirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 465-486. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.336734>
- Alenezi, H. (2014). *Vocabulary instruction practices of highly efective kindergarten teachers*. [Doctor of philosophy, Kuwait University].
- Anaz, Z. (2018). *Mavisel Yener'in çocuk edebiyatı yapıtlarının dil özellikleri, söz varlığı, anlatım teknikleri ve dil yapı özellikleri bakımından incelenmesi*. [Doktora Tezi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 531594).
- Apaydın, N. (2010). *6. Sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 250869).
- Arısoy, E. (2014). *Ayla Çınaroğlu'nun çocuk romanlarında dilin kullanımı ve evrensel değerler*. [Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 372159).
- Arikan, A., Tomris, G., Bursa, G., & Tuna, D. (2021). How is the quality of preschool children's books in raising awareness about individuals with special needs?. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(1), 19-44. <https://doi.org/10.16916/aded.797738>
- Arzik-Erzurumlu, Ö. (2021). Corona in translated children's books: a tool for informing the children. *Rumelide Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (23), 1148-1173. <https://doi.org/10.29000/rumelide.953690>
- Aslan, R. (2022). *Muzaffer İzgü'nün "Ökkeş" adlı çocuk romanı serisinin söz varlığı ve Türkçe dersi öğretim programındaki söz varlığı kazanımlarına uygunluğu*. [Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 768808).
- Aslan, T. (2013). *7. sınıf öğrencilerinin Türkçe ders kitaplarındaki anlamını bilmedikleri kelimelerden hareketle söz varlığını geliştirmelerine yönelik bir araştırma*. [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 333547).

- Ataseven, F. ve İnanđı, Y. (2000). Çocuk kitaplarının çeşitli yönleriyle incelenmesi. *I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu – Sorunlar ve Çözüm Yolları*, Ankara Üniversitesi Basımevi, 198.
- Aydın, M. (2007). *Dilbilim el kitabı*. 3F Yayınevi.
- Aytan, T. (2016). Türk çocuk edebiyatı üzerine bir söz varlığı çalışması: Atasözleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 425-445. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/210.pdf
- Bağçeli Kahraman, P. ve İbşiroğlu Bayram, E. (2022). 0-10 Yaş grubu çocuklara yönelik çocuk şiir kitaplarına ilişkin fiziksel ve içerik özelliklerinin incelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği*, 36(2), 227-247. <https://doi.org/10.24146/tk.1048791>
- Bahşı, N. ve Gençer, G. (2024). Mert Arık'ın çocuk kitaplarının yaratıcılık bağlamında incelenmesi. *Uluslararası Çocuk Edebiyatı Ve Eğitim Araştırmaları Dergisi (ÇEDAR)*, 7(1), 1-13.
- Baş, B. (2010). Söz varlığının oluşumu ve gelişiminde çocuk edebiyatının rolü. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (27), 137-159. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tubar/issue/16968/177227>
- Baş, B. (2016). Çocuk kitaplarında ortak söz varlığı unsurları üzerine bir değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 391-409. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/210.pdf
- Başaran, M., Çelik, N., ve Aytar, A. (2021). Resimli çocuk kitaplarının olumsuz öğeler açısından incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(2), 1247-1272. <https://doi.org/10.17152/gefad.826424>
- Baumann, J. F., Blachowicz, C., Bates, A., Ciepły, C., Manyak, P., Peterson, H., & Graves, M. F. (2013). The development of a comprehensive vocabulary instruction program for nine-to eleven-year-old children using a design experiment approach. In T. Plomp ve N. Nieveen (Ed.), *Educational design research – Part B: Illustrative cases* (pp. 23-47). Enschede, the Netherlands: SLO.
- Beşir, H. ve Ceylan, Ş. (2022). Erken çocukluk dönemine yönelik uykuyla ilgili resimli çocuk kitaplarının incelenmesi. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 6(3), 642-667. <https://doi.org/10.24130/eccdjec.1967202263419>
- Bulundu, C. A. (2016). *Çocuk yazını ürünü olarak Özlem Aytek'in "zamanda yolculuk dizisi" üzerine bir derlem uygulaması*. [Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 439282).
- Bulut, S. (2018). Okulöncesi dönem öğretmenlerinin çocuk edebiyatı yapıtlarını seçme ölçütü olarak yazınsal karakterlere yükledikleri anlam. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 714-729. <https://doi.org/10.16916/aded.426748>
- Burhanlı, S. (2023). *Sultan Raev'in Topon eserinde söz varlığı*. [Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 799445).
- Chomsky, N. (2001). *Dil ve zihin*. (Çev: A. Kocaman). Ayraç.
- Ciravoğlu, Ö. (2000). *Çocuk edebiyatı* (4. Baskı). Esin Yayınevi.
- Colakoglu, B. (2021). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında haber bültenlerinde en sık kullanılan ilk 2.000 söz varlığı unsurunun yer alma durumu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(2), 577-588. <https://doi.org/10.16916/aded.872499>
- Czapka, S., Topaj, N. & Gagarina, N. (2021). A four-year longitudinal comparative study on the lexicon development of Russian and Turkish heritage speakers in Germany. *Languages*, 6(1), 27. <https://doi.org/10.3390/languages6010027>

- Çavdar, Y. (2018). *Kemal Tahir'in romanlarında söz varlığı*. [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 492151).
- Çer, E. (2016a). 100 temel eser'de kadın imgesinin incelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 9(18). <https://doi.org/10.21612/yader.2014.015>
- Çer, E. (2016b). Türkçe öğretiminde çocuğa görelilik ilkesine uygun edebiyat yapıtlarının önemi. *İlköğretim Online*, 15(4). <https://doi.org/10.17051/io.2016.22814>
- Çetin, H. (2021). Resimli çocuk kitaplarında resim-metin ilişkileri ve bazı sınıflandırmaların değerlendirilmesi: bir meta-sentez çalışması. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 533-545. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.857595>
- Çetinkaya, F. ve Durmaz, M. (2020). Çeviri resimli çocuk kitaplarının kültür aktarımı açısından incelenmesi stili. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 945-959. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2020.-567554>
- Çetinkaya, F., Durmaz, M. ve Öksüz, H. (2020). Book sales assistants and the readable book. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 559-571. <https://doi.org/10.16916/aded.705472>
- Çılgın Sınar, A. (2007). *Çocuk edebiyatı*. Morpa Kültür Yayınları.
- Çotuksöken, Y. (1992). *Dil ve edebiyat terimleri sözlüğü* (1. Basım). Cem Yayınları.
- Çotuksöken, Y. (2009). *Uygulamalı Türk dili*. Papatya Yayıncılık.
- Çotuksöken, Y. (2012). *Uygulamalı Türk dili*. Papatya Yayıncılık.
- Darga, H., Öztürk, F. ve Öztürk, T. (2021). Okul öncesi hikâye kitaplarının çocukların gelişim alanlarına uygunluklarının incelenmesi. *Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi*, 5(1), 22-48. <https://doi.org/10.32960/uead.862376>
- Dedeoğlu, H., Ince, N. ve Ünlü, A. (2021). Türkiye'de yayımlanmış resimli çocuk kitapları üzerine kültürel bir analiz. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(2), 561-576. <https://doi.org/10.16916/aded.852848>
- Dehkharghani, R. (2018). A hybrid approach to generating adjective polarity lexicon and its application to turkish sentiment analysis. *International Journal of Modern Education and Computer Science*, 10(11), 11-18. <https://doi.org/10.5815/ijmeccs.2018.11.02>
- Delican, B. (2022). MEB kültür yayınları çocuk kitapları dizisi üzerine bir inceleme; Hikâye edici kitapların türleri, temaları, kök değerleri ve çatışma türleri. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(4), 113-130. <https://doi.org/10.19160/e-ijer.1136958>
- Demirel, M. (2018). *Ortaokul öğrencilerinin dinledikleri müzik eserlerinin söz varlığı unsurları açısından incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 528983).
- Dirican, R. ve Dağlıoğlu, H. (2014). Analyzing some basic values in illustrated story books for 3-6 years old children. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 3(2), 44-69. <https://doi.org/10.30703/cije.321341>
- Dirican, R., Bekir, H. ve Bayraktar, V. (2020). Resimli hikâye kitaplarında sözel mizah unsurları. *Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*, 243-261. <https://doi.org/10.12981/mahder.664816>
- Eğilmez İpek, N. (2010). *İlköğretim Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığının ilköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarına aktarımı*. [Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 271221).
- Erdal, G. ve Erdal, K. (2023). Design in children's books. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 9(1), 121-146. <https://doi.org/10.47615/issej.1260142>

- Ergin, E., Kılıçoğlu, E. ve Ergin, B. (2023). Examination of illustrated early childhood books in terms of some variables based on school type. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(237), 33-52. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1080809>
- Erkul, B. (2008). *İkögretim 8. sınıf Türkçe kitaplarındaki olaya dayalı metinlerin öğrencilerin söz varlığını geliştirmedeki etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 220357).
- Eroğlu, S. (2022). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerdeki akademik Türkçe söz varlığı ile akademik Türkçe kitaplarındaki söz varlığı*. [Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 770404).
- Erol, A., Yurdakal, İ. H. ve Tekin Karagöz, C. (2023). Metaverse/metaeducation belief scale. *Malaysian Online Journal of Educational Technology*, 11(2), 94-107.
- Esen, Ş. (2016). *Memduh Şevket Esendal'ın hikâyelerinin söz varlığı ve değerler eğitimi açısından incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 436958).
- Fidan, Z. (2019). *Cahit Uçuk'un "Türk ikizleri" ve "gümüş kanat" çocuk romanlarının söz varlığı açısından değerlendirilmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 553603).
- Firat, Z. ve Dinçer, Ç. (2020). Matematiksel kavramları içinde barındıran resimli öykü kitaplarının biçim ve içerik açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(3), 664-685. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.704755>
- Fujita, H. & Fujita, K. (2021). Human language evolution: a view from theoretical linguistics on how syntax and the lexicon first came into being. *Primates*, 63(5), 403-415. <https://doi.org/10.1007/s10329-021-00891-0>
- Gardner, D. ve Davies, M. (2014). A new academic vocabulary list. *Applied Linguistics*, 35(3), 305-327. <https://doi.org/10.1093/applin/amt015>
- Gökçe, B. (2008). *Gülten Dayıoğlu'nun çocuk öykülerinde değer eğitimi ve öykülerin Türkçeye katkısı*. [Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 239576).
- Graves, M. F. (2016). *The vocabulary book: Learning and instruction*. New York, NY: Teachers College
- Gruenenfelder, T. & Pisoni, D. (2009). The lexical restructuring hypothesis and graph theoretic analyses of networks based on random lexicons. *Journal of Speech Language and Hearing Research*, 52(3), 596-609. [https://doi.org/10.1044/1092-4388\(2009/08-0004](https://doi.org/10.1044/1092-4388(2009/08-0004)
- Gunning, T. G. (2008). *Creating literacy instruction for all students*. Boston: Pearson Education.
- Gülyüz, H. (2006). *Yaratıcı çocuk edebiyatı* (3. Baskı). Pegem Yayıncılık.
- Gündoğdu, E. A. (2012). *Türk çocuk yazınında söz varlığı*. [Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 313166).
- Huisman, J., Hout, R., & Majid, A. (2021). Stability and change in the colour lexicon of the japonic languages. *Studies in Language*, 46(2), 323-351. <https://doi.org/10.1075/sl.20032.hui>
- Karaağaç, G. (2012). *Türkçenin dil bilgisi*. Akçağ Yayınları.
- Karaağaç, G. (2013). *Dil bilimi terimleri sözlüğü*. TDK Yayınları.

- Karabulut, C. (2019). *Mustafa Ruhi Şirin'in eserlerinin söz varlığı açısından incelenmesi*. [Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 576875).
- Karadağ, Ö. (2005). *İlköğretim I. kademe öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine bir araştırma*. [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 160509).
- Karadağ, Ö. (2019). Aynı sınıf düzeyi için hazırlanan Türkçe ders kitaplarının ortak sözvarlığı açısından karşılaştırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 1130-1140. <https://doi.org/10.16916/aded.616942>
- Karadağ, Ö. (2024). *Kelime öğretimi* (5. Baskı). PEGEM Akademi.
- Katı, Y. (2015). *Yavuz Bahadıroğlu'nun çocuk hikâyelerinde değerler eğitimi ve söz varlığı*. [Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 426407).
- Khanukaeva, A. (2014). *The effects of iconic gestures on L2 vocabulary learning in a Norwegian primary school*. [Master Thesis, University of Stavenger]. <http://hdl.handle.net/11250/274606>
- Kıbrıs, İ. (2006). *Çocuk Edebiyatı* (3. Baskı). Tekağaç Eylül Yayınları.
- Kiziltepe, G., Samur, A. ve Tekin, H. (2018). Çocuk kitapları yoluyla matematik becerilerinin kazandırılmasına yönelik yapılmış araştırmaların incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 106-123. <https://doi.org/10.30803/adusobed.339278>
- Koca, E. (2012). Dede Korkut hikâyelerindeki yansıma sözlerin leksiko-semantik analizi, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, s.393-408.
- Koç, E. ve Uyanık, G. (2023). Çocuk kitapları ile bilime yolculuk öğretmen eğitim programı'nın 60-72 aylık çocukların bilimsel süreç becerilerine etkisinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(239), 2159-2178. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1110609>
- Komang, S. (2023). Lexicons in ajsaka dance. *Ideas Journal on English Language Teaching and Learning Linguistics and Literature*, 11(1), 532-543. <https://doi.org/10.24256/ideas.v11i1.3491>
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer terimleri sözlüğü*. TDK Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2009). *Türkiye Türkçesi grameri: (Şekil Bilgisi)* (3. Baskı). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kumaş, Z. (2021). *Süleyman Bulut'un çocuk romanlarında söz varlığı*. [Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 700941).
- Kusuma, I., Budasi, I., & Suarnajaya, I. (2020). Lexicons of tabuh rah used in menyali village. *Prasi*, 15(02), 71. <https://doi.org/10.23887/prasi.v15i02.26906>
- Kuzey, M. (2021). 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında Türkçenin söz varlığı. *Opus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*. <https://doi.org/10.26466/opus.907263>
- Macedonia, M. ve Knösche T. R. (2011). Body in mind: How gestures empower foreign language learning. *Mind, Brain and Education* 5, 196-211.
- Maden, A. (2020). İlkokul Türkçe ders kitaplarının söz varlığını zenginleştirme açısından incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), 1631-1650. <http://doi.org/10.17755/esosder.711074>

- Maynard, K. L., Pullen, P.C. ve Coyne, M. D. (2010). Teaching vocabulary to first-grade students through repeated shared storybook reading: A comparison of rich and basic instruction to incidental exposure. *Literacy Research and Instruction*, 49(3), 209-242.
- McCray, A. (1998). The nature of lexical knowledge. *Methods of Information in Medicine*, 37(04/05), 353-360. <https://doi.org/10.1055/s-0038-1634562>
- MEB (2024a). Türkiye yüzyılı maarif modeli öğretim programları ortak metni. <https://gorusoneri.meb.gov.tr/> erişilmiştir.
- MEB (2024b). T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programı (8. sınıf). <https://gorusoneri.meb.gov.tr/> erişilmiştir.
- Melo, T. (2022). Sentilexbr: an automatic methodology of building sentiment lexicons for the portuguese language. *Journal of Information and Data Management*, 13(3). <https://doi.org/10.5753/jidm.2022.2504>
- Miranda, A. C. A., Bettio, A. D. B., & Schmidt, A. (2020). Word teaching strategies in story reading for preschool children. *Psico-USF*, 25(4), 671-683.
- Molea, A. (2010). Lexicons, semantic relations and ontologies.. <https://doi.org/10.1109/iccomm.2010.5509000>
- Nesin, A. (1976). *Çocuklar insandır derken*. Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı.
- Neuman, S. B., & Roskos, K. (2012). Helping children become more knowledgeable through text. *The Reading Teacher*, 66(3), 207-210.
- Oğuzkan, F. (1977). *Yerli ve yabancı yazarlardan örneklerle çocuk edebiyatı* (1. Baskı). Kadioğlu Matbaası.
- Oğuzkan, F. (2006). *Çocuk edebiyatı* (8. Baskı). Anı Yayıncılık.
- Onan, B. (2012). *Dil eğitiminin temel kavramları*. Nobel Yayınları.
- Onan, B. (2016). Söz varlığı terminolojisi üzerine bir analiz çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 11-29.
- Özdemir, E. (2002). *Eleştirel okuma*. Bilgi Yayınevi.
- Özkan, F. ve Musa, B. (2004). Yabancı dillerin Türkçenin söz dizimi üzerindeki etkisi. *Bilig*, (30), 95-139.
- Öztürk, G. ve Gök, N. (2021). Erken çocukluk dönemine ait resimli çocuk kitaplarında cinsel eğitim unsurlarının incelenmesi. *Yaşadıkça Eğitim*, 35(2), 403-419. <https://doi.org/10.33308/26674874.2021352293>
- Öztürk, Y. Ve Kayadibi, N. (2021). The analysis of hüseyin yurttaş's children's books in terms of essential features in children's literature works. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(1), 188-209. <https://doi.org/10.16916/aded.741592>
- Pilav, S. (2008). *Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin söz varlığı üzerine bir araştırma*. [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 218471).
- Pradnyani, P. (2023). An analysis of lexicons in pendet dance movements. *Jurnal Penelitian Dan Pengembangan Sains Dan Humaniora*, 7(1), 69-77. <https://doi.org/10.23887/jppsh.v7i1.57507>
- Sağlam, Ö. (2009). *Harf çocuk edebiyatı çeviri kitaplarının çocuk edebiyatı açısından incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 253024).

- Scott, J. A. & Nagy, W. E. (2004). Developing word consciousness. In J. F. Baumann ve E. J. Kame'enui (Eds.), *Vocabulary instruction: Research to practice* (201–217). New York, NY: Guilford.
- Septiana, D. and Yulianti, A. (2022). Naming human anatomy and diseases in maanyan language. *Indonesian Journal of Efl and Linguistics*, 7(2), 193. <https://doi.org/10.21462/ijefl.v7i2.482>
- Sever, S. (2003). *Çocuk ve edebiyat* (1. Baskı). Kök Yayıncılık.
- Sever, S. (2010). *Çocuk ve edebiyat*. Tudem Yayıncılık.
- Steels, L. (1997). The synthetic modeling of language origins. *Evolution of Communication*, 1(1), 1-34. <https://doi.org/10.1075/eoc.1.1.02ste>
- Sukri, M., Arifuddin, A., Baharuddin, B., Apgriyanto, K., & Wardana, L. A. (2024). Indonesian language derivational bound morpheme /-em-/. *Theory and Practice in Language Studies*, 14(3), 683-692. <https://doi.org/10.17507/tpls.1403.08>
- Sulissusiawan, A., Asfar, D., & Febrianti, B. (2022). *Environmental lexicon in the pantun of iban kapuas hulu west kalimantan*. Proceedings of the 9th Asbam International Conference (Archeology, History, & Culture In The Nature of Malay). <https://doi.org/10.2991/assehr.k.220408.045>
- Susanto, A. (2017). The teaching of vocabulary: a perspective. *Jurnal Kata: Penelitian Tentang Ilmu Bahasa Dan Sastra*, 1 (2), 182-191.
- Şahin, D. ve Özaydınlı, B. (2023). Analysis of tubitak's picture books in terms of gender. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(1), 255-285. <https://doi.org/10.19171/uefad.1171382>
- Şen, E. (2009). *1980'den günümüze çocuk edebiyatı alanında yazılmış yerli çocuk tiyatrosu metinlerinin söz varlığı üzerine bir inceleme*. [Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 257291).
- Şimşek, T. (Ed.). (2011). *Kuramdan uygulamaya çocuk edebiyatı el kitabı* (1. Baskı). Grafiker Yayınları.
- Şirin, M. R. (2000). *99 soruda çocuk edebiyatı* (1. Baskı). Çocuk Vakfı Yayınları.
- Şirin, M. R. (2006). *Çocuk hep çocuk – Çocuk ödevi için küçük notlar* (1. Baskı). İz Yayıncılık.
- Tanrikulu, F. (2021). Ortaokul çocuk kitaplarının içerik özelliklerine ilişkin Türkçe öğretmeni adaylarının görüşleri: dil ve anlatım, söz varlığı. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 4(2), 121-137. <https://doi.org/10.47935/ceded.937539>
- Tekcan, A. İ. ve Göz, İ. (2005). *Türkçe kelime normları: 600 Türkçe kelimenin imgelem, somutluk, sıklık değerleri ve çağrışım setleri*. Boğaziçi Yayınları.
- Tekşan, K., Çinpolat, E., Çelenk, B. ve Güneş, T. (2019). Sevim Ak'ın eserlerinde söz varlığı unsurları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 361-370. <http://doi.org/10.17240/aibuefd.2019.19.43815-468668>
- Tel, M., Karakaya, Y. ve Gür, E. (2021). Investigation of the theme of sports and healthy life in children's storybooks. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 509-517. <https://doi.org/10.18506/anemon.764006>
- Tellier, M. (2008). The effect of gestures on second language memorisation by young children. *Gesture*, 8, 219-35.
- Turhan, O., Baş, B. ve Karaca Turhan, F. (2021). Türk çocuk edebiyatında tema: Kitap katalogları üzerine bir inceleme. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (52), 31-58. <https://doi.org/10.9779/pauefd.794327>

- Türk Dil Kurumu (2024). *Güncel Türkçe sözlük*. 01.04.2024 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden edinilmiştir.
- Türk Dil Kurumu. (2024). *Ağız araştırmaları bilgi şöleni bildirileri*. Türk Dil Kurumu Yayınları
- Türkben, T. (2018). Söz varlığını belirlemeye ve geliştirmeye yönelik araştırmaların değerlendirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(4), 993-1032. <https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/403249>
- Uslu, E. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk kitaplarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 16(2), 251-264. <https://doi.org/10.17244/eku.822583>
- Uyar, B. Ö. (2012). *8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki bilgilendirici metinlerin öğrencilerin söz varlığına katkısı*. [Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 311871).
- Vardar, B. (2002). *Açıklamalı dilbilim terimleri sözlüğü*. Multilingual yayınları.
- Woensdregt, M., Cummins, C., & Smith, K. (2020). A computational model of the cultural co-evolution of language and mindreading. *Synthese*, 199(1-2), 1347-1385. <https://doi.org/10.1007/s11229-020-02798-7>
- Yalçın, K. S. (2005). *İlköğretim 1. ve 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarının eğitsel açıdan değerlendirilmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 160482).
- Yapıcı, Ş. (2004). Çocukta dil gelişimi. *İnsan Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 1-17.
- Yardelen, D. (2019). *Ceyhan Atuf Kansu'nun "balım kız dalım oğul" adlı eserinin söz varlığı*. [Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 589767).
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, G. ve Yılmaz, B. (2021). Eskişehir il halk kütüphanesi dermesinde bulunan resimli çocuk kitaplarının fiziksel ve içerik özelliklerinin ödünç alınma üzerinde etkisi. *Türk Kütüphaneciliği*, 35(3), 353-387. <https://doi.org/10.24146/tk.955105>
- Yurdakal, İ. H. (2023). *Türkçe öğretiminde 21. yüzyıl becerileri*. Pegem Akademi.
- Ziya, S. (2019). *Behiç Ak'ın çocuk romanlarının söz varlığı ve okunabilirlik yönünden değerlendirilmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 581721).
- Zou, D. (2017). Vocabulary acquisition through loze exercises, sentence-writing and composition-writing: Extending the evaluation component of the involvement load hypothesis. *Language Teaching Research*, 21(1), 54-75. <https://doi.org/10.1177/1362168816652418>
- Zülfikar, H. (1995). *Türkçede ses yansımaları kelimeler*. TDK Yayınları.

EKLER

Ek 1. Çocuk Kitaplarında Söz Varlığı Unsurları Değerlendirme Formu

Söz Varlığı Öğeleri	Kullanım Sıklığı(f)	Söz Varlığı Türü	
		Alıcı Söz Varlığı	Üretici Söz Varlığı
Özel İsimler			
Deyimler			
Atasözleri			
İkilemeler			
Yansıma Sözcükler			
Kalıp İfadeler			
Terimler			
Argo Sözler			
Özel İsimler			

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Şirvan BUDANCAMANAK
Uyruğu : T.C.

EĞİTİM

Derece	Adı	Bitirme Yılı
Lisans	Çukurova Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü	2014
Yüksek Lisans	Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sınıf Eğitimi	2025

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görevi
2014-2015	Bingöl Uzundere İlkokulu	Sınıf Öğretmeni
2015-2016	Bingöl Özel Bir Umut Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi	Özel Eğitim Uzmanı
2016-2023	MEB. PİKTES Projesi	Yabancılara Türkçe Öğreticisi
2023- Devam ediyor	Balıkesir Edremit MEM	Sınıf Öğretmeni